

Beneška razstava o islamu izjemna pričevanje o odnosih med civilizacijami Vzhoda in Zahoda

V Nabrežini so govorili o železnici, ki bo tekla pod Krasom

10

Čupina jadralca v Istanbulu osvojila regato evropskega prvenstva v razredu 420

17

www.graphart.it

9 777124 666007

SREDA, 1. AVGUSTA 2007

št. 180 (18.963) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaši Žaški nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriču pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasuženem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina plačana v gotovini

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 sli)

Še eno poglavje Blairove zapuščine

BOJAN BREZIGAR

Danes ponoči so britanski vojaki zapustili Severno Irsko. Sicer bo verjetno britanska vojska še prisotna na tem delu otoka, vendar ne več v vojaški misiji, ki se je opolnoči iztekel. To je bila najdaljša britanska vojaška misija, saj je trajala celih 38 let.

S tem se uresničuje še eno poglavje sporazuma o Severni Irski, ki je bil sklenjen 10. aprila 1998, na veliki petek, po katerem, nosi tudi naziv. To je bil zgodovinski dogodek, ki je pomnil konec nasilja, obenem pa tudi nov odnos do Severne Irske, do njenega gospodarstva in do njene kulture. Trditi, da ta sporazum vodi k združitvi te regije z irsko republiko je verjetno preuranjeno, vendar ni več nerealno, kot bi bilo to videti pred nekaj leti. Dejstvo je tudi, da se podoba Severne Irske v zadnjih letih spreminja, da doživlja ta regija gospodarski preporod in da se tam uveljavljajo kulturne identitete celo bolj kot v sami irski republike; ni naključje, da edini dnevnik v irskem jeziku izhaja v Belfastu in ne v Dublinu.

Ko človek govori o uspehih, mora tudi omeniti tiste, ki so zanje zaslužni. To sta gotovo Nobelova nagrada John Hume in David Trimble, voditelja zmernih katoličanov in protestantov na Severnem Irskem, veliko je prispevala vlada irske republike, zelo pomembno je bilo posredovanje ameriškega predsednika Billa Clintonja, nedvomno pa nosi največje zasluge takratni predsednik britanske vlade Tony Blair. To priznanje mu pripada, čeprav je bil sedaj odrinjen na stranski tir.

ITALIJA - Z odstopom anticipiral odvzem imunitete

Cesare Previti ni več parlamentarec

Pisni odstop je zbornica sprejela s široko večino

VELIKA BRITANIJA - Nov korak k normalizaciji

Britanska vojska zapušča Severno Irsko

Takih prizorov na severoirske ulice ne bomo videli več

ANSA

SESLJAN - 36-letni Aleksander Bogatec

V čelnem trčenju smrt motorista

6

JORDANIJA

Na krajevnih volitvah večja pozornost ženskam

AMAN - Jordanski volivci so včeraj na lokalnih volitvah izobrali predstavnike 94 občinskih svetov, volitve pa prvič potekajo v skladu z novim zakonom, ki ženskam zagotavlja določeno kvoto v občinskih svetih. Na volišča je povabljenih 1,9 milijona državljanov, ki bodo med 2686 kandidati, med njimi je 361 žensk, izbrali 965 svetnikov in svetnic. Oblasti so včerajšnji dan razglasile za dela prost dan, da bi tako na volišča pritegnile čim več ljudi.

Jordanska vlada je v začetku leta sprejela nov zakon o lokalni samoupravi, s katerim je želela prispeva-

ti k večjemu sodelovanju mladih in žensk na volitvah. V skladu z zakonom so 218 sedežev v občinskih svetih dodelili ženskam, poleg tega pa so volilno pravico z 19 znižali na 18 let, da bi razširili volilno bazo.

Tokratne lokalne volitve potekajo tudi v luči obtožb opozicije pod vodstvom Islamskih fronte akcije (IAF), da skuša vlada priejeti izide volitev. Po navedbah te stranke naj bi prišlo do številnih kršitev, ki bi lahko vplivale na izid volitev. Kot so pojasnili, naj bi se med drugim nekateri volivci lahko registrirali na več voliščih.

RIM - Cesare Previti od včeraj ni več poslanec. Potem ko je bilo jasno, da bo poslanska zbornica podprla odvzem poslanske imunitete na skupaj sedem let in pol zapora obojenemu poslancu, se je nekdanji Berlusconijev odvetnik in obrambni minister sam odločil za odstop. To je storil v pismu predsedniku poslanske zbornice Bertinottiju, v katerem se je enkrat izrekel za nedolžnega, poslanci pa so nato na tajnem glasovanju s široko večino (462 za in 66 proti) njegov odstop sprejeli. Berlusconi se glasovanja ni udeležil.

73-letni Previti bo moral zdaj zaporno kazeni, ki je dokončna, prestati v hišnem zaporu, vendar bo kot vsi nekdanji poslanci prejemal ustrezno preživnino. Po štirih poslanskih mandatih bo zdaj svoje mesto prepustil Angelu Sartoriju, prvemu neizvoljenemu na listi Forza Italia v okrožju Lacijs.

Na 14. strani

Illy: Evoregija lahko tudi brez Slovenije

Na 3. strani

S prihodnjim poletjem bodo začeli obnavljati vodovodno omrežje v doberdobski občini

Na 12. strani

Umrl je Michelangelo Antonioni, velikan italijanskega filma

Na 20. strani

adriatica.net
G R O U P

Trst, Ul. San Lazzaro 13/A, ☎ 040/637025
Videm, Ul. Vitt. Veneto 38/B, ☎ 0432/229270

Obišite nas, pripravili smo posebne cene za vas!

GUČA, FESTIVAL TRUBAČEV

9.8. - 12.8.2007 ZADNJA MESTA!

€ 150 na osebo

Mali Lošinj - OTOK ZA VSE

Hotel Aurora 3* HB
11.-18.8.

Od € 389 na osebo

ŠIBENIK - SOLARIS ZA DRUŽINE

Hotel Andrija 4* HB
od 2.9.07, 6 dni / 5 noči

Od € 280 na osebo

MEDITERAN, GRŠKI OTOKI, TURČIJA TUNIZIJA,
BOLGARIJA IN SSH.

Za AVGUST POSEBNE PONUDBE IN CENE!!!

Illijsko LastMinuteCenter
www.lastminutecenter.it
info@lastminutecenter.it

OGLEDALO

Okultna moč protireformacije

ACE MERMOLJA

V prestižnem hrvaškem tednišku za kulturo Hrvaško Slovo sem bral intervju z znanim hrvaškim odvetnikom in profesorjem prava na zagrebški fakulteti (ne spominjam se več imena) o Carli Del Ponte in o sodišču za vojne zločine v bivši Jugoslaviji. S precej tehničnim besediščem je hrvaški pravni strokovnjak potrdil svoje strinjanje z zakoni, po katerih naj bi obsodili srbske generale za vojne zločine, veliko pomislekov pa je imel glede iste veljavnosti oziroma zakonitosti, ko gre za nekatere hrvaške generale (začenši z Gotovino). Skratka, za srbske voditelje naj bi bile norme, ki sodijo vojne zločine, ustrezne, za hrvaške ne. V podmeni je bila misel, da hrvaški generali niso izvajali kakih zločinskih dejanj, ampak so vodili domoljubno vojno proti srbskemu agresoru. V tej funkciji niso mogli biti zločinci, ampak osvoboditelji pred agresorjem, ki pa je zaradi lastnega statusa lahko zločinec. Srbski pravnik bi zadevo obrnil na glavo.

Dinamika, ki sem jo opisal, je dobro poznana. Nacionizem ne priznava lastnih krivic in zločinov. Obširnejši problem pa se mi zdi splošno sprejetu definicijo vojnega zločina. V modernih vojnah, ko je večina žrtev med civilnim prebivalstvom, bi mednarodna skupnost potrebovala jasno juridično opredelitev vojnega zločina. Slednja bi pomagala tudi zgodovinarjem in politikom, ki se še danes, in to tudi pri nas, krogajo o tem, kdo je bil v preteklosti vojni zločinec in kdo ne. Za nekatere so bili npr. povojni pokoli domobranov zločin, za druge boleč posledica vojne. Isto velja za fojbe, danes pa za vojne v Iraku, v Afganistanu, na Bližnjem Vzhodu itd. Kraja je npr. na splošno dobro in dovolj jasno priznana. Različne so kazni: nekje te zaprejo, druge ti odrežejo roko, v tretjem kraju te usmrtijo. Kraja kot kraja pa je definirano dejanje. Vojni zločin pa še vedno ostaja nekaj, kar se spreminja glede na optiko opazovalca. Hrvati še dolgo ne bodo priznali lastnih vojnih zločinov, storjenih v njihovi zadnji vojni. Ostali bodo nujno zlo ali kolateralni spodrsljaji pravične vojne.

Ker sem pri spornem vprašanju, ki je posledica poletnega branja, bi nadaljeval z drugo temo, ki je prav tako sporna. V zaključku bom skušal najti skupno nit problemov. Naj torej zapišem, da je bila zame poučna knjiga (prebrana skupaj s časopisi), ki sta jo napisa la pisatelj in novinar Corrado Augias in italijanski bibliclist Mauro Pesce »Inchiesta su Gesù« (Raziskava o Jezusu). Knjiga je tako se stavljena, da Augias razvrsti po glavju, napiše uvod in nato zastavlja specialista Pesceju vprašanja o Jezusovi podobi z izrazito zgodovinskima vidika. Cerkve je bila do knjige polemična, zame pa je bila po svoje odkritje. Nisem namreč vedel, da se je časovno precej recentno razvilo zgodovinopisje, ki ima kot »predmet« svojih raziskav prav Jezusa Kristusa. V zadnjih 150 letih so arheološke in druge iznajdbe (nekateri so tudi čisto sveže) obelodanile vrsto nepoznanih besedil in celo evangelijev o življenju in delu Jezusa Kristusa. K novim pogledom je ob arheologiji prispevala tudi antropologija. Danes zgodovinarji bolje poznači čas, kraj in navade prostora, kjer je Jezus deloval. Bolj poznano je nadalje nekdanje življenje Židov. Verodostojnejše poznamo (ali poznajo) takratni rimski imperij. Vedno novi kamenci lahko pomagajo specialistom, da razumejo nastanek in razvoj krščanstva kot posebnega verskega in tudi družbenega gibanja.

Ace Mermolja

Ne bi obnavljal knjige, vendar je bralcu jasno, da so pogledi zgodovinarja, ki ga ne zanimajo trascendentna in strogo verska vprašanja, v marsičem zelo različni od cerkvenih in teoloških, ki utrujejo božjo naravo Jezusa Kristusa in s tem sebe (cerkev namreč). Osebno mislim, da zgodovinski pogledi in nova dognanja ne izpodbijajo razlogov za vero. Naša vera in razum in posledično v znanost kot v nosilku poslednjih resnic je upadla. Sama znanost razume sebe kot zmotno in znanstveni svet ne zoperstavlja več samega sebe veri. Znanost nima argumentov ne za vero in ne proti. O tem odločajo drugi faktorji. Prav zato je slabo razumljivo določeno nezaupanje, ki ga cerkev še vedno ima do znanstvenega sveta. Na čelu cerkve je danes precej rigidni teolog Ratzinger, ki je tesno sodeloval z Janezom Pavlom II. Slednji je med svojim dolgim papeževanjem imenoval veliko kardinalov. Le ti pa so imenovali za papeža tesnega Woytilovega sodelavca. Ni čudno, če so današnji cerkveni vrhovi rigidni do mnogih problemov, med katerimi so seveda tudi zgodovinske raziskave o Jezusu.

Zapisana odstavka in temi se zdita dve povsem različni zadavi. V resnici je tako, a le do določene mere. Druži ju namreč neka želja po jasnih in neizprosnih markacijah, ki so značilne za sodobno modernizacijo. Nacionizmi in interesi nekaterih držav preprečujejo, da bi prišli do globalnejšega konsenza glede določenih vprašanj, med katerimi s so tudi vojni zločini in njihova definicija. Nihče noče zapustiti svoje »prave strani«. Prav tako so se naježile cerkve. Islamski integrativizem prevladuje nad strpnim in dialoškim islamom. Po svoje je tudi rimskokatoliška cerkev z dvema pažemama naredila zasuk, ki jo oddaljuje od drugega končila ter od Janeza XXIII. in Pavla VI.

Pred padcem berlinskega zidu se je zdelo, da postaja svet »mehkejši«, po padcu zidu in s pričetkom nove globalizacije so se zadeve marsikje zaostrike. Ko Bauman piše o likvidni modernizaciji, kjer nič več trdno, stabilno, mirno in kjer se vse premika, meša, utekočinja, smo priča tudi obratnim procesom. Zdi se, kot da se v tekočini reke ponovno utrijevoj in izostrejejo vere, cerkve in ideologije, ki so se zdele za zmerom mrtve ali vsaj na poti k spremembam. Bistveno je, da v teh procesih ne postavimo prestopnih količkov prav razumu, znanosti, kreativnosti in samosprevanju, ki zaobčuje tudi nova etična vprašanja. Skratka, paziti je treba na okultno moč protireformacije in to na vseh področjih, kjer se identitete spremenijo v »vojaško« nastrojene discipline.

V bistvu gre pri dveh uvodnih vprašanjih, ki so sad nepovezanega branja, tudi za izrazito pristranske poglede na etična in moralna vprašanja. Pri prvem se občemu problemu, kot je vojni zločin, zoperstavlja nacionalni interes. Pri drugemu izraža nezaupanje v znanost verski oziroma cerkveni interes. Pot vodi natančno v tisti relativizem, ki ga ostro kritizira prav Benedikt XIII. Tudi znanost potrebuje namreč občo etiko, ki presega verske skupnosti. Zapiranje vase in lastne dogme (nacionalne, verske ali drugače ideološke) ubija dialog in vzpostavlja razdrobljeni red srednjeveških trdnjav, kjer je imel doma vsak vitez absolutno moč, oblast in seveda svoj neoporečni prav. Red je bil sad moči in ne razumnejše domene. Se vračamo v trdnjave brez mostov? Je še možen nek skupni prav?

PISMA UREDNIŠTVU

Veliki športni dogodki: Prepotreben drugačen organizacijski pristop

V zadnjih dveh letih smo v Gorici bili priče dvema športnima manifestacijama, ki prav gotovo presegata standardne okvire vskodnevnih telesokulturnih dogodkov. Tu mislim predvsem na komaj zaključeno evropsko košarkarsko prvenstvo Under 20, ki sta ga skupaj priredili mesti Nova Gorica in Gorica ter na lanskoletno italijansko prvenstvo v kolosalstvu za profesionalce (25. junij 2006).

Oba dogodka, vsaj tak je moj osebni občutek, sta šla namreč skozi Gorico, ne da bi za seboj puštila vidnih sledi. Julijsko evropsko košarkarsko prvenstvo je bilo namreč v Novi Gorici mnogo bolj razpoznavno... v našem mestu pa, kljub temu, da so se tu odvijale najvažnejše tekme (polfinale in finale tekmovanja), je do velike manifestacije vladal dokaj pasiven pristop. Isto je veljalo za lanskoletno kolesarsko prvenstvo za profesionalce, ki ga je osvojil svetovni prvak Paolo Bettini. V našem mestu se je ob tisti priložnosti pripeljalo preko tisoč kolesarskih navdušencev. Prišli so iz Veneta, Lombardije, Emilje itd. Gorica pa je dogodek »gostila«. Ob cestah ni bilo gledalcev, bifeji so bili zaprti, itd. Pozitivna nota dogodka je bil le celodnevni neposredni televizijski prenos dirke po tretji italijanski mreži (in s tem promocija Goriske), v katerem je dovolj dobro izstopalo območje števerjanške občine. S tem v zvezi mi še vedno brenči v ušesu začudenje uglednega italijanskega kolesarja, ko se je pred startom obrnil na svojega tehničnega direktorja z vprašanjem: »Tu je bore malo domaćih gledalcev...?«. Enako se je ponovilo na finalni tekmi evropskega košarkarskega turnirja, ko mi je prijatelj iz Tržaškega dejal: »Pričakoval sem večji odziv«. Če po obeh tekmovanjih prelistamo krajevno časopisje, dobimo občutek, kot da bi se tekmovanja odvijala nekje drugje in ne v Gorici (brez lestvic, posebnih strani, itd.).

V okvirih teh razmišljajev se samo od sebe vrne vprašanje: »Če ne uspemo aktivno vključiti domača sredstva javnega obveščanja, kako bomo sposobni priklicati pozornost vsedržavnih, oziroma mednarodnih medijskih hiš?«

Poletna športna razmišljajanja so v glavnem namenjena prirediteljem tovrstnih športnih dogodkov na Goriškem: v prvi vrsti Coniju, njegovemu nadvise aktivnemu predsedniku Giorgiu Brandolinu, nato goriški občinski in pokrajinski upravi, oziroma pristojnim oborništvtom za šport. Občutek obstaja, da so zraven le »formalno«. Tovrstne manifestacije so lahko prava dodatna vrednost za Goriško, oziroma za »Goriško brez meja«, ki zna biti zanimiva v širšem evropskem prostoru ravno iz tega zornega kota. To je ena izmed kart, katero lahko obe Goricci zaigrata, a zaigrati jo morda solidno, odločno in ne mimogrede.

Zaključujem še z evropskim košarkarskim prvenstvom Under 20, oziroma z uvodnim sprejemom na skupnem trgu obec Gorice. Slovenska uradna državna delegacija je bila kakovostno sestavljena, italijanska pa nekako pod nivojem. Morda bi ne bilo napak ob tej priložnosti povabiti v Gorico tudi ministrico za šport Melandrijevo, kar bi dalog dogodka še večjo vrednost. Umestno bi bilo angažirati tudi vladnega podtajnika Miloša Budina. Prepričan sem, da bi se tako iz športnega vidika, kot iz vidika promocije obeh Goric rade volje v prvi osebi ter brez pomislikov vsestransko angažirala.

Izgubljene priložnosti torej. Vendar, da se v prihodnosti, kar je za nas Goričane postal že običaj, ne bomo stalno jokali in stokali, sestavimo na Goriškem organizacijsko skupino, ki bo spremljala, programirala in organizirala tovrstne dogodke. Le v tem je prihodnost, če se postopoma želimo izvleči iz našega zaprtega provincialnega okvira. »Brezmejni goriški prostor« je namreč potencial, v katerega bo nujno potrebno vlagati tudi iz tega vidika, saj je amaterstvo pri velikih kulturnih in športnih dogodkih kvečjemu prazgodovina....

Igor Komel

Od šole do asimilacije

Prepogosto pozabljamo, da je v zakonu št.1012 iz leta 1961 zapisano, da je »identiteta slov. šole njen specifika«, toda politiki skušajo to specifiko izničiti, kar jim dobro uspeva. Ideologiji obh političnih opcij Slovencev za menjajo se načeloma razlikujeta, a njihov cilj je sličen. Medtem, ko katališka stranka pravi, da smo pred Bogom vsi enaki, nam levo usmerjene stranke ponujajo model o večetničnosti, skratka »vsí narodi v isti koš«. Politiki skušajo preko šol vplivati na bodoče volilce, ker jim gre za oblast in očitno se ne menijo za korenine in narodno identitetno zamejskih Slovencev. Za šolarje v Doberdobu in na Goriškem postaja izguba narodne identitete pereč problem z veliki mi posledicami asimilacije.

Ko sem še obiskoval šolo, so me učili učitelji in profesorji iz vrst partizanov, domobrancov in partrov; a ne glede na predmet so imeli vsi nekaj skupnega - Slovensko. Danes učijo zgodovino in zemljepis učitelji in profesorji, ki so se šolali v Italiji in dobro poznavajo to plat, zgodovino materinega gnezdec pa slabno obvladajo. Ker je že nekaj desetletij poučevanje zgodovine in zemljepisa za mejo uganka, je Deželni urad za slovenske šole v Trstu po letu 1998 izdal tri dodatne učbenike za 3., 4. in 5. raz. osn. šole; z naslovom: Moj bližnji svet, Širimo obzorja in Novi časi. Avtorji so bili ljubitelji slovenstva, ki bi radi za polnili pomanjkljivost znanja in da bi otroci razumeli KDO in KJE so. Pred izdajo teh učbenikov je bilo poučevanje zgodovine in zemljepisa prepričeno učiteljem »prosto po Prešernu«, ali skoraj nič. S prihodom nove poverjene ravnateljice na večstopensko šolo v Doberdob, v šolskem letu 2005-06, so omenjeni učbeniki ostali nedotaknjeni; se pravi prepovedani. Učenci so spoznali vesolje, antična ljudstva in sicer: Sumerce, Fenici, Egipčane, Grke in stare Rimljane. Pozorno sem poslušal otroka, kaj vse ve o zgodovini in zemljepisu za mejo uganka, je Deželni urad za slovenske šole v Trstu po letu 1998 izdal tri dodatne učbenike za 3., 4. in 5. raz. osn. šole; z naslovom: Moj bližnji svet, Širimo obzorja in Novi časi. Avtorji so bili ljubitelji slovenstva, ki bi radi za polnili pomanjkljivost znanja in da bi otroci razumeli KDO in KJE so. Pred izdajo teh učbenikov je bilo poučevanje zgodovine in zemljepisa prepričeno učiteljem »prosto po Prešernu«, ali skoraj nič. S prihodom nove poverjene ravnateljice na večstopensko šolo v Doberdob, v šolskem letu 2005-06, so omenjeni učbeniki ostali nedotaknjeni; se pravi prepovedani. Učenci so spoznali vesolje, antična ljudstva in sicer: Sumerce, Fenici, Egipčane, Grke in stare Rimljane. Pozorno sem poslušal otroka, kaj vse ve o zgodovini in zemljepisu za mejo uganka, je Deželni urad za slovenske šole v Trstu po letu 1998 izdal tri dodatne učbenike za 3., 4. in 5. raz. osn. šole; z naslovom: Moj bližnji svet, Širimo obzorja in Novi časi. Avtorji so bili ljubitelji slovenstva, ki bi radi za polnili pomanjkljivost znanja in da bi otroci razumeli KDO in KJE so. Pred izdajo teh učbenikov je bilo poučevanje zgodovine in zemljepisa prepričeno učiteljem »prosto po Prešernu«, ali skoraj nič. S prihodom nove poverjene ravnateljice na večstopensko šolo v Doberdob, v šolskem letu 2005-06, so omenjeni učbeniki ostali nedotaknjeni; se pravi prepovedani. Učenci so spoznali vesolje, antična ljudstva in sicer: Sumerce, Fenici, Egipčane, Grke in stare Rimljane. Pozorno sem poslušal otroka, kaj vse ve o zgodovini in zemljepisu za mejo uganka, je Deželni urad za slovenske šole v Trstu po letu 1998 izdal tri dodatne učbenike za 3., 4. in 5. raz. osn. šole; z naslovom: Moj bližnji svet, Širimo obzorja in Novi časi. Avtorji so bili ljubitelji slovenstva, ki bi radi za polnili pomanjkljivost znanja in da bi otroci razumeli KDO in KJE so. Pred izdajo teh učbenikov je bilo poučevanje zgodovine in zemljepisa prepričeno učiteljem »prosto po Prešernu«, ali skoraj nič. S prihodom nove poverjene ravnateljice na večstopensko šolo v Doberdob, v šolskem letu 2005-06, so omenjeni učbeniki ostali nedotaknjeni; se pravi prepovedani. Učenci so spoznali vesolje, antična ljudstva in sicer: Sumerce, Fenici, Egipčane, Grke in stare Rimljane. Pozorno sem poslušal otroka, kaj vse ve o zgodovini in zemljepisu za mejo uganka, je Deželni urad za slovenske šole v Trstu po letu 1998 izdal tri dodatne učbenike za 3., 4. in 5. raz. osn. šole; z naslovom: Moj bližnji svet, Širimo obzorja in Novi časi. Avtorji so bili ljubitelji slovenstva, ki bi radi za polnili pomanjkljivost znanja in da bi otroci razumeli KDO in KJE so. Pred izdajo teh učbenikov je bilo poučevanje zgodovine in zemljepisa prepričeno učiteljem »prosto po Prešernu«, ali skoraj nič. S prihodom nove poverjene ravnateljice na večstopensko šolo v Doberdob, v šolskem letu 2005-06, so omenjeni učbeniki ostali nedotaknjeni; se pravi prepovedani. Učenci so spoznali vesolje, antična ljudstva in sicer: Sumerce, Fenici, Egipčane, Grke in stare Rimljane. Pozorno sem poslušal otroka, kaj vse ve o zgodovini in zemljepisu za mejo uganka, je Deželni urad za slovenske šole v Trstu po letu 1998 izdal tri dodatne učbenike za 3., 4. in 5. raz. osn. šole; z naslovom: Moj bližnji svet, Širimo obzorja in Novi časi. Avtorji so bili ljubitelji slovenstva, ki bi radi za polnili pomanjkljivost znanja in da bi otroci razumeli KDO in KJE so. Pred izdajo teh učbenikov je bilo poučevanje zgodovine in zemljepisa prepričeno učiteljem »prosto po Prešernu«, ali skoraj nič. S prihodom nove poverjene ravnateljice na večstopensko šolo v Doberdob, v šolskem letu 2005-06, so omenjeni učbeniki ostali nedotaknjeni; se pravi prepovedani. Učenci so spoznali vesolje, antična ljudstva in sicer: Sumerce, Fenici, Egipčane, Grke in stare Rimljane. Pozorno sem poslušal otroka, kaj vse ve o zgodovini in zemljepisu za mejo uganka, je Deželni urad za slovenske šole v Trstu po letu 1998 izdal tri dodatne učbenike za 3., 4. in 5. raz. osn. šole; z naslovom: Moj bližnji svet, Širimo obzorja in Novi časi. Avtorji so bili ljubitelji slovenstva, ki bi radi za polnili pomanjkljivost znanja in da bi otroci razumeli KDO in KJE so. Pred izdajo teh učbenikov je bilo poučevanje zgodovine in zemljepisa prepričeno učiteljem »prosto po Prešernu«, ali skoraj nič. S prihodom nove poverjene ravnateljice na večstopensko šolo v Doberdob, v šolskem letu 2005-06, so omenjeni učbeniki ostali nedotaknjeni; se pravi prepovedani. Učenci so spoznali vesolje, antična ljudstva in sicer: Sumerce, Fenici, Egipčane, Grke in stare Rimljane. Pozorno sem poslušal otroka, kaj vse ve o zgodovini in zemljepisu za mejo uganka, je Deželni urad za slovenske šole v Trstu po letu 1998 izdal tri dodatne učbenike za 3., 4. in 5. raz. osn. šole; z naslovom: Moj bližnji svet, Širimo obzorja in Novi časi. Avtor

REZIJA - Pravkar je izšla nova številka revije Näs glas

Odratz živega kulturnega utripa doline pod Kaninom

Časopis izdaja Kulturno društvo Rozajanski dum, ki ga vodi Luigia Negro

Prav te dni je izšla v Reziji četrta številka šestmesečnika Näs glas, ki ga izdaja kulturno društvo Rozajanski dum. Časopis je napisan v italijanščini, vse več prostora pa ima v njem tudi rezijanščina. V domaćem jeziku so nekatera obvestila, številni vložki z ljudskimi pregorji, poezije in nekatere vesti, v rezijanščini je vsa zadnja stran, posvečena najmlajšim (Otroški kotič). V časopisu se torej odraza kulturno delovanje v dolini pod Kaninom, obenem je tudi priložnost za predstavitev bogastva rezijanske kulture in razmišljanje o aktualnih vprašanjih.

V svojem uvodniku Luigia Negro, odgovorna urednica časopisa, vabi bralc, na gledajo v bodočnost z zaupanjem in jih opozarja, da je zakon za slovensko manjšino, ki se piše na deželi FJK namenjen tudi Rezijanom. Podobno kot se je zgodilo za prejšnja vsedržavnega zakona 482 in 38, ki nista nič vslili Rezijanom, kvečemu sta jima ponudila nekatere priložnosti za kulturno rast in ekonomski razvoj.

V notranjosti časopisa je objavljen tuji natancen in pregleden seznam vseh pod bud, ki so jih v treh občinah Trbiž, Naborjet-Ovčja vas in Rezija uresničili od leta 2001 do današnjih dni s sredstvi iz zakona 38, namenjenih razvoju slovenskih občin iz videmške pokrajine (člen 21). Iz te postavke so prejela nekaj sredstev tudi kulturna društva iz Rezije, ker so se pač tako odločili na kanalski gorski skupnosti. In med prejemniki so vsa društva, od Rozajanskega dumna, ki mu predseduje sama Luigia Negro, do moškega pevskega zbora Canin predsednika Sergia Chineseca, ki se je na avdicijah pred kratkim zaganjal proti vključitvi Rezije v deželni zakon za Slovene. V časopisu je tudi intervju s predsednikom Gorske skupnosti Ivom del Negrom, ki med drugim poudarja, da so zaščitni zakoni za jezikovne manjšine velika pridobitev na vsedržavnih ravni in tudi za Reziane, saj so dobili dodatne možnosti rasti.

Na prvi strani se začne zanimiv intervju s profesorjem Aleksandrom Duličenkom, ki predava na univerzi v Tartiju v Estoniji in se že vrsto let ukvarja z rezijanščino. Med drugim je nasledil prof. Tolstoju v pripravi za objavo rezijanskega slovarja Baudouina de Courtney, na katerem so kasneje veliko delali tudi v Ljubljani, v prvi vrsti prof. dr. Milko Matičetov, a na Akademiji znanosti in umetnosti še čaka na objavo.

Posebno zanimiv je tudi članek, posvečen toponomu. Na podlagi Merkujeve knjige o toponomastiki v Terski dolini je bila narejena primerjava s krajevnimi imeni v Reziji iz katere izhaja, da so zelo številna tista, ki se pojavljajo tako v terski kot rezijanski dolini, kar potrjuje, da gre za isto jezikovno osovo.

Zanimiv je tudi prispevek Luigia Paletti, ki opozarja na nedoslednosti Pokrajine Videm. Le-ta je pred meseci poslala otrokom v Reziji lep barvni letak z vabilom, na katerem je rezijanski jezik. Prva nedoslednost zadeva pisave, saj Pokrajina ne upošteva uradne pisave, ki jo je Občina Rezija sprejela v devetdesetih letih na podlagi študije univerzitetnega profesorja Steenwika, študijo pa je financirala sama Pokrajina, pravi Paletti. V prvem Strassoldovem mandatu jo je sicer upoštevala, sedaj pa se opira na samozavane domače »izvedence«, učitelji in učenci na šoli so pa v zmedji, ker ne vedo, kako naj pišejo. Na istem letaku je tudi napisano, da je »Republika Italija z zakonom 482 uradno priznala rezijanščino«. To pa je prava dezinformacija, pravi Paletti, ker je v obeh zakonih govor o slovenskem jeziku, po drugi strani, ugotavlja, če je rezijanščina uradno priznana, zakaj toliko polemik in slabe krv na avdicjah na deželi?

Uredniki revije Näs glas, ki izhaja na 16. straneh majhnega formata, so že zeleli ponuditi bralcem kulturno bogato revijo, hrkati pa tudi živo ogledalo, v katerem se lahko sami Rezijani vidijo. In to jim je tudi tokrat uspelo. Na glas poroča o številnih pobudah in dejavnostih, ki so potekale v dolini, in pri tem ima posebno mesto 40-letnica turističnega društva pro-loco. Predstavlja tudi rezijanske ljudi, tokrat brušača Marcellina Lettiga, zavednega Reziana, ki se je med vojno boril s partizani, po vojni pa je odšel iz doline pod Kaninom, se ustavil v Toskani, v mesecu Aprezu, kjer še živi in dela.(jn)

Na fotografiji desno naslovna stran rezijanskega časopisa, na sliki zgoraj njegova odgovorna urednica in predsednica Kulturnega društva Rozajanski dum Luigia Negro

NM

DEŽELA - Stališče predsednika odbora

Illy: Evroregija bo nastala tudi brez pristanka Slovenije

TRST - Evroregija se lahko radi tudi brez Slovenije. Tako razmišlja predsednik Furlanije-Julisce krajine Riccardo Illy, ki pravi, da bodo podpisnice sporazuma o evroregiji vsekakor počakale na odgovor Slovenije. Časovni termin, ki so si ga zadale, je bil konec julija in je torej zapadel včeraj. Sporazum o evroregiji so v Vili Manin v Passarianu, poleg FJK, podpisali še Veneto, avstrijska Koroška in hrvaška Istrska županija.

Illy je na spletni strani deželne uprave poudaril, da je Slovenija glede pristopa k evroregiji posredovala nekaj izgovorov. Glavni je bil, da je treba najprej končati delo v zvezi s projektom Interreg Matriška. »Očitno hoče biti Slovenija »lepa zvezda« med ostalimi, zato tudi njena zahteva, da bi v evroregijo pristopile avstrijska Štajerska in nekatere hrvaške mejne dežele,« je poudaril še predsednik De-

RICCARDO ILLY

KROMA

zele. »Mi pa smo prepričani, da je treba evroregijo oblikovati z deželami, za katere je sodelovanje že skoraj vsakodnevna navada in v katerih igrajo narodne manjšine povzročno vlogo. Med državami podpisnicami sporazuma o evroregiji obstaja institucionalno, ekonomsko, kulturno in družbeno sodelovanje. Zato smo predlog Slovenije odklonili, ker je po našem boljše, da se sodelovanje prične z jedrom, v katerem je to sodelovanje

ustaljeno, za naprej pa bomo lahko videli,« je na spletni strani Furlanije-Julisce krajine poudaril še Illy.

Dejal je tudi, da podpira prizadevanja za rojstvo Demokratske stranke, vanjo pa ne bo pristopil. Ima se za podjetnika, ki je začasno »izposojen« politiki, zato se bo po izkušnjah v politiki vrnil v podjetništvo. Kot vodji deželne politične koalicije se mu ne zdi primerno, da bi pristopil v kakršno koli stranko.

Illyja skrbi podatek iz nekaterih javnognenskih raziskav izhaja, da si kar 80 odst. Italijanov želi na čelu države močno osebnost, kar bi prej ali slej morda odprlo pot diktaturi. To se po njegovem dogaja v Rusiji in na Kitajskem, čeprav o tem zaradi gospodarskih interesov nihče ne rad govori. Predsednik deželnega odbora je tudi prepričan, da je treba v Italiji čim prej končno spremeniti volilna pravila.

PALMANOVA - Več očividcev je zabeležilo nenavadni pojav

Meteorit padel v Slovenijo ali na polje v furlanski nižini?

Prizori, podobni tistem, ki se je v sredo, 25. julija okrog poldne prikazal marsikom nad Slovenijo in našimi kraji, so prava redkost. Pojavijo se le nekajkrat na letu po svetu: pri nas je to nedvomno dogodek desetletja. Izjemno svetel, bleščeče srebrn meteor se je prikazal številnim očividcem vse od severa do juga Slovenije, Hrvaške in seveda Italije. Meteor, ki je zagorel ob vstopu v ozračje, je najverjetnejši kamnitega izvora, po ocenah pa naj bi bil velik približno kot hladilnik, morda tudi več. Ostankov še niso našli, saj ljubiteljski astronom Javor Kac pravi, da morajo najprej zbrati dovolj fotografij, posnetkov in podatkov. Gleda na njegovo svetlost ocenjujejo začetno maso telesa pred vstopom v atmosfero na vsaj 100 kg, od katere naj bi na tla padla le stotina, kar predstavlja dober kilogram.

Ko sem se v sredo peljala po avtocesti v smeri Benetke – Trst sem bila pri Palmanovi tudi sama priča dogodka. Nebesno telo je tik nad mojo glavo – v optični višini enega drevesa in navideznem premeru pol metra – švignilo proti des-

KROMA

Primer padajočega meteorita

ni strani cestišča v smer bližnjega polja. Če se ostanki res nahajajo tam, ali je bil padec le navidezen še ni znano. Po besedah Javorja Kaca je namreč meteor letel tik nad obzorjem, kar je izgledalo zelo blizu, v resnici pa naj bi bilo v višini 100 km od nas. Če je na tla pristal v Beli Kra-

jini ali na naših tleh, ostaja še velika uganka, za katero upamo, da bo v kratkem našla odgovor. Če je kdo bil dogodku priča tudi sam, lahko svoje pričevanje označi na spletni strani www.vesolje.net, kjer pobliže proučujejo nastali misterij.

Tjaša Dornik

LJUBLJANA

Umrl je veleposlanik Marko Kosin

Zadnjikrat sva se srečala ob koncu junija, na proslavi dneva državnosti v Ljubljani. Veleposlanik Marko Kosin je bil živahen kot običajno, s tistim prijetnim nasmeškom na ustnicah, ki je označeval njegovo življensko v diplomatsko delo. Bil je, kot je o njem napisal v uvodnih mislih njegove knjige o italijansko-slovenskih odnosih Rudi Čačinovič, »veleposlanik z obrazom«, kar je v tem poklicu pravzaprav redkost. Bil je tudi zelo prijeten sogovornik, prijazen, usrežljiv in odprt do sogovornikov.

Marko Kosin je umrl včeraj zjutraj v 77. letu starosti v Kliničnem centru v Ljubljani. Ob koncu prejšnjega tedna ga je med poletnim obiskom pri sinu v Izlakah zajela slabost in odleti si ni več opomogel.

Vse njegovo življeno je bilo vezano na diplomacijo. Z njim se je začel ukvarjati v prvih povojnih letih, takoj po dokončanem študiju; služboval je doma in po svetu, velik del njegovega življena pa je bil povezan prav z odnosmi z Italijo. Bil je eden izmed jugoslovenskih pogajalcev v pripari osimskega sporazuma in na to delo se je vedno spominjal kot na zelo težko in zahtevno obdobje. Kmalu zatem, v začetku osemdesetih let, je bil jugoslovenski veleposlanik v Rimu, kjer je vložil veliko truda v vprašanja povezana s slovensko manjšino; nekatera je rešila, vendar za kaj več čas še ni dozorel.

Ob osamosvojitvi Slovenije se je takoj vključil v dejavnost ministrstva za zunanjne zadeve in že v prvih dneh samostojnosti nove države je slovenski diplomaciji vtrsnil svoj petcat. Sodeloval je pri dolgih in težkih pogajanjih za mednarodno priznanje Slovenije, med drugim na zahtevnem goriškem srečanju sredi januarja 1992, ko je Italija zagrozila, da Slovenije ne bo priznala, če slednja ne bo sprejela tripartitnega sporazuma o manjšinah. Vendar je Slovenija takrat vztrajala, Italija pa je moral kloniti pred enoglasno odločitvijo vseh ostalih članic Evropske unije. Imenovanje Marka Kosina za prvbega slovenskega veleposlanika v Rimu je po tem njegovem delu postal povsem naravna izbira; sodeloval je pri pomembnih odločitvah, med drugim pri pripravi Oglejskega sporazuma, ki pa ga je takratni predsednik vlade Janez Drnovšek zavrnil. Kosin te odločitve ni sprejel in je raje odstopil; veskozi je bil prepričan, da je šlo za dober sporazum, ki Sloveniji ne bi skodoval, ampak bi le pospešil njeno vključitev v Evropsko unijo; čas je po kazal, da je imel prav.

Po tem dogodku se je umaknil, vendar je še vedno sodeloval z ministrstvom, obenem pa je na univerzi znanje prenašal na mlade robove.

Poznali in cenili smo ga tudi pri nas, kajti na manjšino je bil vseskozi navezan; ves ta čas je Slovencem v Italiji pripadal kos njegovega srca. Dolgujemo mu hvaležen spomin, svojcem pa izrekamo občuteno sožalje.

B.Br.

ZAGREB - Izjave hrvaškega premierja za hrvaško tiskovno agencijo

Ivo Sanader: »Slovenija ni dala pobude, je le odgovorila«

Hrvaška naj bi že septembra 2005 predlagala mednarodno arbitražo

LJUBLJANA - V kabinetu predsednika vlade Janeza Janše se za STA niso podrobneje odzvali na današnjo izjavu hrvaškega premierja Iva Sanadera, da Ljubljana Zagrebu ni posredovala nove pobude za rešitev vprašanja meddržavne meje, ampak je zgorj odgovorila na dve leti star predlog Hrvaške. Povedali so le, da pričakujejo »skorajšnji odgovor Hrvaške na slovensko pobudo«. Sanader je danes v Splitu izjavil, da Slovenija Hrvaški ni posredovala nobene pobude glede določitve meddržavne meje, ampak zgorj odgovor na predlog, ki ga je Zagreb Ljubljani poslal že pred dvema letoma. V njem je Hrvaška predlagala, da se državi obrnete na neko mednarodno pravno telo, saj se vprašanje meje na morju v Piranskem zalivu rešuje že 16 let, tako da je očitno, da dvostranske rešitve niso možne. Po besedah Sanadera je Zagreb v Ljubljano takrat ob soglasju vseh opozicijskih strank poslal uradni predlog, zdaj pa so iz Slovenije »prišli nekateri odgovori«.

Zunanji minister Dimitrij Rupel je minutil teden v Bruslu potrdil, da je Slovenija pripravila pobudo za ureditev odprtih vprašanj s Hrvaško, vendar pa o vsebini dokumenta z označeno strogom zaupno ni želel govoriti. Minister ta-

ko ni želel komentirati navedb televizije POP TV, da naj bi Ljubljana Zagrebu med drugim ponudila posredovanje tretje strani pri reševanju vprašanja meje, in sicer da naj bi za posrednika predlagala francoskega pravnika Roberta Badinterja oziroma sodišče, ki ga ta vodi v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse).

Premier Janša je na ponedeljkovi novinarski konferenci sicer povedal, da slovenska vlada še čaka na odgovor Hrvaške na slovensko pobudo o reševanju odprtih vprašanj, obenem pa dodal, da odgovor pričakujejo kmalu. Gledje pobude je dejal, da je »celovita in se dotika vseh ključnih odprtih vprašanj«. »Avgusta in septembra bo jasno, ali bo mogoče storiti korake naprej,« je napovedal premier, ki z optimizmom gleda na prihodnost pobude, a priznava, da je nemogoče vnaprej reči, da bo uspešna.

Hrvaški premier naj bi slovenski strani septembra 2005 kot način reševanja vprašanja meje na morju med Hrvaško in Slovenijo predlagal mednarodno arbitražo, in sicer pred Mednarodnim sodiščem za pravo morja v Hamburgu ali Meddržavnim sodiščem v Haagu. (STA)

Hrvaški predsednik vlade Ivo Sanader

ANSA

RODIK - Ob vaškem praznovanju opasila konec prejšnjega tedna

Kamnita plošča z omembo »Rundiktov« verodostojna priča o dvatisočletni zgodovini

RODIK - Tudi letos je bil vaški praznik- opasilo, ki poteka zadnji vikend v juliju v Rodiku, ki šteje blizu 300 prebivalcev, nadvse živahno. Uvod v Rodiško opasilo je bila že pred tednom dni komemoracija pred spomenikom padlim v NOB. Tokrat pa sta krajevna skupnost in Turistično društvo Rodik pripravila ples za mlade, v okviru Štrekljevih večerov pa so predstavili knjigo Božidarja Premrla Turni, teri, lajblci, preslice... Po nedeljski sveti maši so podeli priznanja in nagrade v akciji Moja dežela, sledil je najbolj svečan dogodek, ko je vas dobita odlitek 2000 let stare kamnite plošče, katere izvirnik hrani Muzej zgodovine in umetnosti v Trstu. Repliko plošče, ki priča o dolgi zgodovini vasi, sta izročila nekdanja Rodičana Miroslav Klun iz Šmarj pri Sežani, predsednik Občne zbornice Slovenije in nekdanji sežanski župan in Živoj Race, predsednik KS Rodik. V varstvo in hrambo pa sta jo prevzela predsednika KS in TD Viljan Sluga in Iztok Race.

Zamisel, da bi Rodičani dobili kopijo originala kamnite plošče iz flišnega peščenca z latinskim napisom iz sredine 1. stoletja z omembo Rundiktov (nekdanjih prebivalcev Rodika, ki so živelii na hrubu Ajdovščina nad današnjo vasjo), ki je bila najdena 1842 leta v Materiji, sedaj pa jo hrani tržaški muzej, se je porodila uglednemu domačemu gostilničarju Aloju Mahorčiču ob prebirajuji knjige Rodik med Brkini in Krasom. V zelo kratkem času jim je uspel ob pomoči Miroslava Kluna in direktorja tržaškega muzeja Adriana Dugulina narediti odlitek originala. Klun, ki je ponosen, da je po rodu Rodičan, je predstavljal prehodeno pot do replike kamna, ki govorijo o sporu v posesti med Rundiki in rimskim veljakom. Na kamnu je napis in latinščini: »To cesto, ki jo je (kot mejo) začrtal stotnik Atij na podlagi razsodbe Avla Plavtija, legata cestarja Klavdija, kasneje pa je bila od Rundiktov prenesena v posest Gaja Lekanija Basa, je po ukazu cesarja Klavdija (na teranuu ponovno določil in) obnovil stotnik prve legijske kohorte Lucij Rufelij Sever.« Klun je pojasnil, da je v Italiji prepovedano kopiranje arheoloških najdb, zato pa so zakon interpretirali tako, da to ne velja za stare najdbe in so ob pomoči direktorja muzeja Dugulina, Mar-

Na fotografiji prevzem kopije kamnite plošče iz starorimskega obdobja, ki bo poslej pričala o dolgi zgodovini vasi

OK

cia Viduli in Viviane Defar uspeli dobiti odlitek omenjene plošče, ki ga štejejo za enega najpomembnejših dokumentov rimske dobe, ki govorijo o prvi omembi Rodika. Domačini so gospa Defar v zahvalo izročili knjigo o Rodiku. Rodičani pa se bodo odločili, kam bodo omenjeno ploščo postavili in jo umestili na vidno mesto kraja ter jo ob letu osorej, ob prihodnjem Rodiškem opasilu, predali v uporabo oz. na ogled domačinom, turistom in obiskovalcem.

Predsednik rodniškega TD Iztok Race pa je podelil priznanja in nagrade v tradicionalni akciji Moja dežela - lepa, čista in urejena. Urejenost vasi in druge kriterije v turistični akciji je ocenjevala tričlanska komisija (Boris Ivančič, Štefka Novak Žnidarčič in Jernea Rodica). Najboljšim v posameznih kategorijah so podeli kot nagrado ročno delo (lesene rože), ki jih je izdelal Anton Grandič - Tone Anželin iz Dan pri Divači. Vas je dobila 9 točk od 10. možnih. Najlepša hiša je Rodik 39 (družina Godina), nagrada za detajle (ohranjevanje tradicionalnih elementov) sta prejeli družini Race in Makuc, najlepše ocvetličene balkone imajo v Rodiku na št. 43 (Bernetič), 57 (Bubnič) in 47 (Dujmovič), najlepša ulica pa je že tretjič zaporeda bila Plavnj (pri cerkvji).

LJUBLJANA - Zaradi škode, ki jo povzročajo rejci drobnice

Odstrel volkov

Več skupin volkov se nahaja na območju Primorske in Notranjske

LJUBLJANA - Medtem ko so volkovi lani na območju države pokončali 544 glav drobnice, se je ta številka po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije samo na primorskem in notranjskem lovsko-upravljaškem območju med majem in julijem povzpela na 398. Agencija RS za okolje je tako pred tednom dovolila izredni odvzem dveh volkov, in sicer do 15.

septembra, čeprav so v sežanski enoti zavoda za gozdove predlagali odstrel treh volkov. Rejci drobnice dvomijo, da bo tak ukrep odpravil njihove težave. Izjemni odvzem z odstrelom vsaj dveh volkov iz različnih skupin je edina možnost za rešitev nastale situacije in ne škoduje ohranitvi ugodnega stanja populacije volka v Sloveniji, »svojo odločitev za izredni odvzem dveh volkov utemeljujejo na Agenciji RS za okolje. Izjemni odvzem volka, pri čemer odstrel vodeče volkulje ni dovoljen, velja do sredine septembra, in sicer za 24 lovskih družin na primorskem

gozdove, v Sloveniji živi med 70 in 100 volkov. Ti so lani v 174 škodnih primerih pokončali 544 glav drobnice, dve govedi in psa ter povzročili za slabih 89.000 evrov škode. Število škodnih primerov je v porastu in je bilo lani, ko so izstopala notranjsko, primorsko in kočevsko-belogradske območje, najvišje v zadnjih 13 letih, škoda zaradi napadov volkov pa je bila višja leta 2002, ko je znašala skoraj 150.000 evrov.

Uradni podatki kažejo, da so leta 2005 v Sloveniji opravili šest izrednih odstrelov volkov, lani pa 10. Agencija RS za okolje je letos izdala šest dovoljenj za odstrel sedmih volkov, a po podatkih zavoda za gozdove do 30. julija ni bil odstreljen noben volk. Trenutno sta veljavni še dve dovoljenji za odstrel treh volkov, se za STA pojasnili na ministervstvu za okolje in prostor. Zavod za gozdove je sicer ob naraščanju populacije v strokovnem mnjenju za četo 2007 predlagal redni in izredni odstrel 15 volkov. (STA)

NEW YORK

V Slovenijo prihaja nov ameriški veleposlanik

NEW YORK - Ameriški predsednik George Bush je pred dnevi za novega veleposlanika ZDA v Sloveniji predlagal poslovneža slovaškega rodu iz Virginije Vincenta Obsitnika, ki bo v primeru potrditve nominacije v senatu septembra nasledil Thomasa Robertsona. Obsitnikova nominacija je trenutno v senatnem odboru za mednarodne odnose, zaradi kongresnih počitnic, ki trajajo ves avgust, pa se bo o njej najverjetnejno odločalo šele septembra. Obsitnik z magisterijem na American University v Washingtonu je do lanskega leta sodeloval v Komisiji za ohranitev ameriške dediščine na tujem, v katero je bil imenovan skupaj z ameriškim Slovencem Avgustom Pustom iz države Ohio.

Na slovenskem veleposlanstvu v Washingtonu predloga ne komentirajo, ker gre za zadevo, ki se tiče neposredno prestolnice, poleg tega pa proces potrjevanja še poteka. Pa doslej dostopnih informacijah Obsitnik Slovenije še ni obiskal, velja pa za osebo z izjemno dobrimi zvezami v Washingtonu. Pred imenovanjem za kandidata za položaj veleposlanika v Sloveniji je Obsitnik opravil položaj podpredsednika mednarodnega razvoja pri korporaciji Litton/PRC s sedežem v McLeanu v zvezni državi Virginiji. Podjetje ponuja znanstvene, inženirske in informacijske rešitve za stranke iz javnega sektorja. Krovna skupina Litton Information System Group (ISG) zaposluje več kot 8000 ljudi v 150 uradih po ZDA in je ena od 10 največjih pogodbencov ameriške vlade.

Obsitnik je bil pred tem predsednik Oddelka za sistemski razvoj pri korporaciji Unisys/Loral, ki med drugim razvija elektronske sisteme za ameriško vojsko. V svoji dolgotrajni karieri je Obsitnik, diplomant ameriške mornariške akademije, služboval tudi pri računalniškem podjetju IBM, kjer je bil direktor proizvodnje za Latinsko Ameriko.

Obsitnik se je doslej zelo izkazal z zbiranjem denarja za republikansko stranko in njene kandidate. Po podatkih zvezne volilne komisije je od leta 2000 naprej izdatno finančno podpira republikansko stranko. (STA)

PETI KORIDOR - Srečanje v dvorani SKD Gruden

V Nabrežini ne odklanjajo železnice, pogrešajo pa točne informacije

Prireditelj je bila levosredinska koalicija, napetost v dvorani in kritike na račun Retove uprave

V Devinu-Nabrežini ne odklanjajo nove hitre železnice, močno pa pogrešajo uradne informacije, ki jih ni. Ne od Dežele in zlasti ne od Občine Devin-Nabrežina, ki je bila pri tem vprašanju doslej praktično odsotna. Njenih predstavnikov tudi ni bilo na ponedeljkovem zelo dobro obiskanem srečanju (udeležilo se ga je več kot stoljudi), ki ga je domača leva sredina predela v dvorani Igo Gruden v Nabrežini. Hvalevredna pobuda opozicije, ki pa ne more odtehtati tudi institucionalne vloge občinske uprave.

Začetek srečanja ni bil ravno spodbuden. Ljudje so prišli v dvorano s pričakovanjem, da bi takoj izvedeli, kaj se bo dogajalo pod njihovimi hišami, kakšne bodo odškodnine in podobno. Bili so razočarani, ker so mnoga vprašanja - vsaj na začetku - ostala brez odgovora. Da bi se skupščina skoraj prevela v vespolo pretekanje, pa je poskrbel tudi Fabio Santorini, izvedenec za promet in prevoze ter konzulent deželne uprave. S ponosrečenim nastopom je udeležencem srečanja očital, da so egoisti in da jih zanima le usoda lastnih »hišic«.

Ze med nastopom predstavnika italijanskih železnic Maria Golianija (-o njem poročamo na drugem mestu) se je srečanje vrnilo na normalne tire. Vzdušje je bilo sicer vseskozi napeto, a vsaj ni bilo več prerekanj in upadanj v besedo. Duhove je precej umiril tudi vodja diskusije Luciano Ceschia, ki je pozval navzoče, naj tehnik in izvedence sprejmejo kot take in ne kot sovražnike.

Poleg Golianija in Santorinija so prireditelji povabili Carla Fortuna iz kabineta deželnega odbornika Lodenca Sonega ter Uberta Drossija Fortune, predsednika deželne komisije za promet in prevoze. Fortuna je pojasnil zlasti mednarodni okvir, v katerem se je rodila zamisel za gradnjo nove železnice. Glede nedavnega italijansko-slovenskega dogovora, ki sta ga v Rimu podpisala ministra Antonio Di Pietro in Janez Božič, je dejal, da so v Sloveniji v zadnjem času evropsko usmerjene sile prevladale nad nacionaličnimi.

Santorini, ki je s svojimi uvodni-

mi besedami raburil poslušalce, je bil v drugem posegu bolj prepričljiv in zanimiv. Promet tovornjakov v tržaški pokrajini narašča iz dneva v dan in našemu območju prinaša le težave in nevšečnosti. Nova železnica bo po njegovem močno zmanjšala tranzitni prehod kamionov, od nje pa bo gospodarske koristi imelo tržaško pristanišče.

Drossi Fortuna je izrazil prepričanje, da železnica pod tunelom predstavlja najmanjšo ekološko tveganje. Nova proga na površini bi po njegovem prizadel Krasu ogromno škodo, tudi zato, ker je to razmeroma majhno območje že zasičeno z avtocesto, nafrovodom in bencinovodom, železnicami in elektrovodi. Problem je, da pripravljeno prebivalstvo o tem ni informirano, zato so strahovi iz Grudnove dvorane popolnoma upravičeni, je dejal deželni svetnik.

Za učinkovit poseg je poskrbel Maurizio Rozza, občinski svetnik leve sredine in predstavnik Zelenih. Citaril je določila Evropske unije in t.i. Agenda 21, ki obvezujejo javne uprave, da informirajo prebivalce o velikih javnih delih, prometnicah in infrastruktureh. Deželna uprava je glede železnice Benetke-Trst vso pozornost namenila pogovorom z občinami Južne Furlanije in tržiškega območja, tržaško pokrajino pa je popolnoma zanemarila. Za to pa nosijo odgovornost tudi tukajšnje občine, ki bi morale od pristojnih zahtevati dokumente in uradne papirje.

Da je Občina Devin-Nabrežina doslej pasivno spremljala potek dogajanj, so poudarili zastopniki opozicije Adriano Ferfolja, Massimo Veronese in Igor Gabrovec. Navezali so se na zadnjo sejo občinskega sveta, na kateri je župan Giorgio Ret po mnenju leve sredine ubral neke vrste strategijo molka, ki je popolnoma nerazumljiva. »Opozicija bi raje videla, da bi takšna srečanja priredila Občina kot institucionalni zaščitnik interesov vseh občanov,« je dejal Gabrovec. Po velikem šmarnu bo novo javno srečanje, na katerega bodo spet povabili tudi Reta.

Sandor Tence

Ponedeljkovega srečanja v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini se je udeležilo veliko ljudi

KROMA

DEVIN-NABREŽINA - Nova hitra železnica

Vižovlje in nabrežinski Senik najbolj problematični točki

Nova železnica med Ronkami, Trstom in naprej do Divače bo v glavnem tekla v tunelu. To je svoj čas povedal deželni odbornik Lodenca Sonega in to je na ponedeljkovem srečanju v Nabrežini potrdil inženir Mario Goliani (**na sliki Kroma skupaj z Lucianom Ceschijom, ki je vodil razpravo**), ki v sklopu železniškega podjetja RFI (Rete ferroviaria italiana) odgovarja za infrastrukture in mednarodne projekte. Njegovo izvajanje so iz občinstva pogostoma prekinili z medkljici in tudi z negodovanjem, tako da se je poročilo spremenilo v odgovore na vprašanja. Napetost v dvorani je bila še kar velika, počasi pa je popustila, tako da je Goliani lahko brez težav končal svoj poseg.

Hitra železnica bo prestopila mejo med doberdobsko in nabrežinsko občino na širšem območju Moščenici pri Sabličih, nakar bo šla v tunnel pod Grmado in stopila na plan v dolini Senik pri Nabrežini kamnolomi. Tu bo na odprtih tekla približno 250-300 metrov (Goliani je bil še kar splošen), nakar bo šla spet v predor v smeri Proseka in nato Trsta. Tunnel bo skoraj v celoti tekel pod traso sedanje avtoceste, druga občutljiva točka, poleg Senika, pa bodo Vižovlje.

Prav v tem naselju se bo proga najbolj približala hišam. Tekla bo 60 metrov pod zemljo, kar po mnenju inženirja državnih železnic ne bo ustvarilo nobenih težav ne ljudem in niti zgradbam. Varnostna točka za vrtanje tunela in za hrup, ki ga povzročajo vlaki, naj bi bila namreč 20 metrov pod zemljo.

Železnica se bo v nadaljevanju trase pod avtocesto tudi približala nekaterim stavbam pri Slivnem in tu-

di staremu delu Nabrežine, kjer bo tunnel (vedno pod avtocesto) tekel 40 metrov pod zemljo. Goliani je vsekakor večkrat ponovil, da načrt proge še ni dokončen in da so projekti v primerjavi s prvim osnutkom iz leta 2003 upoštevali pripombe lokalnih uprav.

Za Senik smo na srečanju izvedeli za novost, ki ni postranskega pomena. Tovornjaki, ki bodo z gradbišča prevažali izkopni material, se bodo namreč direktno vključili na avtocesto, je pojasnil Goliani. Ni pa povedal, kje in kako se bo to zgodilo, saj v bližini ni avtocestnega izhoda. Material, ki ga bodo izkopali pri Seniku, bodo v celoti uporabili za gradnjo nove železnice na odseku Benetke-Ronke.

Če ne bo večjih zamud, bo nova železnica končana leta 2016 ali le-

to kasneje. Že preliminarne študije so tako Goliani - rešile vse probleme, ki bi nastali z jamami in s kraškimi podtalnimi vodami, trasa pa ne bo prizadela Timave. Vsi tuneli bodo izvrtni z najbolj sodobno tehnologijo, morebitna škoda pa bo poravnana v skladu z obstoječo zakonodajo.

Zastopnik družbe RFI je tudi povedal, da je sedanja železnica Trst-Tržič že na meji zasičenosti. Trenutno vozi na tej relaciji 160 vlakov dnevno, kmalu pa se bo ta številka povzpela na 190, kar pomeni popolno zasičenost proge, ki je starata 150 let.

Od Trsta do letališča v Ronkah, ki bo vendarle dobilo svojo železniško postajo, bo vožnja s hitrim vlakom trajala enajst minut, do Vidma pa 35 minut, je še povedal inženir Goliani. (st)

OBČINA TRST - Jutri

Izredna seja

Zahteva desne sredine, razprava o upravljanju pristanišča

V noči med četrtkom in petkom, po zadnji občinski seji pred poletnim premorom, so se tržaški občinski svetniki poslovili in si voščili prijetne počitnice. Po napovedih bi se morali vrniti v občinsko dvorano še le tja sredi septembra. Takrat še niso vedeli, da jih bo pot spet privredila v občinsko palaco mnogo, mnogo prej. Že jutri...

Predsednik tržaške mestne skupščine Sergio Pacor je namreč za jutri sklical izredno sejo občinskega sveta. Izredno sejo je v ponedeljek na podlagi 47. člena občinskega statuta zahvalno enajst svetnikov desnosredinske večine, predstavnikov Forze Italija, Nacionalnega zavezništva, UDC in republikanske stranke. V zahtevi, ki so jo vzeli v poštev na včerajšnji seji načelnikov svetniških slupin, so zapisali, da bi morali na izredni seji razpravljati o »upravljanju pristaniških območij v Trstu.«

Tržaški desnici očitno ne gre v račun osnutek novega protokola z državno vlado, s katerim naj bi deželna

vlada Furlanije-Julijanske krajine namevala premestiti drugam nekatera območja prostega pristanišča, poleg tega pa naj bi postala pristojna za izdajo pristaniških koncesij.

Po mnenju tržaške desne sredine naj bi se predsednik dežele Riccardo Illy na ta način spet skušal »polasti« tržaškega pristanišča, potem ko naj bi se ga »polastil« že za časa svojega županovanja v devetdesetih letih prejšnjega stoletja.

Zanimivo pa je dejstvo, da zahete po izredni občinski seji niso podpisali svetniki Dipiazove liste. Svoje mnenje bodo izrekli še na skupščini, so napovedali.

Jutrišnja občinska seja se bo začela opoldne. Po razpravi o upravljanju pristaniških območij v Trstu bo govor še o odnosu med državno vladu in združenjem italijanskih občin. Anci glede sredstev, ki naj bi jih iz državne blagajne prenesli občinam ob nameravanem znižanju davka na ne-

premičnine Ici.

SESLJAN - Prometna nesreča na cesti, ki povezuje državno cesto in obalo

Po silovitem trčenju podlegel hudim poškodbam

Žrtev je 36-letni Aleksander Bogatec, upravitelj sesljanskega Rumenega kioska

Motorno kolo se je skrotovičeno znašlo med avtobusom in džipom
KROMA

Na vijugasti cesti, ki povezuje Sesljan in obalo, se je včeraj nenadno zaključila življenska pot Aleksandra Bogatca. S svojim motorjem je okrog 12.30 usodno trčil v avtobus podjetja Trieste Trasporti in terensko vozilo, poskusni zdravstvenega osebja, da bi ga obdržali pri življenu, pa tudi niso zaledli. 36-letni domačin, ki so ga mnogi poznali enostavno z vzdevkom Bogo, je že dolgo let upravljal Rumeni kiosk na sesljanskem nabrežju, kjer je med drugim pogosto organiziral koncerte, zabave in raznovrstne pobude.

Z motornim kolesom, ki ga je kupil pred par meseci, se je Bogatec včeraj ob uri kosila vozil po omenjeni cesti navzgor. Nekaj sto metrov pod vrhom je privozil v nepregleden desni ovinek, za katerim so se vozila pomikala počasi. Avtobusa sta na ozkem cestišču previdno vozila drug ob drugem v obe smeri, za tistim, ki se je vzpenjal proti vasi, pa je čakalo terensko vozilo. Motociklist je zagledal pred sabo v neposredni bližini

ALEKSANDER BOGATEC

džip, na nasprotnem pasu pa avtobus. Za zavoranje je bilo najbrž že prepozno, zato se je baje v zadnjem, obupnem poskušu vrnil v prostor med obema voziloma, da bi prehitel džip in prišel na drugo stran. Prostora ni bilo dovolj, motor je zadel levi prednji del avtobusa in naposled ostal vklenjen med voziloma, vognik pa je padel nekaj metrov naprej.

Tako po nesreči so na kraj prihitali resilec, avtomobil službe 118 iz Tržiča in nabrežinski karabinjerji, priletel pa je tudi helikopter-resilec. Zdravstveno osebje si je skoraj eno uro prizadevalo, da bi Bogatca rešilo, medtem pa se je razlegel glas o hudi nesreči in nabrala se je manjša množica ljudi. Pristopili so tudi starši ponesrečenca, ki so povsem zbegani prisostvovali tragičnemu prizoru.

Novica je takoj močno odjeknila po vsej okolici, začenši z Aleksandrovim »držim domom« - sesljansko obalo. Upravitev sosednjih kioskov so se ob osuplosti nemudoma odločili za zaprtje svojih lokalov. Mlad moški, ki je stanoval v Sesljantu, a je bil po rodu Križan, zapašča starše, starejšega brata in dekle, s katerim je živel. (af)

ODMEVI - Po prometni nesreči

Prijazni in delavni Bogo

Prijatelji in znanci ga opisujejo kot sončnega in dobrosrčnega človeka - Vsi kioski včeraj zaprti

Aleksander Bogatec je vsem, ki so ga poznali, zapustil vtis veseloga, iskrenega in dobrosrčnega človeka. Vedno je bil nasmejan, tako da je prijatelje in stranke zlahka spravil v dobro razpoloženje.

Postavni plavolasec je ljubil ribe na žaru in potovanja, pred časom se je klatil po Argentini. Na neki spletni strani smo zasledili koticek o Aleksandru in našo pozornost je pritegnila misel, ki jo je sam izbral za opis svojega značaja. Glasí se tako: »Nasmeh nič ne stane, a veliko pomeni. Obogati ljudi, katerim je namenjen, ob tem pa ničesar ne odvzame človeku, ki ga ponuja. Traja le trenutek, a spomin nanj skoraj nikoli ne zbledi. Zatorej, ne brani se nasmeha...«.

Med prvimi, ki so včeraj pritekli na kraj nesreče, je bil tudi devin-

sko-nabrežinski podžupan Massimo Romita. Povedal nam je, da je imel z Aleksandrom delovne odnose v zvezi z upravljanjem nabrežja, dovoljenji za koncerne ipd., med njima pa se je razvilo prijateljstvo. »Ravno včeraj (v ponedeljek, op. p.) sem kosil z njim. Močno si je prizadeval za priredbo petkovega koncerta pri kiosku... To je prava tragedija,« je bil ganjen podžupan.

Vsa družina Bogatec je od nekdaj dejavna pri jadralnem klubu Čupa, katerega sedež je le nekaj metrov daleč od Rumenega kioska. Devin-sko-nabrežinski občinski svetnik Adriano Ferfolja je o Aleksandru dejal, da je ljubil morje, saj je pred leti pri Čupi vedno jadral in surfal. Klub temu, da se je v zadnjih letih iz delovnih razlogov nekoliko manj ukvarjal s športom, je ostal močno navezan

na jadralni klub. O Aleksandrovih lastnostih pa je pristavil, da je bil »vedno nasmejan, sončen mladenič in obenem velik delavec«.

Ob Rumenem kiosku (na sliki Kroma) so bili včeraj zaprti tudi ostali trije bližnji obrati, ki skozi celo poletje vabijo trume mladih obiskovalcev. Upravitelj Zelenega kioska je bil mnenja, da je šlo za obvezno potezo, saj delati po takem dogodku ne bi imelo smisla. Včeraj še ni veden povedati, ali se bo zaprtje nadaljevalo tudi v naslednjih dneh. Pristavil je, da je prijazni »Bogo« pred letom dni prevzel upravljanje kioska v svoje roke, saj ga je pred tem dolgo časa soupravljal.

Dolgoletni trud se mu je torej začel obrestovati in ravno v to srečno obdobje se je zarezala včerašnja nesreča. (af)

Zarja skavtizma

Tudi pri nas se bodo danes sedanji in nekdanji skavti in skavtinje vseh organizacij skupno spomnili stolnico tabora, ki ga je leta 1907 priredil na otočku Brownsea Robert Baden-Powell, kar velja za začetek skavtskega gibanja. Skavti in skavtinje ter starci skavti bodo danes po vsem svetu točno ob 8. uri zjutraj, vsak v svojem časovnem pasu, obnovili skavtsko obljubo. Prireditve Zarja skavtizma bo v Trstu na griču Sv. Justa, kjer se bodo udeleženci začeli zbirati ob 7.15, sledila bodo razna branja, nakar bo slovesna obljuba.

Zahvala dolinske županu

V zvezi s požari, ki so izbruhnili v prejšnjih dneh na delu občinskega teritorija, se dolinska županja Fulvia Premlin občuteno zahvaljuje hitremu odzivu in vloženemu trudu, ki so ga pokazali gasilci openskega odseka, kakor tudi njihovi kolegi iz Kopra, Ospa in Črnega Kala ter prostovoljni gasilci društva Breg. Gre namreč za primer pravega sodelovanja v korist celotne skupnosti.

Nasilen tat za zapahi

Mlad fant je v soboto, 14. julija, vstopil v frizerski salon Eden na Trgu Puecher pri Sv. Jakobu. Starejši stranki, ki se je pravkar mudila v salonu, je s silo iztrgal torbico iz rok in jo pri tem tudi porinil na tla. Preden bi zbežal, pa je prisotnim še zagrozil s smrtno (v hlačah naj bi namreč skrilval pištole) v primeru, da bi o dogodku obvestili policijo.

Njegovega skrivanja in bežanja je bilo včeraj popoldne konec, saj so ga agenti letečega oddelka tržaške policije arretirali. Na osnovi pričevanj lastnike frizerskega salona in številnih strank so preiskovalci prišli na sled sedmivajsetletnemu Alessandru Di Carlu doma iz pokrajine Bari. Osumljenc, ki je policiji že znan, saj je kot kaže že večkrat zagresil tovrstno kaznivo dejanje, je že v priporo, kot je odredila javna tožilka Maddalena Chergia, ki se ukvarja z zadevo. Agenti letečega oddelka ne izključujejo možnosti, da je Di Carlo avtor še drugih tativ, ki so prizadele naše mesto v zadnjih treh mesecih. Gre predvsem za kraje po trafikah, v katerih so zabeležili tudi podobne primere nasilja.

V Ul. Tor San Piero

popustila cev za vodo

Včeraj ponoči je v Ul. Tor San Piero popustila cev iz litega železa za vodo na napeljavjo. Voda je privrela na cestišče in deloma pokvarila asfalt ter pločnik. Uslužbenici družbe AcegasAps so pravočasno prekinili vodno dobavo stanovanjem na strani ulice s sodimi hišnimi številkami (predvsem na odseku med št. 22 in 30 za skupno 70 stanovanj). Dela so stekla že ponoči: na križišču med ulicama Santa Teresa in Tor San Piero so postavili manjšo fontano za najnujnejše potrebe stanovalcev, pričeli so tudi z izkopavanjem in tehniki so se lotili popravila cevi. Po krajski zapori prometa po zgoraj omenjenih ulicah in po Ul. Giacinti, je družba Acegas stanovalcem ponovno zagotovila vodno dobavo.

Prelah na

Drevoredu XX. septembra

60-letni hrvaški državljan G.M. je včeraj na Drevoredu XX. septembra mahal z nožem in pri tem ranil nosičnico. Nepridiprav je nato zbežal, mestni redarji pa so ga kmalu zatem zasiličili in zadržali. Nosečnico so odpeljali v pediatrično bolnišnico Burlo, vendar brez hujših posledic.

Filmski večer na vrtu

doma za ostarele Gregoretti

Na območju nekdanje psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu, točneje na vrtu občinskega doma za ostarele E. Gregoretti, bodo nočoj predvajali film Hudic v Pradi z znanimenito Meryl Streep. Večer prirejata Občina Trsz in združuga Clu v sodelovanju z zdravstvenim podjetjem, zadrugo La Quercia in Ati.

TRŽAŠKA POKRAJINA - Svetnik Levih demokratov Massimo Veronese

Resolucija o ločenem zbiranju odpadkov

Poziv h krepitvi ločenega zbiranja odpadkov in pomoč okoliškim občinam

Odpadki postajajo vse bolj pomembno družbeno vprašanje, neposredno povezano z onesnaževanjem okolja. O tem vprašanju je bil govor na ponedeljkovi seji tržaškega pokrajinskega sveta, povod za razpravo pa je bila resolucija, ki jo je predstavil svetnik Levih demokratov Massimo Veronese.

V njej je uvodoma omenil deželni in pokrajinski načrt o odpadkih. Oba usmerjata krajevne ustanove v ločeno zbiranje odpadkov. Na ta način naj bi del odpadkov z reciklažo ponovno uporabili, kar bi imelo tudi blagodejne finančne posledice, saj bi se stroški za odstranjevanje odpadkov znižali.

Ločeno zbiranje odpadkov je že zakonsko normirano: po veljavnih predpisih bi morali v letošnjem letu ločeno zbrati vsaj 35 odstotkov vseh odpadkov. Na Tržaškem je realnost odpadkov skregana s predvideno normo, saj povprečje ločeno zbranih odpadkov

V dolinskih občinah so se že odločili za ločeno zbranje odpadkov na domu

MASSIMO
VERONESE

ne presega 20 odstotkov.

Veronese je v resoluciji zapisal, da so okoliške občine v tržaški pokrajini zaradi manjših gospodarsko-financijskih sredstev in skromnejše tehnično upravne strukture na tem področju v zapostavljenem položaju, predvsem v primerjavi s tržaško občino.

Klub temu se v teh občinah marsikaj spodbudno premika. Tako je na primer miljska občina začela s postopkom za razpis natečaja za novo službo za odvoz odpadkov. V dolinskih občinah pa se je pred dobrim mesecem že začelo ločeno zbiranje odpadkov na domu.

V resoluciji je zapisano, da bi mala tržaška pokrajinska uprava podpirala okoliške občine pri pripravi načrtov in služb za krepitev ločenega zbiranja odpadkov.

Na podlagi teh predpostavk je Massimo Veronese pozval predsednico pokrajinske uprave in pokrajinski

odbor, naj ustanovi stalno omizje med občinskimi upravami, da bi na ta način poskrbeli za koordinacijo, soočenje in pospeševanje posegov za povečanje ločenega zbiranja odpadkov. Poleg tega naj bi pokrajinska uprava finančno podprtja projekte in pobude okoliških občin za porast ločenega zbiranja odpadkov.

Resolucija svetnika Levih demokratov je naletela na široko odobravanje tako v vrstah levosredinske večine kot desnosredinske opozicije. Do glasovanja o dokumentu pa ni prišlo, ker je predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat prehodno »osvojila« resolucijo.

Na ponedeljkovi seji je bil nadalje govor o rebalansu proračuna; svetniki so sprejeli tri sklepe, izglasovali pa so tudi delno spremembo letnega seznama javnih del.

To je bila tudi zadnja seja pokrajinske skupščine pred poletnimi počitnicami. Pokrajinski svetniki si bodo sedaj privoščili kak pol drugi mesec trajajoč »dopust«, pokrajinski svet se bo predvidoma spet sestal sredi septembra.

POKRAJINI TRST IN VIDEM - Dogovor

Odpadki iz Lignana v sežigalnico AcegasAps

Tržaška pokrajina bo podpisala konvencijo z videmsko pokrajinsko upravo o upravljanju in »izmenjavi« odpadkov v primeru potrebe. »Dogovor bo poboden tistemu, ki smo ga že podpisali z goriško pokrajinsko upravo,« je poudarila tržaška pokrajinska odbornica za okolje Ondina Barduzzi. Tovrstno medsebojno sodelovanje se je že dobro obneslo ob nedavnem zasegu druge in tretje linije tržaške sežigalnice.

Konvencija odgovarja načelom dejelnega načrta za upravljanje odpadkov, ki predvidevajo sodelovanje med raznimi pokrajinskim upravami. Cilj je jasen: omogočiti čim bolj smotorno odstranjevanje odpadkov, in to predvsem v kritičnih obdobjih.

Tako kritično obdobje se povablja poleti v Lignanu. Z množičnim prihodom turistov se količina odpadkov bistveno poveča in jih ni mogoče odstraniti v tamkaj delujoča odlagališča.

Na podlagi nove konvencije bodo takso vsak teden prepeljali iz Lignana in drugih bližnjih krajev kakih 150 ton v Trst in jih sežgalji v sežigalnici podjetja AcegasAps, kajti v videmski pokrajini ne deluje podobna struktura.

Konvencija med tržaško in videmsko pokrajinsko upravo bo veljala pet let, pokrajini pa jo bosta lahko obnovili z dodatnim dogovorom leta pred zapadlostjo.

OBČINA TRST - Statistični podatki

Julija je inflacija zrasla za 0,3%, na letni ravni pa so cene višje za 1,8%

V primerjavi z junijem je indeks cen v Trstu zabeležil povišanje

Po podatkih, ki jih je posredoval tržaški občinski statistični urad, je splošni indeks cen živiljenjskih stroškov zabeležil 0,3 odstotno povišanje inflacije za julij v primerjavi z mesecem junijem, medtem ko so se na letni ravni cene v povprečju dvignile za 1,8 %. V Trstu so se stroški živilskih izdelkov in nealkoholnih pijač julija glede na junij znižali za 0,2%, tako da se je letna variacija dvignila za 1,5%, prav tako so se za 0,2% zmanjšali stroški ostalih dobrin in storitev v primerjavi z junijem, na letni ravni pa so se zvišali za 1,2%.

Nespremenjeni so ostali stroški za alkoholne pijače in tobacočne izdelke (na letni ravni pa so se dvignili za 2,6%), za obleko in obutev (v letu dni so se dvignili za 0,6%), za po hištvo, predmete in storitve za dom (letna variacija je bila +1,9%), za izobraževanje (v letu dni so se dvignili za 1,3%) in pa stroški za zdravstvene storitve (njihova letna variacija se je zvišala za 0,1%). V mesecu juliju so se najbolj podražile storitve povezane s stanovanjem, vodo, energijo in gorivom (+1,7 %), stroški za prevoz (+0,6), za telekomunikacije (+0,6%), za rekreacijo, prireditve in kulturno ponudbo (+0,2%) ter stroški za hotele, restavracije in javne lokale (+0,8%). Med posameznimi skupinami so na letni ravni najvidnejši padec cen zabeležili pri telekomunikacijah (-9,3%), drugače pa so se stroški za stanovanje, vodo, energijo in gorivo dvignili za 3,2%, za prevoz za 3,9%, za rekreacijo, prireditve in kulturo za 1,3%, tisti za hotele in restavracije pa za 1,2%.

DEŽELNI SVETNIK ZELENIH - Metz

Sporni prevozi

Vprašanje o oddaji »v najem« nočnih voženj mestnih avtobusov

Deželni svetnik Zelenih Alessandro Metz je deželni vladni Furlanije-Julijske krajine vložil vprašanje o položaju mestnega prevoza v Trstu.

Povod zanj je bila odločitev prevoznega podjetja Trieste trasporti, da bo »oddala v najem drugim vozni kom« nočne avtobusne proge, in avtobusno progo, ki bo z manjšim avtobusom povezala Rovte s Katinaro.

Odločitev bo imela po Metzovih besedah negativne posledice na voznike avtobusov. Predvsem za skupino voznikov, ki opravlja izključno nočne vožnje. Ti vozniki so pred časom podpisali dogovor z vodstvom podjetja o nočnih vožnjah zaradi upravičenih družinskih razlogov.

Po mnenju deželnega svetnika Zelenih predstavlja odločitev podjetja Trieste trasporti kršitev sindikalnih dogovorov. Novi vozniki avtobusov bodo zaposleni za določen čas, poleg tega naj bi ukinili nočno delovno izmeno vzdrževalcev avtobusov, kar naj bi tudi prizadelo kakovost nočnih av-

LESTVICA

Stanovanja Ater: kar 3.722 prosilcev

PERLA LUSA

KROMA

Kar 3.722 veljavnih prošenj za ljudska stanovanja. Toličko jih je zbral in obdelalo podjetje za ljudska stanovanja Ater v tržaški pokrajini. Novico je sporočila predsednica podjetja Perla Lusa, ki je poudarila, da je bila včeraj uradno objavljena dokončna prednostna lestvica prosilcev v vseh občinah tržaške pokrajine.

Podjetje Ater je izdalo razpis za ljudska stanovanja 5. junija lani. Rok za prijavo je zapadel 22. septembra. Zatem je podjetje prošnje pregledalo in 24. aprila letos objavila začasno lestvico prosilcev. To je bilo potrebno zradi morebitnih prizivov. Teh je bilo 97.

Po dodatnem pregledu prizivov je bilo mogoče objaviti dokončen seznam prosilcev s prednostno lestvico.

Veljavnih prošenj je bilo tako 3.722. Velikanska večina prošenj (3.489 ali več kot 90 odstotkov) zadeva ljudska stanovanja v tržaški občini. Sledijo: miljska občina s 115 prošnjami, devinsko-nabrežinska z 59 prošnjami, dolinska občina s 47 občinami, zgoniška občina z 8 prošnjami in repentabrska občina s 4 prošnjami.

Zelo zanimiv je podatek, da se je število prijavljenih v primerjavi s prejšnjim razpisom iz leta 2003 povečalo za več kot 50 odstotkov (točneje 50,69 odstotka). Po oceni predsednice Lusove to kaže na vse večje težave z iskanjem stanovanj na Tržaškem.

Po predvidevanjih bo podjetje Ater do leta 2010 lahko zadostilo le kakim 40 odstotkom vseh prošenj, za kar bo izkoristilo dejelna finančna sredstva iz proračunov za leta 2008 in 2009.

OPČINE - Poletne prireditve društva Tabor

Skupina Jararaja prijetno zaključila srečanja pod kostanjem

Skupina izvaja ljudsko glasbo v svojstveni priredi in interpretaciji

Jararaja na Opčinah
KROMA

Bilo je spomladni, ko je skupina Jararaja prvič nastopila v zamejstvu z zelo uspešnim koncertom, ki se je odvijal na Ljesi v okviru sezone Glasbene matice; toda Benečija je Primorcem še vedno daleč, glas o duhoviti in razigrani skupini še ni prišel na Kras: tako je bilo sklepati ob pogledu na občinstvo, ki se je zbraljo pod kostanjem openskega Prosvetnega doma. Le kam zahaja naša mladina ob poletnih večerih, so se spraševali tudi organizatorji koncerta, ki je zaključil dokaj uspešen niz, s katerim je SKD Tabor popestrilo kraško poletje. V imenu društva se je Živka Peršič zahvalila vsem, ki so podprli podobo, od Zveze slovenskih kulturnih društev, Zadružne kraške banke in openskih trgovcev do Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, pa tudi zvestemu občinstvu, ki sicer anagrafsko ni bilo najbolj sveže, je pa bilo kar številno in je znalo ceniti svežino mladih poustvarjalcev. Harmonikar Janez Dovč, klarinetist in pevec Gregor Budal, violinist Vasilij Centrih ter kontrabassistka in pevka Petra Trobec so jedro skupine, ki že pet let živahno deluje z imenom Jararaja - jara kot pomladanska, mladja in nova, rajanje pa bi lahko spremljalo ljudske viže, s katerimi se odlični glasbeniki radoživo poigrajajo ter jih poljubno spreminjajo ter začinjajo z različnimi priokusi, od klezmerja do funky; preobrazbe so praviloma duhovite, izpeljane z izvirnimi prijemi, jedro repertoarja sloni na ljudskem izročili, ob tem pa nastajajo avtorske pesmi, s katerimi posamezni člani dodajajo poustvarjanju lastno kreativnost. Jararaja je že posnela svojo prvo zgoščenko, ki je nastala v živo, pripravlja se že nova plošča, ki bo posneta v studiju. Skupina je obiskala Opčine med dolgo turnejo z več kot dvajsetimi koncerti v Sloveniji in zamejstvu, koncert se je odprl z zabavno predstavijo članov v pesmi Jaz sem muzikant. Niz ljudskih pesmi je nadaljeval s toplo interpretacijo viž Sijaj, sijaj sončeve in prleške Fse kar lazi. Kontrabassistka Petra Trobec ni samo nadarjena instrumentalistka, temveč tudi odlična pevka, ki lepo izstopa iz skupine, zna pa tudi glas spojiti v ubranem petju s kolegi. Klarinetist Gregor Budal in violinist Vasilij Centrih dodata muziciranju tudi kabaretne točke, ob simpatičnem poigravanju dokažeta tudi veliko uigranost ter se izkažeta kot prava virtuoza. Kvartet je nanihal svoje uspešnice Dekle je zajemalo z vedrom vodo, Polka za debele repo, avtorski Kite in Valček zanjo, nato pa je Gregor z globokim basom zapel Podmoskovske Večera ob stalnem vpadanju violinista Vasilija, ki si je skušal izrezati lastni prostor in pridobiti pozornost občinstva na račun svojega kolega.

Kvartet svoje muziciranje praviloma obogati z gosti: tokrat sta se skupi-

ni pridružila odlični kitarist in pevec Robi Plik ter tolkalc in pevec Sergej Rangelović-Randžo, ki sta s svojim doprinosom še dodatno obarvala in razgibala večer. Se šetala gori in dol, Dajte, dajte, Pegasto dekle, Vsi so venci veli so nadaljevali pester niz avtorskih in ljudskih pesmi, tolkalc Randžo pa je poskrbel za prispevek v narečju iz Ajdovščine: Sem bobnar, od muzkonterja najboljši priatelj.

Jararaja pokaže svoje najboljše zmogljivosti v živahnih, ritmično razgibanih pesmih, kjer se glasbena os vrati od harmonikarja Janeza Dovča in zajame vse člane s pravim občutkom; v počasnih ritmih se temperatura nekoliko zniža, sicer pa tudi nekaj romantične ne škodi, kot v pesmi Kaj ti je, deklica, ali v Majske pesmi. Višek razigranosti je bil tudi uradni zaključek večera s pesmijo Zeleni Jurij, ki je bila ritmično nabita v pravem funky slogu. Res, da je bilo občinstvo zelo umirjeno in ni ustvarilo tistega vžganega razpoloženja, ki običajno spreminja nastope skupine Jararaja, toda aplavzov ni manjalo, skupina se je morala vrniti na oder z dodatkom, kjer je še enkrat zablestela Petra Trobec: sama je s svojim kontrabasom zaključila s pesmijo Valentin, umirjeno slovo, s katerim se je Jararaja zahvalila publiki za lepo doživetje pod kostanji.

Katja Kralj

ZGONIK - Folkest na Tržaškem

Škotska skupina Bodega s tradicionalnimi in avtorskimi skladbami prepričala občinstvo

Zadnje tržaško srečanje s festivalom Folkest je v Zgoniku, kjer je bil na sporednu koncert škotske skupine Bodega, priklicalo številno občinstvo (f. KROMA). Peterica, Gillian Chalmers pri dudah (scottish border pipes ter highland pipes) in piščalih, Ross Couper na violini, Tia Files pri akustični in bas kitari ter tolkah, Norrie MacIver pri harmonikah, kitari, djembeju in vokalih ter June Naylor pri keltski harfi, so se srečali na višji šoli za ljudsko glasbo v škotskem Polcktonu in pred dvema letoma sestavili skupino. Po letu dni je skupina že blestela z nagrado za najbolj obetavni mladi band tradicionalne glasbe na radiu BBC 2. Od tu dalje se je skupini nasmehnila sreča, ki si jo je seveda sama zasluzila z velikim delom in študiranjem. Optimistična zvočnost skupine, čeprav v trenutkih nekoliko nehomogena in mestoma ritmično ter aranžersko ponavljajoča, je občinstvo pospremila v dveurnem sporedu tradicionalnih škotskih viž in avtorskih skladb. Lep in čarobno zvene je bil solo na keltski harfi, ki je bila drugače v celovitosti zvoka skupine žal preveč okrnjena zaradi neuravnovešenega ozvočenja. Pete točke je McIver prijazno izvedel tako v gaeličini kot v angleščini, najbolj pa se je od vseh odlikoval prav violinist Couper, ki je kljub mladosti vlekel lok po violinu z zagnano energijo in dobro tehniko. Publike se je izredno toplo odzvala nastopu škotske skupine in si je po končanem koncertu izborila še živahen dodatek. (Pan)

Muzeji zvečer

V parku muzeja Sartorio se drevi začenja letosnjega izvedba po bude Muzeji zvečer. Prireditve se vrača na prizorišče, od koder je pred leti, skoraj poskusno, začela svojo pot, z leti pa je postala med Tržačani vse bolj priljubljena. Z vsebinskega vidika ostaja nespremenjena, vsakič, ob torkih in sredah zvečer, je predviden koncert, ob tem pa je pripravljena vrsta vodenih obiskov. Koncerti se tradicionalno začenjajo ob 21. uri, voden obiski pa pol ure prej, medtem ko bo muzej s parkom odprt od 20. do 24. ure. Na večer so predvideni trije voden oglledi posamezne zbirke (ob 20.30, 21.30 in 22.30), ki trajajo okvirno 40 minut. Za posamezen voden oglled se je treba predhodno prijaviti, vstopnina 3 evrov pa krije vse. Pobudnik Muzejev zvečer je tržaško občinsko odborništvo za kulturo, organizacijo pa so prevzeli mestni muzeje za zgodovino in umetnost in gledališki muzej Schimdl v sodelovanju z Domom glasbe - Glasbeno šolo 55. Drevišnji, prvi koncert so naslovili Abbassa la tua radio per favor...«, nanaša se na glasbo, ki je zaslovela v zlati dobi radia, ko še ni bilo televizije, izvedli pa ga bodo pevec Concezio Leonzi ter zbor in orkester Nadissa iz Ogleja, ki ju vodi Luca Bonutti.

VELIKI TRG - Radio Punto Zero slavi 30 let delovanja

Radijski jubilej

Med nastopajočimi tudi Tinkara, Denis Novato in Andro Merkù (s svojimi »gosti«)

Tržaška zasebna radijska postaja Radio Punto Zero bo nočjo na Velikem trgu proslavila svojo 30-letnico. Pomembnemu jubileju bodo z glasbo, pesmijo in imitacijami nazdravili med drugimi koprska pevka Tinkara, harmonikar Andrea Novatto, tenorist Andreja Binetti, ob njih pa še Alessandro Simonetto, Roberto Daris in Marcella Crea ter nezamenljivi Andro Merkù in njegovi »gosti« (od Margherite Hack do nekdajnega ministra Giulia Tremontija...).

Letošnje poletje je za Merkúja res... vroč. Pred dobrim mesecem se je tako v Lignanu srečal (poklicno, seveda) s subretko Valerijo Marini, za kar pa se je moral na odrila potruditi, saj je plavolaska stopila nanj (na oder, kajpak...) s poldrugo uro zamude, kot se pač prileže tovrstni »primadonne«. Ob pogledu nanjo je ostal imitator kar odprtih ust, brez besed, le oči so zaplesale po oblinah, kot zgovorno kaže slika.

Nočjo Andro Merkù ne bo imel podobnih težav. Prireditve se bo začela točno ob 21. uri, vodila pa jo bosta Giuliano Rebonati in Barbara Pernar.

Včeraj danes

Danes, SREDA,
1. avgusta 2007

PETER

Sonce vzide ob 5.48 in zatone ob 20.34 - Dolžina dneva 14.45 - luna vzide ob 21.51 in zatone ob 8.26.

Jutri, ČETRTEK,
2. avgusta 2007

ALFONZ

VREMENI VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 21,5 stopinje C, zračni tlak 1017,6 mb ustaljen, veter 49 km na uro vzhodnok severo-vzhodnik burja, vlag 39-odstotna, nebo spremenljivo, morje razgibano, temperatura morja 21,8 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 30. julija,
do sobote, 04. avgusta 2007
Urnik lekarov: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 (040 302800), Ul. Fabio Severo 112 (040 571088), Žavlj - Ul. Flavia 39/c (040 232253). Fernetiči (040 212733) - samo s prehodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 112, Ul. Mazzini 43, Žavlj - Ul. Flavia 39/c. Fernetiči (040 212733) - samo s prehodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarne odprte od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 (040 631785).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od poneljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana bo v poletnem času zaprt.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«.

ARISTON - (poletna arena) 21.15 »La febbre dell'oro«.

Loterija

31. julija 2007

Bari	83	40	8	64	53
Cagliari	89	25	37	66	34
Firenze	72	27	38	53	24
Genova	28	66	2	54	43
Milan	38	44	56	72	33
Neapelj	84	33	61	60	70
Palermo	65	53	32	57	10
Rim	12	13	67	62	68
Turin	53	57	74	45	7
Benetke	31	4	41	28	45
Nazionale	61	9	32	52	58

Super Enalotto

št. 91

12	38	65	72	83	84	jolly 31
Nagradni sklad						2.872.123,43 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						21.761.868,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						0,00 €
8 dobitnikov s 5 točkami						71.803,09 €
1.366 dobitnikov s 4 točkami						420,51 €
46.791 dobitnikov s 3 točkami						12,27 €

Superstar

61

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
3 dobitnika s 4 točkami	42.051,00 €
151 dobitnikov s 3 točkami	1.227,00 €
2.267 dobitnikov z 2 točkami	100,00 €
15.138 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
34.530 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

CINECITY - 16.00, 16.30, 17.30, 18.00, 18.45, 19.15, 20.30, 21.00, 21.30, 22.00 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »I fantastici 4 e silver surfer«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Vacancy«; 16.15, 19.15, 22.00 »Transformers«.

EXCELSIOR - Dvorana bo zaprta v poletnem času.

EXCELSIOR AZZURRA

Dvorana bo v poletnem času zaprta. **FELLINI** - 16.00, 20.05 »Le vite degli altri«; 18.10, 22.20 »Ocean's thirteen«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 22.15 »Il mio ragazzo è un bastardo«; 18.30, 20.30 »Fearless«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.40, 18.30, 20.20, 22.15 »I testimoni«.

KOPER-KOLOSEJ - 15.30, 18.20, 21.10 »Harry Potter in Feniksov red«; 17.00, 19.10, 21.20 »Disturbia«; 16.10, 18.00, 19.50, 21.40 »Simpsonovi«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 19.00, 21.30 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; Dvorana 2: 16.15, 20.00, 22.15 »Transformers«; Dvorana 3: 17.30 »I fantastici 4 e silver surfer«; 19.00, 20.30, 22.15 »Vacancy«; 16.15 »The Reef - Amici per la pinne«; Dvorana 4: 19.15 »Flicka - Un cavallo per amico«; 16.15, 17.45, 20.40, 22.15 »Maiia zombie - Anche i morti lo fanno«.

SUPER - film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ-KINEMAX - Dvorana 1: 20.00, 22.20 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; Dvorana 2: 19.00, 21.30 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; Dvorana 3: 19.50, 22.20 »Transformers«; Dvorana 4: 20.15, 22.15 »Mail zombie - Anche i morti lo fanno«; Dvorana 5: 20.00, 22.00 »Last minute Marocco«.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU je do 6. avgusta odprtja po občajnem urniku (ob pon. in sredah od 15. do 19. ure).

OBČINA REPENTABOR obvešča prebivalstvo, da Deželna civilna zaščita v sodelovanju z Glavno direkcijo za kmetijske, naravne, gozdarske vire in za gorske predele opravlja vzdrževalna dela na nekaterih gozdarskih poteh na območju občine za preprečevanje gozdnih požarov. Drva, ki so zložena ob poteh, je prepovedano odnašati. Na razpolago so le upravičencem, ki so bili vsekakor že telefonsko obveščeni.

GLASBENA MATICA - Trst, Ul. Montorsino 2, obvešča, da bo tajništvo zaprto zaradi dopusta do vključno petka, 17. avgusta 2007.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA - obvešča, da bo do 31. avgusta odprtja s poletnim urnikom, in sicer od poneljeka do petka od 8. do 16. ure.

MO SPDT prireja Planinsko Šolo, namenjena osnovnošolcem, na Planini pri jezeru od 27. avgusta do 1. septembra 2007. Za informacije in prijave: 338-5953515 (Katja).

SOMPD VESELA POMLAD vabi na poletni pevski teden za osnovnošolske otroke »Poj z menoj«, ki bo od 27. do 31. avgusta 2007, v prostorju Marijaniča na Opčinah. Vsak dan od 8.30 do 17. ure bodo zborovodkinja Mira Fabjan in animatorji vodili pevske vaje, plesne, športne in kulturne dejavnosti. Prijave in informacije na št. 040-213582 (Manica), 040-213104 (Silvia) in 040-213249 (Nataša).

PESNIKI DVEH MANŠIN, potujoča fotografarska razstava Zveze Slovenskih kulturnih društev in Italijanske Unije bo na ogledu v Narodni in študijski knjižnici (Ul. sv. Frančiška 20) do konca poletja.

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 bo v mesecu avgustu zaprto zaradi dopusta. Urad bo začel ponovno delovati v poneljek, 3. septembra. Telefonska tajnica in fax bo redno delovala.

ENOTI KOSOVELOVE KNJIŽNICE - SEZANA delujejo s poletnim urnikom in bosta za obiskovalce odprtji: Knjižnica Divača, torek in petek 11-18, Knjižnica Kozina, poneljek 7-14 in sreda 11-18. Osrednja knjižnica v Sežani in Knjižnica Komen imata ne spremenjeni urnik.

ANED-ZDROŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCI - organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto 1. septembra 2007. Prijavite se lahko po torkih in četrtekih od 18. do 19. v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Za informacije tel. št. 349-7597763 Nastja.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto 1. septembra 2007. Prijavite se lahko po torkih in četrtekih od 18. do 19. v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Za informacije tel. št. 349-7597763 Nastja.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU sporoča, da bo do 31. avgusta zaprta za poletni dopust.

KRUT vabi na oddih, ob koncu poletja na Malem Lošinju od 2. 9. do 9. 9. 2007. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

Čestitke

FRANKA IN MIRAN kar že 25 let vaju »jarem veže« a lice vajino ostaja sveže. Še trikrat toliko se jih obeta naj bodo ta vesela in srečna leta, vama želijo mama Mara, Breda in Vanda z družinami.

Obvestila

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja pod pokroviteljstvom ZSŠDI-ja poletni KAMP CHEERLEADINGA za otroke od 5 do 12 let starosti od 27. do 31. avgusta in od 3. do 7. septembra v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Vabljeni stari in novi člani. Prijave v uradu ZSSDI-ja na tel. št. 040-635627. Info na tel. št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

Prireditve

MLADINSKI ORKESTER INTERCAM-

PUS bo nastopil na Tartinijevem trgu v Piranu v četrtek, 2. avgusta, ob 19. uri in Izoli v nedeljo, 5. avgusta, ob 10.30. Vljudno vabljeni starši, prijatelji in ljubitelji. Morebitne informacije nudi Zveza slovenskih kulturnih društev, Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu, tel. 040-635626.

OBČINA ZGONIK v sodelovanju z glasbenim združenjem Progetto musica in s prispevkom Pokrajine Trst prireja v sklopu mednarodnega glasbenega festivala V ZVOKIH KRAJEV v poneljek, 6. avgusta, ob 21. uru obnovljeni

Benetke, po

IVANA GODNIK

Osvajanje in spoznavanje vzhodnega sveta, njegove kulture in običajev se je začelo v Benetkah. O tem še danes pričajo arhitektura mesta na koleh, miriada palač, ki se ob sončnem svitu bohotijo v vsej svoji orientalski veličini in lepoti, ki dajeta mestu italijanskega severovzhoda poseben čar.

Po New Yorku in Parizu je razstava, ki je predvsem pripoved o odnosih, zgodovini in spoštovanju med civilizacijama a tudi pripoved o povezovanju med Vzhodom in Zahodom, dosegla Benetke. Na ameriških in francoskih tleh si je razstavo ogledalo skoraj petsto tisoč obiskovalcev. Doževa palača bo namreč do 25. novembra gostila razstavo Venezia in Islam 828 - 1797, italijansko verzijo izložbe, ki s pomočjo več kot dvesto razstavljenih predmetov pripoveduje o Benetkah, kot o vratih razprostrnih proti Vzhodu in hkrati izjemnemu vhodu za vse, kar se je premikalo v smeri Zahoda. O umetniških in kulturnih izmenjavah, do katerih je prišlo med Republiko svetega Marka in islamskim svetom: saj so bile Benetke eno izmed središč trgovine z Orientom.

Eksponata, ki zaobjema umetnine Metropolitan Muzeuma, pariškega Louvra, londonske Tate Gallery, a tudi številnih beneških muzejev in zasebnih zbirk, je namreč izjemen dokaz gospodarskih izmenjav in kulturne kontaminacije, ki je docela označila beneški, a tudi Vzhodni vsakdan.

Blišči v bogastvo, razpoznavna tako v uporabljenih materialih kot tudi po načinu izdelovanja posameznih umetnin, sta osrednja značilnost razstavljenih predmetov, ki pričajo o skoraj tisočletnih odnosih med beneškimi trgovci in turškimi, perzijskimi ter drugimi bogataši, ki so delovali na osi Vzhod-Zahod. Umetniško izdelani stekleni predmeti, bogato ilustrirane publikacije, pozlačene v srebrne čaše, okrašena keramika, dragocene preproge, a tudi orožje, okrašene čelade, ogrinjala, kristalne skrinje, najrazličnejše posode in okrašeni pladnji izčrpno pripovedujejo o bogastvu Benetk, ki se je krepilo ravno s potmi, ki so peljale v smeri Carigrada in tudi dlje. Pri tem so eno osrednjih vlog imela ravno diplomatska predstavninstva, ki so uvajala in zagotavljala dobre diplomatske, gospodarske in posledično kulturne odnose. Kulturno bogastvo je bilo namreč posledica razvitega mecenstva, ki je omogočalo vse to.

O tem prav gotovo pričajo darila a tudi slika, Sprejem beneških ambasadorjev v Damasku, ki jo je naslikal anonimni beneški avtor leta 1511 in ki predstavlja uvod v celotno razstavo. Sprehod skozi deset stoletij, ki nad-

vse nazorno pripovedujejo o značilnostih, tradicijah in družbenih navadah tistega časa.

Ob izrazitih barvah očarljivih vzorcev dragocenih preprog, tesno povezanih s poreklom islamskih korenin, se namreč prepleta natančna kronologija dogodkov in trenutkov, ki so docela zaznamovali vzhodno življenje.

Dogodkov, ki so pripomogli k temu, da se je tudi urbana podoba Benetk prelevila v simbol bogate kontaminacije stilov in atrakcije. Privlačnosti med svetovno, ki sta se kljub dolgotnim bitkam in vojnah vselej spogledovala in se recipročno navdihovala. Kar je omogočilo tudi Benetkam, da so si zagotovile tako pravljičen izgled.

Popotovanje skozi kulturne in čas se tako pričenja leta 828, ko sta beneška trgovca s pustolovskim podvigom iz Aleksandrije prenesla v Benetke truplo evangelista Marka. Legenda pripoveduje, da jima je to uspelo, ker sta ostanke skrila pod svinjino, ki

se je muslimanom studila do take mere, da se je niso upali niti dotakniti. Plen sta trgovca prenesla do Benetk: sveti Marko je tako postal zavetnik in simbol Beneške republike in zamenjal dotedanjega zavetnika, svetega Teodorja.

V ta namen je dal takratni dož sezidati novo baziliko zraven doževe palače. Tako so sv. Teodorja, ki je bil dotedanji beneški patron in ki jim ga je vsilil Konstantinopol, pre-

prosto
zamenjali s sv.

Markom. V 9. stoletju, ko je bizantinska moč časi začela upadati, so Benetke pridobivale v tonomijo, vendar pa so bile, vsaj na videz, še pokorne Konstantinoplu.

V imenu leva svetega Marka so uspele izvati svojo neodvisnost od Rima in postaviti temi prevlado nad sredozemskimi potmi, ki so si jo dožile tudi v Genovu in Pizano.

Okoli leta 1000, ko so svet bal konca sveta in ke skupaj z Bizancem izginile z Jadranskega morja Sredozemlja in je bil Bizantijen, da ni mogel več branilskih kolonij, so te prisile po Benetke so povezovale Evrope in le v trgovini, temveč v lastnostih, na primer prevažanje osvajjanju Jeruzalema in lastnih osvajanjih Bizanca. Zatem so izkoristili za trgovino pomorsko trgovino. Kralj obogateli, je bilo treba zlasti pa dož, omejiti, zato v katerem je bilo skoraj 50 deloval pri upravljanju Benetk, ki je bila na začetku čevala, da bi dož finančno mal darila in komunicira veliki svet. V 14. stoletju je likem svetu postal stalno imeno, kot je mogoče razbrati v seznamu imen, ki so v dolnjih letih gojila vezi med Beneško in Orientom.

Med devetim in enajstem, ko so se Benetke opustile do južno-vzhodnega sveta, se vedno niso mogle izogniti lamskim svetom, ki je zabil proti Zahodu.

Srečanje enega in drugega potek kasnejše zgodovine premoč na morju in obalo skandalirajočih potek obdobji, srhljivega sovraštva, a tudi Skratka gojenju odnosov in slabem spremnjeni trgovci, ki so se vlagali navade, okužili Vzhod in neizbrisno zaznali hod z Vzhodom.

Benetke, mestne pa vsem pa njihova oprema, ki so nesporno dokazali, da so posameznih družin, sestavili nerazrušen most in povsem, kar se do tedaj ni potem jemalo in ni spoštovalo.

Razvoj pomorske trgovine pa je zahteval ravno tudi pogojem morale tudi

Ogled na Islam

V času miru
in razvoja trgovskih iz-

menjav so dragoceni darovi in razkoš-
ni obredi najzgoranje dokazovali takratno spoštovanje in prijateljstvo, ki
se skozi stoletja oblikovalo med svetovoma, katerih tradicije in običaji ni-
so imeli veliko skupnega.

Sprejem, ki so se jih beneški trgovci udeleževali na Vzhodu, a tudi tis-
ti, s katerimi so sami gostili predstavnike z Vzhoda, najbolj nazorno pričajo o
izmenjavah, ki so potekale med
enim in drugim delom Sredozem-
ljia. Realnostima, ki sta si bili popol-
noma tuji, a sta vsevprek pri-
tegovali pustolovce z
ene in druge strani,
saj je bilo vsem jasno,
da se velik zaklad
skriva ravno nekje
vmes, se pravi tam,
kjer se bosta ta dva
svetova srečala.
Množične odprave
so seveda s seboj no-

sile vsakovrstne darove. Kronika tistega časa, nazorno prikazana na raz-
stavi v Doževi palači, nesporno priča o razkošju, ki je zaznamovalo vsa-
ko od teh potovanj.

Bogastvo in prijateljstvo se je namreč sodilo tako po spremeh kot
po darilih, s katerimi je tuja delegacija obiskala gostitelja. Slika iz leta 1511,

Razstava Benetke in Islam 828 - 1797, ki jo do 25. novembra gosti Doževa palača v Benetkah, je odprta vsak dan od 9. do 19. ure. Nastala je ob sodelovanju pariškega Istitute du Monde Arabe, newyorskega Metropolitan Museuma in beneških mestnih muzejev. Vstopna karta stane 10 evrov, rezervacije so na razpolago tudi na naslovu www.museiciviceneziani.it. Call center, 0415209070 nudi vse ostale informacije, tudi v zvezi z mestnimi spre-
hodi in kulinaričnimi posebnostmi, ki se navezujejo na prikaz odnosov med Benetkami in Islmom. Ena od teh so tudi »sarde in saor«, katerih izvor pri-
pisujejo vezem z Islmom.

so označili tudi gledališko ustvarjalnost, saj si beneški dvorni norčki niso mogli
kaj, da bi se v scenskih prizorih ne lotili pretiranih, a najbrž nepozabnih spreje-
mov. Pravzaprav v pravih gledaliških postavitvah, v katerih je bilo seveda dovolj
prostora tudi za versko zafrkanje, saj so krščanskim Benetkam islamske nava-
de ostale do konca zelo tuje.

si-
cer
nei-
meno-
vanega
avtorja, ki je
danes v lasti
Louvra, dokau-
je, da so najpo-
membnejša srečanja
želeli ovekovečiti in
zato odpeljali s seboj
umetnika, ki je s svojim ta-

lentom tudi neizbrisno zazna-

val trenutek. Prikaz najmanjših
detajlov, oblačil kot tudi arhitekton-

skih značilnosti vzhodnega oklja, doka-
zuje, da ni šlo za ustni opis, ampak natančni

oris tega, čemur je umetnik v živo prisostvoval. Mi-

nareti, kupole, palme, živali, kot tudi svilena oblačila in

pokrivala pripovedujejo o dokumentiranju novih navad, ki so

bile tako zanimive, da jih je bilo treba tudi posredovati in z njimi sezna-

niti tudi tiste, ki se niso odpravili na pot. Samo tako so lahko tudi ostali ocenili po-

membnosc in ugled tistih, ki jim je to uspelo.

Zanimivo, da so se Benečani na Vzhod podajali z dragocenim blagom, krznom in

sirom, točneje parmezonom, ki je že takrat sodil med najbolj prestižne darove. V zame-
no so prejemali kandite, lubenice in obredna oblačila, ki so jih na Vzhodu krojili s pomoč-
jo svile, pozlačenega brokata in hermelina. Sultani pa so dogejevo prijaznost vračali s pre-

ogrami, kompleti keramičnih krožnikov, ste-

klenih vaz, in drugih predmetov, katerih vzor-

ce je kasneje prevzela tudi beneška umetnost.

Navado, da so ravno dragocena darila ne-
kakšna garancija za dobro izpeljavo trgovskih

poslov med Benetkami in Vzhodom, so Bene-
čani kasneje preselili tudi na Zahod, saj so z da-

rovi, ki so jih pred tem prejeli na Vzhodu, kre-

pili vezi na Zahodu.

Leta 1520 je beneški ambasador v Lon-
donu obdaroval londonskega kardinala
Wolseya s kar šestdesetimi preogrami, ki
so jih v Benetke prinesli z enega od tolifik
potovanj. Sprejem in obiski na vzhodu pa

DOBERDOB - V torek bo na županstvu sestanek z družbo IRISAcqua

S prihodnjim poletjem začetek obnove vodovoda

Vizintin: »Napeljali bodo vodo tudi do pokopališča pri Palkišču«

S prihodnjim poletjem naj bi se na območju doberdobske občine začela dolgo pričakovana obnova dotrajane vodovodne omrežje. »Lani je družba IRISAcqua odobrila prispevek v višini 1.500.000 evrov za obnovo in okrepitev doberdobskega vodovoda, projekt pa je na zadnjem zasedanju svoje skupščine vključila v proračun za triletje 2006-2008,« je povedal doberdobski župan Paolo Vizintin in pojasnil, da se bo prihodnji torek o projektu za obnovo vodovodnega omrežja pogovarjal s tehniki in z upravitelji družbe IRISAcqua. Do sestanka bo prišlo na doberdobskem županstvu, kjer bodo vzel v pretes preliminarni načrt za obnovo vodovoda in za nove bazene, ki služijo za zagotavljanje nemotene dobave vode po gospodinjstvih. »Po odobritvi preliminarnega načrta bo treba pripraviti definitivnega, jeseni bo sledila javna dražba, po zagotovilih družbe IRISAcqua pa naj bi gradbena dela startala pred začetkom prihodnjega poletja,« je pojasnil Vizintin in nadaljeval: »Na zadnjem srečanju z družbo IRISAcqua smo zahtevali in dosegli, da bodo končno napeljali vodo tudi do pokopališča pri Palkišču, saj so se morali doslej občani posluževati vodnega zbiralnika, nameščenega ob pokopališču.«

Zupan Vizintin je razložil, da bodo cevi za nov vodovod večje od dosedanjih, ki že leta puščajo, tako da se velik del črpane vode izgubi v podzemlju. »Nove cevi bodo omogočile večji dotok vode, tako da ne bo več težav s pritiskom,« je še pojasnil župan. V doberdobski občini so namreč težave z dobavo vode v poletnih mesecih na dnevnem redu. Pritisak iz pip je predvsem v večernih urah zelo nizek, kranjam pa povzročajo dodatne nevšečnosti občasne okvare na napravah, ki črapajo vodo iz Fare preko Martinščine do Doberdoba.

Poleg obnove vodovodnega omrežja v Doberdoru so med načrtovanimi naložbami družbe IRISAcqua tudi tretji sklop del za čistilno napravo v Gorici (kmalu bodo razpisali javno dražbo za dodelitev del), racionalizacija sistema kanalizacije na desnem bregu Soče, dopolnitveni kanalizacijske mreže v Gorici in Tržiču (do javne dražbe bi moralno priti pred koncem leta 2008) ter nova čistilna naprava in kanalizacija za zbiranje odpadnih voda v Sovodnjah. (dr)

Zaradi okvare na vodovodnem omrežju so julija leta 2004 pitno vodo pripeljali v Doberdob z avtocisterno

BUMBACA

GRADEŽ - Karabinjerji prijavili 50-letnega delavca

Fotografiral deklice

Moškega bremenili obtožba izdelave pornografskega materiala

Gradeški karabinjerji so prijavili sodnim oblastem 50-letnega delavca z bivališčem v eni izmed občin južnega dela Furlanje zaradi izdelave pornografskega materiala z izkorisčanjem mladoletnih deklic. Moškega so izsledili na gradeški plaži, med tem ko je z digitalnim fotoaparatom fotografiral deklice, stare od 10 do 15 let. Starši posnetih mladoletnic so pred dnevi obvestili sile javnega reda, da je možakar sumljivo usmerjal objektiv svojega fotoaparata proti njihovim hčerkam. Na kraju so posredovali karabinjerji v cíli, ki so najprej moškega opazovali, potem ko je bilo jasno, da je bilo njevo početje protizakonito, pa so se mu približali in mu zasegli fotoaparat. V kasarni so ugotovili, da je moški posnel več sto fotografij, približno tridesetim mladoletnicam v kopaliških.

Po besedah karabinjerskega polkovnika Antonia Di Paole moški doslej ni imel nobenega opravka s pravico, sedaj pa tvega od šest do deset let zapora. »Preiskava se nadaljuje, saj bomo s tehnično eksperimento ugotovili, ali je moški posnetke objavil v svetovnem svetu in ali jih

kah. Na fotografijah so bile deklice večinoma same ali pa s prijateljicami. Potem ko so pregledali zaseženi fotoaparat in posnetke, so karabinjerji obiskali delavcev bivališče in odkrili številne DVD zgoščenke s pornografskimi in pedopornografskimi risankami. Ob tem so zasegli še računalnik, v katerem je bilo shranjenih več kot 2.000 pedopornografskih posnetkov. Karabinjerji so dokazno gradivo zasegli, nato pa moškega prijavili zaradi kršitve člena številka 600 kazenskega zakonika.

Po besedah karabinjerskega polkovnika Antonia Di Paole moški doslej ni imel nobenega opravka s pravico, sedaj pa tvega od šest do deset let zapora. »Preiskava se nadaljuje, saj bomo s tehnično eksperimento ugotovili, ali je moški posnetke objavil v svetovnem svetu in ali jih

mu prodal,« je povedal Di Paola in pojasnil, da bodo z analizo računalnikovega spomina ugotovili tudi, koliko časa se je moški ukvarjal s protizakonito dejavnostjo. Polkovnik je poudaril, da so moškega prijeli prav zaradi opozoril kopalec. »Ljudje so zelo pozorni na tovrstno sumljivo vedenje. V tem primeru so starši opazili moškega, ki je namenjal svojo pozornost izključno deklicam in dekletom, s tem da so nas pravčasno obvestili, pa so nam omogočili, da smo ga prijeli,« je povedal Di Paola.

Karabinjerji niso posredovali istovetnosti prijavljenega moškega, saj je preiskava komaj v začetni fazi. Preiskovalci bodo namreč skušali ugotoviti, ali je bil moški vključen v kako kriminalno združbo, ki je tržila pedopornografske posnetke.

LETOŠNJE STOTICE - Marta Lombardi (Klasični licej Primož Trubar)

Umetnost ji je pri srcu

Maturitetni referat je posvetila ekspressionizmu - Pripravlja se na sprejemni izpit za študij arhitekture

di manj znanega slovenskega pesnika futurista Antona Podbevška, Mannovega in Schönbegovega sodobnika, avtorja pesniške zbirke »Človek z bombami«. Ob

tej priliki se želim zahvaliti vsem profesorjem, ki so mi pri pisanku referata sledili in dajali napotke.

Umetnost me privablja, skozi vsa leta mi je bila zgodovina umetnosti zelo všeč. Sama sem tudi flavtistka in zato sem se odločila, da bom nekaj napisala tudi v zvezki z glasbo. Obravnavala sem avstrijskega skladatelja in glasbenega pedagoša Arnolda Schönberra ter nemškega pisatelja, Nobelovega nagrajenca Thomasa Manna. Uokvirila sem ju v zgodovinsko obdobje Hitlerjevega nacionalsocialističnega režima, ki je v tridesetih letih postavil vsakovrstno umetnost od literarne do filmske pod strogo cenzuro. V referatu sem se dotaknila tu-

je bila najvišja ocena pričakovana? Sem si je želela in se zanje pošteno trudila že od samega začetka. Je tako osebno zadovoljenje kot tudi ponos za starše, ki so me na šolski poti usmerjali in bodrili, da bi se potrudila pri vseh predmetih, zlasti tistih, ki mi ne ležijo: na primer zgodovina ali fizika.

Bi izbiro klasičnega liceja ponovila? Absolutno. Odkrila sem, da je bil klasični licej prava izbira, saj odgovarja moji

osebnosti, je humanistično naravnian, a hkrati odmerja primeren prostor tudi znanstvenim predmetom. Učenje grščine in latinsčine, dveh tako imenovanih »mrtvih« jezikov, te umsko nadgradi, daje formo mentis, ki ti postane podlaga za učenje novega jezika.

Kako preživila svoj prosti čas?

Veliko časa posvetim predvsem študiju glasbe. Prihodnje leto junija nameravam po dvanajstih letih študija, opraviti diplomski izpit iz flavte. Pozornost posvečam tudi učenju angleščine, občasno pa sodelujem pri tedniku Novi Glas. Sprostim se s tekonom, kolesarjenjem in igranjem košarke.

Kako bo izkoristila preostanek poletja?

Dolgh potovanj v eksotične kraje ne načrtujem. Morda se bom odločila za kakog ugodno last minute ponudbo. Šla bom seveda tudi k morju, saj se rada dobesedno cvrem na soncu. Preostali čas bom posvetila pripravam na septembarski vstopni izpit za vpis na fakulteto za arhitekturo v Trstu, kjer bom nadaljevala svojo študijsko pot.

Vanja Sossou

Pet aretacij v Gradežu

Gradeški karabinjerji so med 7. in 29. julijem aretirali pet oseb, štiri zaradi tatvin, eno pa zaradi kršitve dekreta 286 iz leta 1999. 7. julija popoldne so aretirali 21-letnega delavca iz Trsta in prijavili sodnemu oblastem mladoletnika iz Trsta, ki sta ukradla denarnico trgovca z dva tisoč evri gotovine. 28. julija so aretirali zaradi kraje v obtežilnih okoliščinah 18-letno brezposelno žensko iz videnske pokrajine, ki je v trgovinu ukradla dva usnjena pasova. 29. julija so karabinjerji aretirali 43-letnega delavca P.S. iz Vidma in 36-letno brezposelno žensko S.C. prav tako iz Vidma, ki sta ukradla nekaj kril iz trgovine v bližini plaže. Ženska je skušala zbežati, vendar je lastnik trgovine stekel za njo, ki preprečil beg in klical sile javnega reda. Ne nadaljnje so karabinjerji odvzeli prostost 24-letnemu ukrajinskemu državljanu A.S., ki je bil brez potrebnih dokumentov za bivanje v Italiji.

Gradišču 161 priseljencev

Deželni odbornik Roberto Antonaz je včeraj opozoril na težave zaradi visokega števila gostov v centru CPT v Gradišču, kjer je v teh dneh 161 priseljencev, medtem ko jih je običajno od 50 do 60. Antonaz si je včeraj strukturo ogledal skupaj z goriškim prefektom Robertom De Lorenzom, po obisku pa je povedal, da je v eni sobi nagnetenih sedem žensk, iz Lampeduse pa sta pred kratkim prišli dve družini z dojenčkom. Antonaz je pozval državno vlado, naj ne vozi v Gradišče priseljencev iz drugih dežel, obenem pa da naj se center CPT čim prej spremeni v strukturo, ki svojim gostom nudi zatočišče in pomoč.

Zvezdnate čaše pred vrati

Na včerajnjem zasedanju goriškega občinskega odbora so spregovorili med drugim o prireditvi Zvezdnate čaše, ki bo na sporednu 10. in 11. avgusta v raznih krajih naše dežele v tudi na gorškem gradu, kjer bodo degustacije vin med 19.30 in polnočjo, obenem pa si bo mogoče ogledati razstavo »Passaggi«. Ob tem bo 10. avgusta na gradu koncert skupine Nahual, 11. avgusta pa koncert, na katerem bodo 40-obljetniki Sergeant Pepperja praznovali v glasbenim bendom BeaTops, ki bo igral uspešni skupine Beatles.

Marjetica se pripravlja na DS

Direkcija goriške Marjetice je na svojem zadnjem zasedanju odobrila pot, ki bo vodila do ustanovitve Demokratske stranke. Ker pri Marjetici želijo, da bi bil nov politični subjekt odprt vsem, so se odločili, da bodo skupaj z drugimi strankami leve sredine, z gibanji in organizacijami priredili niz srečanj, iz katerih bo nastal odbor za ustanovitev Demokratske stranke.

Praznova 102. rojstni dan

Margherita Russian, rojena v Renčah 31. julija 1905, je včeraj praznovala 102. rojstni dan. V domu za starejše občane v Ločniku ji je ob jubileju čestital goriški župan Ettore Romoli, sicer pa je Russianova neporočena in je do leta 2001 živel v Milanu.

Zgibanje o komarjih

Nabudo občinskega odbornika Francesca Del Sordija so včeraj začeli deliti po Gorici zgibanko z nasveti o preventivnih ukrepih proti tigristim komarjem. Dobiti jo bo mogoče v bankah, poštnih uradih ter zdravniških in zabolnavniških ambulantah. Med tem zadružna nadaljuje z izlivanjem insekticidov v jaške in greznice.

Začasno v palači De Bassa

Trgovska zbornica obvešča, da so zaradi obnovitvenih del na sedežu v ulici Morelli uradi za registracijo podjetij, za registre in za zunanjega trgovina z današnjim dnem začasno nameščeni v sedanji palači De Bassa. Ves avgust bo do omenjeni uradi odprt od pondeljka do petka med 9. in 12. uro.

NOVA GORICA - Nova fakulteta FUDŠ

Zanimanje za programe tudi v zamejstvu

Fakulteta za uporabne družbene študije (FUDŠ) iz Novih Goric, ki bo s pedagoškim delom pričela letosno jesen, je pred nekaj tedni na predstavitev svojih študijskih programov naletela na zelo velik odziv. Zanimanje za njihove programe so izrazili tudi v podjetju Hit, zato je fakulteta posebno predstavitev namenila tudi njihovim zaposlenim. Za dva dodiplomska študijska programa Uporabne družbene študije in Informatika v sodobni družbi ter dva podiplomska programa Medkulturni menedžment in Informatika v sodobni družbi so na fakulteti razpisali skupno 350 vpisnih mest. Drugi vpisni rok bo potekal konec avgusta, tretji, zadnji pa še v prvih dneh oktobra.

Dekan FUDŠ-a Borut Rončevič pojasnjuje, da se za njihove programe zanimajo tudi v zamejstvu. »Se več interesira iz zamejstva pa pričakujemo v prihodnosti, saj je naša fakulteta med svoja ključna načela uvrstila tudi usmerjenost v mednarodni prostor. To prav

gotovo ne pomeni samo sodelovanja z univerzami v Nemčiji, na Irske in na Dansku, ki že poteka. Za razvoj slovenstva in razvoj znanstveno pedagoškega dela na naši fakulteti je zelo pomemben tudi zamejski prostor, ki niti ni tako majhen.«

Na vprašanje, ali v bodoče načrtujejo tudi povezovanje s fakultetami čez mejo, dekan Rončevič odgovarja: »Nekateri pri kontakti že obstajajo, vendar formalnih sporazumov naša fakulteta še ni mogla skleniti, saj je mala ustanova in naši partnerji morajo še ugotoviti, da gre za resnega in kreditabilnega sogovornika. Po številnih aktivnostih, ki jih izvajamo že pred začetkom našega pedagoškega dela, pa lahko ugotavljajo, da imajo resnega sogovornika, tako da po prvih komunikacijah že prihaja in nemim, da jih bo v prihodnosti še več. Povezovanje je namreč ena ključnih zančilnosti sodobnih univerz, sploh pa sedaj, ko smo v Evropski uniji in je prostor odprt.« (km)

Društvo Tržič za Ineos

Zaposlenim v tovarni Ineos, ki jima je bila prejšnji četrtek priznana dopolnilna blagajna, so pri naprezzanjih za ohranitev delovnega mesta pomagali tudi člani športnega, kulturnega in rekreacijskega društva Tržič. V priredbi slovenskih kulturnih delavcev iz Laškega in krožka Istre je namreč prejšnjo sredo pod šotorom pred tovarno Ineos potekal koncert glasbene skupine Vrjava iz slovenske Istre. Občinstvu so se predstavili Marino Kranjac, Peter Kaligarič, Rok Kleva, Gabrijel Križman in Luka Čibej, ki so z mandolinom, violino, harmoniko in drugimi instrumenti predstavili splet skladb iz bogate istrske ljudske zakladnice.

Gatti namesto Ruocca

Vlada je imenovala za novega goriškega kvestorja Claudiu Gattija, ki prihaja iz rimske mejne policije in bo stopil v službo 20. avgusta. Dosedanj kvestor Emilio Ruocco zapušča Gorico, premeščen pa je bil v centralni preiskovalni urad.

Album cesarice Sissi

V okviru prodajne razstave Stampantica, ki je do nedelje, 5. avgusta, na ogled v državni knjižnici v Gorici, bodo danes ob 18. uri predstavili dragoceni album, ki so ga leta 1856 med obiskom tržaškega Lloyda poklonili cesarici Elizabeti in cesarju Francu Jožefu. Spregovorila bo sta germanistka Marina Bressan in raziskovalec Simone Volpati.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
AL REDENTORE, ul. 9 Giugno 36, tel. 0481-41034.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

Kino

GORICA

KINEMAX: zaprto.

CORSO: zaprto.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 20.00 - 22.20

»Harry Potter e l'Ordine della Fenice«, Dvorana 2: 19.00 - 21.30 »Harry Potter e l'Ordine della Fenice«.

Dvorana 3: 19.50 - 22.20 »Transformers«.

Dvorana 4: 20.15 - 22.15 »Maial zombi - Anche i morti lo fanno«.

Dvorana 5: 20.00 - 22.00 »Last minute Marocco«.

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040-7786331
vsak dan od 12. do 16. ure ali
0481-533382
v popoldanskih urah.

formacije lahko dobite na tel. št. 0481-536455 v jugozahodnih urah. V ponedeljek, 3. septembra, se bo dejavnost pričela ob 8.30 s pripravo petošolcev na vstop v srednjo šolo.

OBČINA DOBERDOB sporoča, da bodo v mesecu avgustu v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU bo do začetka šolskega leta odprta po poletnem urniku: ob ponedeljkih med 14. in 17. uro in ob sredah med 9. in 12. uro.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Doberdalu bo zaprta do 13. avgusta.

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da bodo uradi zaprta do 17. avgusta. Od 20. avgusta bo tajništvo odprto od 10. do 12. ure za vpisovanja ter za prijave na poleno delavnico, ki bo potekala v Doberdalu od 27. do 31. avgusta. Informacije na tel. št. 081-531508 od 10. do 12. ure.

Prireditve

CENTER GRADINA V DOBERDOBU: v petek, 3. avgusta, ob 21. uri koncert skupine Harduo v sklopu niza Med zvoki krajev.

OBČINA ROMANS organizira prireditve »Insegui la tua storia«: v Medejah, na vrtu Vile S. Marija Miru, v četrtek, 2. avgusta, ob 17.30 laboratorij z naslovom »Pasticciando con l'argilla«, ob 21. uri gledališka predstava »La vigna nata per amore«.

V PARKU CORONINI v Gorici bo v sodelovanju z združenjem Intermusica v sredo, 8. avgusta, ob 18. uri koncert z naslovom Glasbe in legende iz Prage; informacije na tel. 0481-533485.

Pogrebi

DANES V PEVMI: 11.30, Edi Sosol (iz Trsta) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V LOČNIKU: 10.30, Narcisa Facchin vd. Gasparini (iz Palmanove) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Maria Anzichi vd. Strizzolo iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in Trst za upelitev; 11.00, Vladimiro Ferfoglia iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in na pokopališče v Ronkah.

DANES V STARANCANU: 9.55, Mafaldo Cechet s pokopališča v cerkev in na pokopališče v Foljanu.

Edi Sosol (Kočaž)

Sporočamo, da bo pogreb našega dragega očeta danes, 1. avgusta ob 11.30 v cerkvi v Pevmi.

Svojci

Gorica, Oslavje, 1. avgusta 2007

+ Zapustila nas je naša draga sestra, svakinja in teta

Olga Sfiligoj

Zalostno vest sporoča

brat Miljo z družino

Pogreb bo v četrtek, 2. avgusta ob 11.30 iz mrljške veže splošne bolnišnice v cerkev v Pevmo.

Zahvaljujemo se vsem, ki bodo na katolički način počastili njen spomin.

Oslavje, 1. avgusta 2007

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško sporoča, da bo v mesecu avgustu društveni sedež na Korzu Verdi 51/int. v Gorici zaprt.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-

CEV za Goriško vabi svoje člane na tradicionalno srečanje Društva upokojencev Primorske, ki bo v soboto, 25. avgusta, pri starem gradu v Vipolžah v Goriških Brdih ob 10. ure dalje. Prevoz z lastnimi sredstvi. Obvezna prijava do 20. avgusta na tel. 0481-390688.

MLADINSKI DOM obvešča, da bodo uradi zaprta do petka, 31. avgusta. In-

ŠTEVERJAN - Obnovili dva objekta grajskega kompleksa

Stolp z nekdanjim čarom

Zgrajen je bil v drugi polovici 16. stoletja - Prenovitvena dela opravilo podjetje Hlede

Strassoldo (levo)
pred obnovljenim
stolpom

BUMBACA

NOVA GORICA - Oskrba z vodo

Kmet se je lotil hidrantu

Podjetje Vodovodi in kanalizacije, ki z vodo oskrbuje občine Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba, Brda in Nova Gorica, kljub sušnem obdobju letos z oskrbo skoraj nima težav. Znotraj javnega vodovoda do problemov z oskrbo prihaja le v Vitovljah, kjer vodo zajemajo iz manjših zajetij in je vode preprosto premalo. V zadnjih štirinajstih dneh morajo v tamkajšnji rezervoar Dolenje vodo intenzivno dovažati. Kot je povedal direktor podjetja Miran Lovrič, so pri pregledu celotnega sistema ugotovili, da je izdatnost v tem rezervoarju spet padla pod tri litre na sekundo, saj je bila v največjem sušnem obdobju več kot pet litrov na sekundo. Takšno nenormalno izdatnost lahko pripisuje puščanju rezervoarja ali nekontroliranim odvzemom. V podjetju so ugotovili, da je z nenavadno izdatnost krivo slednje, saj je bila ponochi gladina stalna. Najverjetnejše je šlo za nelegalne odvzeme za potrebe zalivanja. Prav tako v podjetju opozarjajo, da je prepovedano jemanje vode iz hidrantov. Do tega je prišlo na Banjšicah, ko so pri delu zasačili kmeta, ki je želel črpati vodo iz cisterne hidrantu. Pri tem bi lahko prišlo do katastrofe, saj imajo črpalki na teh cisternah dvojno vlogo: na eni strani črapajo na drugi pa porivajo vodo ven in prav lahko bi se zgordilo, da bi prišlo do vdora v vodovodni sistem, s tem pa bi v vodo prisile tudi fekalije in najrazličnejše bakterije. Vodovodni rezervoar v Banjšicah je podjetje Vodovodi in kanalizacije iz privatnih rok prevzel pred kratkim na preizkusno upravljanje. Kot se ponavadi dogaja, pri takšnih rezervoarjih prihaja do težav, zato je oskrba težavna tudi v teh krajih. Vendar, kot pravi direktor Lovrič, oskrba večinoma teče nemoteno in bojazni, da bo vode zmanjkalo ni.

PARLAMENT - Obsojeni nekdanji minister ob poslansko imuniteto

Poslanska zbornica sprejela Previtijev odstop

Oznanil ga je v pismu predsedniku Bertinottiju - 462 za, 66 proti, 4 vzdržani

RIM - Cesare Previti ni več poslanec. Zbornica je namreč včeraj sprejela njegov odstop s tajnim glasovanjem, ki je imelo naslednji izid: 462 za sprejem, 66 proti in štirje vzdržani. Berlusconi se glasovanja ni udeležil, poslanec FI Elio Vito pa je prebral Previtijev pismo predsedniku poslanske zbornice Faustu Bertinottiju.

Kot je znano, je bil Previti, nekdanji obrambni minister v Berlusconijevi vladi, na procesu o korupciji v aferi Imi-Sir končno obsojen na šest let zaporne kazni in na prepoved opravljanja javnih funkcij, drugo leto in pol zapora pa mu je bilo naloženo z odsodbo na procesu Mondadori. 73-letni odvetnik, ki ima za seboj štiri poslanske mandate, je po odsodbi nekaj dni preživel v zaporu, ker pa je starejši od 70 let, bo preostalo kazen preživel v hišnem zaporu. Nekaj časa je opravljal tudi socialno dejavnost.

V glasovalnih izjavah so poslanci Olijke, Bosellijevih socialistov, Finijevega nacionalnega zaveznika in Bertinottijeve komunistične prenove napovedali pozitiven glas za potrditev odstopa, medtem ko je svoje strankarske kolege sam Previti pozval, naj glasujejo za. V pismu predsedniku poslanske zbornice, v katerem je napovedal svoj odstop, je Previti ponovil, da je nedolžen, a je zaprosil kolege, naj glasujejo za njegovo potrditev. Zavzel se je tudi za javno glasovanje, čeprav pravilnik zbornice dolča, da je v takih primerih glasovanje tajno.

Previti se je odločil za odstop potem, ko ni imel nobene možnosti več, da bi se izognil izgubi poslanske imunitete. Že 9. julija se je namreč poslanski voljni odbor izrekel za odvzem poslanske imunitete, enako pa bi se zgodilo tudi v zbornici sami, zato se je nekdanji minister odločil, da ne počaka na odločitev zbornice. Poslanci tako včeraj niso odločali o zapadlosti, ampak o Previtijevem prostovoljnem odstopu, za kar je bil potreben tudi drugačen postopek, vključno s tajnim in ne javnim glasovanjem.

Previtijev mesto v poslanski zbornici bo prevzel njegov strankarski kolega Angelo Santori, njemu samemu pa ostaja preživnina, ki jo dobivajo parlamentarci.

Cesare Previti med parlamentarnimi palačami v Rimu

ARHIV

OKOLJE - Po ugotovitvah italijanske agencije za okolje Apat

Skoraj polovica (47%) italijanskih površinskih voda je onesnažena s pesticidi

Pogled na stugo največje italijanske reke Pad

ARHIV

RIM - Italijansko kmetijstvo porabi vsako leto okrog 150 tisoč ton pesticidov. Posledica tako obilne porabe je, da je v italijanskih vodah 119 različnih pesticidov, od tega 112 v površinskih in 48 v podtalnih vodah. To pomeni, da je onesnaženo 47% površinskih voda, jezer in rek (od tega 28% na kritičen način) in 24,8% podtalnih voda (7,7% znatno). Med strupenimi snovmi je tudi atrazin, katerega uporaba je pre-povedana že 20 let.

Podatki so iz prvega poročila o monitoraži italijanskih voda, ki jo je po naročilu konference država-dežele izvedla agencija za varstvo okolja Apat v obdobju 2003-2005. Na včerajšnji predstavitev poročila je bilo rečeno, da so podatki najbolj popolni za leto 2005, ko je monitoraža zavila 3574 točk in je bilo odvzeto 10.570 vzrocev, na katerih je bilo opravljeno 282.774 analiz. V površinskih vodah so bile najdene škodljive snovi na 485 točkah monitoringa (47% vseh), od tega v 27,9% primerov v koncentraciji, ki je presegala mejo pitnosti vode. Pri podtalnih vodah je bilo onesnaženo 630 točk (24,8% vseh), od tega v 7,7% primerov s koncentracijami, ko so presegale mejo pitnosti vode.

Med pesticidi je bilo največ herbicidov. Prevladujoča kombinacija več strupenih snov, tudi do dvanajst, in slabo poznvanje komulativnih učinkov silijo k posebni pozornosti, ugotavlja agencija. Kontaminacija z nekaterimi snovmi je zelo razširjena in zahteva ukrepanje, menijo strokovnjaki. Pri tem kot posebno kritično navajajo onesnaženje v vsem območju Padške nižine in Venetu, saj se npr. v največji italijanski reki nahaja 52,7% vseh analiziranih onesnaženih vzorcev. V Padu je bilo našteto 31 vrst pesticidov, med katerimi je 20 let po prepopovedi uporabe še vedno navzoč tudi atrazin. Vzrok je lahko posebna trdoživost tega strupa v okolju, potem ko so ga v preteklosti zelo intenzivno uporabljali, ni pa izključeno, piše v poročilu, da je razlog tudi nezakonito trgovanje s to snovjo.

Da je Pad onesnažen, je znano tudi brez kemijskih analiz, vendar agencija v svojem poročilu trdi, da je alarm odveč, saj se podatki več ali manj skladajo s tistimi, ki veljajo za druge evropske veletoke.

DEMOKRATSKA STRANKA - Šest kandidatov

Primarne volitve brez Di Pietra, Pannelle in Colombo

RIM - Potem ko je t.i. administrativno-tehnični odbor še neobstajajoče demokratske stranke zavrnil kandidaturi Antonia Di Pietra in Marca Pannelle, je prišlo včeraj do novega prese-nečenja. Senator Olijke Furio Colombo, ki je svojo kandidaturo za primarne volitve za voditelja nove stranke napovedal že pred časom, je podpisne pri-nesel tik pred iztekom roka, vendar so se nato izkazali za neustrezne. Velik del jih je namreč zbral po faksu, kar pome-ni, da niso originalni, zato jih omenje-ni odbor ni sprejel. Colombo se je tako prisiljen odpovedati kandidaturi na primarnih volitvah 14. oktobra, kar je takole komentiral: »Ker nimam za se-boj nobene stranke, nisem mogel zbra-ti tisočev podpisov neposredno.« Ta-

ko so mu prijatelji iz vse Italije pošiljali fakse s podpisimi, ki pa jih odbor ni sprejel. Tako se je senator odločil, da se kandidaturi odpove.

Uradnih kandidatov za jesenske

primarne volitve je torej le še šest, Mar-

co Pannella in Antonio Di Pietro pa

včeraj nista skrivala nezadovoljstva in

celo jeze zaradi svoje izključitve. »Kdor

nas noči, nas ne zasluzi,« je komentiral

Di Pietro, medtem ko je Pannella

napovedal priziv na odločitev admini-

strativno-tehničnega odbora, saj je

prepričan, da so v ozadju politični vzgi-

bri. O političnih vzrokih govori tudi Di

Pietro: »Izklučitev moje osebe in Ita-

lijje vrednot iz konstitutivne faze De-

mokratske stranke je politična. Naša

stališča do pomilostitev, do prisluško-

Evropska centralna banka

31. julija 2007

valute	povprečni tečaj	evro
	31.07	30.07
ameriški dolar	1,3707	1,3659
japonski jen	163,59	161,58
kitajski juan	10,3795	10,3363
ruski rubel	35,0060	34,9500
danska krona	7,4409	7,4408
britanski funt	0,67400	0,67530
švedska krona	9,1900	9,1945
norveška krona	7,9595	8,0000
češka koruna	28,037	28,025
švicarski frank	1,6519	1,6437
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	250,45	252,56
poljski zlot	3,7890	3,8096
kanadski dolar	1,4540	1,4600
avstralski dolar	1,5951	1,6121
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lej	3,1590	3,1702
slovaška korona	33,365	33,543
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6967	0,6966
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska korona	83,64	84,96
turška lira	1,7498	1,7947
hrvaška kuna	7,3085	7,3135

Zadružna Kraška banka

31. julija 2007

valute	nakup	prodaja	evro
ameriški dolar	1,38831	1,35981	
britanski funt	0,68445	0,66869	
švicarski frank	1,67340	1,63264	
japonski jen	168,7862	158,5592	
švedska korona	9,41976	8,96923	
avstralski dolar	1,63164	1,56280	
kanadski dolar	1,48650	1,42991	
danska krona	7,58366	7,29793	
norveška korona	8,1832	7,8168	
madžarski forint	303,072	237,4064	
češka korona	32,22875	25,2225	
slovaška korona	38,5744	30,1887	
hrvaška kuna	7,83275	6,98439	

Banca di Cividale

31. julija 2007

valute	nakup	prodaja	evro
ameriški dolar	1,3907	1,3564	
britanski funt	0,6859	0,6690	
danska krona	7,552	7,366	
kanadski dolar	1,4816	1,4451	
japonski jen	165,26	161,19	
švicarski frank	1,6737	1,6325	
norveška korona	8,107	7,907	
švedska korona	9,326	9,097	
avstralski dolar	1,6224	1,5824	
hrvaška kuna	7,57	7,03	

Milanski borzni trg

31. julija 2007

Indeks MIB 30:	+1,69	
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,8895	+3,85
ALLEANZA	9,28	+2,11
ATLANTIA	24,81	-0,28
BANCA ITALESE	15,32	+0,73
BANCO POPOLARE	18,05	+1,35
BPMS	4,69	+1,63
BPM	10,61	+2,00
CAPITALIA	6,97	+2,77
ENEL	7,585	+1,27
ENI	25,78	+1,38
FIAT		

IRSKA - Operacija »Banner« (prapor) je končana

Britanski vojaki po 38 letih zapuščajo Severno Irsko

Irski zunanji minister Dermot Ahern: Korak k uresničitvi normalne, mirne in uspešne družbe

BELFAST - Skoraj štiridesetletna misija britanske vojske na Severnem Irskem se končuje. Gre za zadnjega v vrsti simboličnih korakov v smeri normalizacije te province, katere novejšo zgodovino je zaznamoval konflikt med tamkajšnjimi protestanti in katoliki, pogosto pospremljen s krvavim nasiljem. Do umika britanske vojske danes ob polnoči po krajevnem času (ob 1. uru zjutraj po srednjeevropskem času) je prišlo dva meseca po tem, ko je bila na Severnem Irskem obnovljena široka samouprava. »To je naslednji pomemben korak k uresničitvi normalne, mirne in uspešne družbe na Severnem Irskem,« je umik vojakov komentiral irski zunanji minister Dermot Ahern. Kot je dodal, so se varnostne razmere na tem območju spremenile »celo bolj dramatično, kot smo si lahko želeli. V Londonu je državni sekretar za oborožene sile Bob Ainsworth umik označil kot »začetek novega obdobja«.

Britanske vojake so na Severnem Irskem namestili avgusta 1969, potem ko so katoliški izgredniki v mestu Londonderry napadli večinoma protestantske policijske sile, protestantski nasilniki pa so začigli več katoliških domov v Belfastu. Vojake, ki so verjeli, da se bodo domov vrnili že po nekaj tednih, so takrat z veseljem pričakali tudi številni katoliki, piše ameriška tiskovna agencija AP.

38-letna operacija Banner (prapor) velja za najdaljšo misijo britanske vojske do sile, v njej je služilo več kot 300.000 vojakov, od tega jih je bilo v napadih Irske republikanske armade (Ira) in drugem nasilju med protestanti in katoliki ranjenih 6000 in ubitih 763. Prvi britanski vojak je pod strelji Ire padel leta 1970, zadnji pa leta 1997.

V času najhujših nemirov je bilo na Severnem Irskem naenkrat nameščenih kar 27.000 vojakov, odslej pa bo na tem območju delovala le še redna garnizija britanske vojske s 5000 pripadnikov. Gre za vojake, ki niso v aktivni službi oziroma ne izvajajo bojnih operacij in čakajo na vpoklic v misiji kjerkoli na svetu. Skrb za varnost bo tako v celoti v pristojnosti policije.

Vodja severnoirske policije (PSNI), ki je nadomestila Kraljevo ulstrsko milico, Hugh Orde je že izrazil prepričanje, da bodo njegovi možje kos temu izzivu tudi brez pomoči vojske. »Ne potrebujemo jih več. Kar se tiče podpore pri običajnem zagotavljanju reda in miru se že več mesecov popolnoma nič ne zanašamo na naše vojaške kolege,« je povedal.

Oblikanje skupnih policijskih sil, ki bi uživala podporo na obeh straneh severnoirske družbe, katoliški in protestantski, je bil eden osrednjih ciljev velikočnega mirovnega sporazuma iz leta 1998, s katerim je bila na Severnem Irskem vzpostavljena široka regionalna samouprava, v kateri si oblast delijo protestanti in katoliki.

Regionalne institucije oblasti so sicer v minihih devetih letih delovalle le občasno, dokler ni bila skupščina leta 2002 zaradi obtožb o vohunjenju Ire v Stormontu razpuščena. Prizadevanja za vzpostavitev zaupanja, ki bi omogočila dokončno uresničitev velikonočnega sporazuma, pa so se kljub temu vsa tri leta nadaljevala.

Do prve prelomne točke je prišlo julija 2005, ko je Ira sporočila, da se razrozuje, do druge pa januarja letos, ko je Sinn Fein, politično krilo Ire, prvič v zgodovini uradno priznal severnoirske policijo in sodstvo. Volitve nove severnoirske skupščine so potekale 7. marca, maju letos pa je bila po skoraj petih letih v Belfastu obnovljena široka regionalna samouprava.

Položaj prvega ministra nove 12-članske vlade je zasedel vođa največje protestantske stranke na Severnem Irskem, Demokratične unionistične stranke (DUP), Ian Paisley, ki je desetletja zavračal vsakršno sodelovanje s katoliško manjšino. Njegov namenstnik je postal Martin McGuinness iz vrst najmočnejše katoliške stranke, Sinn Feina. (STA)

Arhivski posnetek skupnega patruljiranja vojske in policije na Severnem Irskem

ANSA

BLIŽNJI VZHOD - Na srečanju z zunanjimi ministri arabskih držav

Riceova lobira na Bližnjem vzhodu Abas v Moskvi iztržil podporo Rusije

ŠARM EL ŠEJK - Ameriška država na sekretarka Condoleezza Rice in obrambni minister Robert Gates sta se v okviru turneje po Bližnjem vzhodu v egiptovskem Šarm el Šejku sestala s kolegi iz arabskih držav. Riceova, katere turnej je namenjena predvsem zajezitv na raščajočega iranskega in sirskega vpliva v regiji, je s sogovorniki pozvala k podpori enotnemu Iraku in prekiniti vseh vmešavanj v to nemirno državo, obenem pa je potrdila prizadevanja Washingtona za oblikovanje palestinske države. »Pogovarjali smo se o tem, kako podpreti enoten Irak, v katerem bi lahko vsi Iračani živeli v miru in varnosti,« je po srečanju povedala Riceova.

Sogovorniki v Šarm el Šejku so v skupni izjavi pozvali k prekinitvi vseh vmešavanj v Iraku ter k preprečevanju prehajanja teroristov in orožja v Irak in usposabljanja iraških šiitskih milic. Slednje naj bi po trditvah

ZDA podpiral predvsem Iran, medtem ko naj bi Savska Arabija dovo-

ljevala prehod sunitskih skrajnežev v Irak.

»Mislim, da sedaj vemo, kakšne so obveznosti sosednjih držav,« je izjavila Riceova in dodala, da si Egipt in ostale ameriške zaveznice prizadevajo izpolnit pretekle obljube, povezane z iraškim tujim dolgom, dodatno mednarodno podmočjo in prizadevanji za končanje nasiči znotraj Iraka.

Kot je dodal egiptovski zunanjji minister Ahmed Abul Gejt, je bila zaveza vedno namenjena pomagati, da bi združen Irak dosegel polno stabilnost, za kar so si tudi prizadevali minula štiri leta. Ob tem je dodal, da so se na srečanju znotraj proti vmešavanju tujih sil v notranje zadeve Iraka.

Ameriška zunanjina ministrica je v ponedeljek sicer potrdila, da namerava ZDA s Savsko Arabijo in še nekatere arabskimi zaveznicami na Bližnjem vzhodu, ki jo je za jesen napovedal ameriški predsednik George Bush, zbrati vse pobude za mirovni proces, vključno z mirovnim načrtom Arabske lige.

Palestinski predsednik Abas se je medtem v Moskvi srečal z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom, ki je

livsko sodelovanje (GCC) po srečanju z Riceovo zavzeli za koordinacijo prizadevanj za mir in stabilnost v regiji. Ob tem so izpostavili, da delijo vizijo stabilnega in miroljubnega Bližnjega vzhoda.

Podpisniki skupne izjave so hkrati podprli palestinskega predsednika Mahmuda Abasa in ponovili zavezanost rešitvi dveh držav kot načinu za končanje izraelsko-palestinskega konfliktka. Izrazili pa so tudi zaskrbljenost zaradi humanitarnih razmer, v katerih živijo Palestinci, predvsem na območju Gaze.

Riceova, ki bo obisk v regiji nadaljevala najprej v Savski Arabiji, nato pa v Izraelu in na palestinskih ozemljih, je ob tem poudarila, da je potrebno pred mednarodno konferenco za Bližnji vzhod, ki jo je za jesen napovedal ameriški predsednik George Bush, zbrati vse pobude za mirovni proces, vključno z mirovnim načrtom Arabske lige.

Palestinski predsednik Abas se je medtem v Moskvi srečal z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom, ki je

Oktobra v Turčiji referendum o reformah

ANKARA - V Turčiji bodo referendum o ustavnih reformah, ki predvidevajo neposredne volitve predsednika države, izvedli 21. oktobra. Kljub referendumu bo turški parlament v skladu s sedanjo zakonodajo avgusta izvedel volitve za naslednika sedanjega predsednika Ahmeta Necdetu Sezerja. Do predloga ustavnih reform je prišlo na pobudo vladajoče Stranke za pravičnost in razvoj (AKP) premiera Recepeta Tayyipa Erdogana, potem ko je v državi izbruhnila politična kriza, ker parlament maja in aprila ni uspel izvoliti predsednika države.

Kmalu začetek novih pogajanj o Kosovu

MOSKVA - Nova pogajanja med Srbi in Albanci o prihodnjem statusu Kosova, ki jih bo spremljala ekipa predstavnikov ZDA, Rusije in Evropske unije, bi se že kmalu lahko začela. To je v Moskvi izjavil tiskovni predstavnik ruskega zunanjega ministrstva Mihail Kaminin in dodal, da bi se lahko omenjena pogajanja začela kmalu pod pogojem, če bo kontaktna skupina za Kosovo srečanje skrbno pripravila.

Gordon Brown pozval k boju proti revščini

NEW YORK - Britanski premier Gordon Brown je v govoru v ZN države članice te svetovne organizacije pozval, naj se povežejo v novo mednarodno zavezništvo za boj proti revščini v svetu. Brown je obenem pozval predstavnike držav, gospodarstva in posameznike k uresničitvi osnih ciljev tisočletja. Ti naj bi po Brownovem mnenju prispevki k »izkorjenjenju najhujšega zla našega časa: nepismenosti, bolezni, revščine, okoljske degradacije in ne razvitetosti«.

Poljska ne bo več gradila sporne avtoceste

VARŠAVA - Poljska ne bo nadaljevala z gradnjo spornih avtocestnih odsekov, ki sta del izgradnje cestne infrastrukture na evropskem prometnem koridorju Via Baltica med Varšavo in Helsinki, je napovedal poljski premier Jaroslaw Kaczynski. Nadaljevanje gradnje v dolini reke Rospuda bi namreč negativno vplivalo na širši avtocestni projekt, katerega del sta omenjena odseka, je pojasnil v pogovoru za poljski radio, ki ga povzemajo tuje tiskovne agencije. Poljska je sicer sredi julija napovedala, da bo gradnjo cestnih odsekov na začitenem območju nadaljevala 1. avgusta, Evropska komisija pa je v ponedeljek zaprosila Sodišče Evropskih skupnosti, naj sprejme začasno prepoved gradnje.

podprt Abas in izrazil prepričanje, da bo palestinski predsednik naredil vse za enotnost Palestincev. »Ves čas smo zagovarjali legitimni interes palestinskega naroda glede ustanovitve enotne države,« je poudaril Putin. Abas je ob tem dodal, da bo naredil vse za enotnost Palestincev po nasilnem prevzemu oblasti na območju Gaze, ki je od junija pod nadzorom gibanja Hamas. Palestinski predsednik je poudaril, da dialog s predstavniki Hamasa ni mogoč, dokler se omenjena skupina ne odpove nadzoru nad območjem Gaze. »Situacija mora biti takšna, kot je bila pred udarom, da lahko pride do normalizacije,« je izjavil Abas in dodal, da morajo predstavniki Hamasa »prevzeti krivdo in se opravičiti za zločine«.

Ruska vlada je tudi sporočila, da se je Putin strinjal z dobavo 50 oboroženih vozil in druge vojaške tehnologije Abasovi vlasti. Omenjena vojaška pomoč bo po sporočilu ruske vlade namenjena izključno vzdrževanju reda in miru. (STA)

GORIŠKA BRDA - Od 21. do 25. avgusta

Dnevi poezije

V Medani svojstveni festival prirejajo že enajstič

Festival Dnevi poezije in vina v Medani v Goriških Brdih je vsako leto drugačen, a osnova ostaja enaka. Tudi v središču letosnje, 11. izvedbe od 21. do 25. avgusta bodo večerna pesniška branja pod murvo na domačiji Alojza Gradnika, na katerih se bo predstavila zanimiva paleta pesnikov, kar 26 jih bo iz 22 držav. Ob tem pa bo festival - organizatorja sta Študentska založba in KUD Opoka - v mirno in prijetno vinorodno okolje vabilše s koncerti, performansi, razstavami in filmskimi projekcijami. Pesniki bodo brali v 19 različnih jezikih. Voditeljica festivala Jelka Ciglenečki je na včerajšnji predstavitvi v Ljubljani izpostavila mehiško pesnico Natalio Toledo, pa tudi geografsko bo letošnja izdaja najširša: poleg pesnikov iz številnih evropskih držav bodo na njem še njihovi kolegi iz Indije, Kanade, ZDA, Izraela, Turčije in Egipta. Po njenih besedah so končno dosegli, da bo Medana gostila poete z vseh kontinentov. Njihova poezija bo še pred festivalom izšla v posebnem zborniku.

S tako imenovano Medano pred Medano se bo festivalski duh prvi dan, 21. avgusta, razširil po Ljubljani, Mariboru, Veliki Polani na domačiji Miška Kranjca, Kopru in Volčah pri Tolminu, naslednje dni pa se bo dogajanje zgostilo v Goriških Brdih.

Večerna branja bodo uveličali različni projekti - sredino razmišljanje Dragana Živadinova o festivalu, četrtkova okroga miza o

tem, kako nastaja pesniška zgodovina, in petkov glasbeni performans z naslovom Otoška igra. Branjem bo vsakokrat sledil koncert; nastopili bodo duet Jure Torri in Ewald Oberleitner, skupina Melodrom ter Vita Mavrič s kvartetom Akord.

Bogatejši kot v preteklih letih bo po napovedanih voditeljice festivala filmski program, ki bo med drugim ponudil premiero Petelinjega zajtrka po istoimenskem romanu Ferija Lainščka ter predpremiero dokumentarnega filma Medana je v atmosferi.

Dnevi poezije in vina se bodo v soboto, 25. avgusta, sklenili s celodnevnim dogajanjem za obzidjem vasice Šmartno. Od 13. ure dalje pa vse do poznih večernih ur se bodo zvrstile predstave, ulično gledališče, delavnice za otroke, koncert skupine Jararaja in še kaj.

Ob robu festivala so organizatorji v sodelovanju z družbo Si.mobil ponovno pripravili akcijo Si.pesnik?, v kateri so lani prejeli kar 500 pesmic. Tako tudi letos do 19. avgusta na telefonski številki 040/66-11-33 zbirajo SMS pesem v dolžini največ 150 znakov. V sodelovanju z Drogo Kolinsko bodo pivci kave v izbranih kavarnah lahko zbirali pesniška sporočila z vsega sveta - najhitrejši bodo za zbranih 11 verzov prejeli nagrado. Na festival bo opozarjala tudi instalacija poet.ring, ki bo na izbranih točkah v Ljubljani in Medani iz mimoidočih skušala vzbudit kreativnost. (STA)

cev za likovno umetnost, Galerija Elektro, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiseri, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

SAN VITO AL TAGLIAMENTO

Grafike - do 15. avgusta - Cerkev sv. Lovrenca, odprt od četrtek do nedelje od 10.00 do 12.30 in od 16.00 do 20.00.

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljenje skupine po dogovoru. Info: tel. +38657690197 ali mobi +38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - do 15. septembra - Galerija Meduza

LJUBLJANA - Fotografija - do 12. avgusta 2007 - Mednarodni grafični likovni center

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Ljudska knjižnica: »Od tiskarske prese do muzeja: prvi koraki tiskarske umetnosti«. Odprt do 31. avgusta od ponedeljka do sobote od 10.00 do 13.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »Appunti di una vita«.

Državna knjižnica: do 31. avgusta razstavlja pod naslovom »Il segno. La passione« Rossana Longo.

Palača Gopčević: do 26. avgusta od 9.00 do 19.00 bo na ogled razstava »Francesco Parisi - Špeditersko podjetje 1807-2007 - Dvesto let med ekonomijo in zgodovino«.

Dvorana bivše oglašne deske (Mali trg 3): od nedelje, 5. avgusta do 2. septembra »Public Art - V Trstu in okoli ci/narava naturans 12«.

Občinska umetnostna dvorana: do 16. avgusta od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00 razstavlja Villi Bossi.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

SLOVENIJA

Aires - Mednarodni festival tanga. V sredo, 15. avgusta / Koncert Novega godalnega orkestra Ferruccio Busoni.

Verdijev trg

Od jutri, 2. do 13. avgusta / Tri tržaška vrata: niz koncertov srednjeevropske in balkanske glasbe.

V pondeljek, 6. avgusta / Tržaško amatersko gledališče.

V četrtek, 9. avgusta / Mercadonegro.

IZOLA

NOĆI NA PLAŽI

Simonov zaliv

V soboto, 4. avgusta / Tony Cetinski in Severina.

LJUBLJANA

Festival Ljubljana

Danes, 1. avgusta ob 20.30, Slovenska filharmonija / Los Romeros, kvartet kitara.

V petek, 3. avgusta ob 20.30, Križanke, Križevniška cerkev / Silvia Chiesa - violončelo in Maurizio Baglini - klavir.

V pondeljek, 6. avgusta ob 20.30, Križanke, Križevniška cerkev / Boštjan Lipovšek - rog, Erik Behr - oboja in Klemen Golner - klavir.

V torek, 7. avgusta ob 20.30, Križanke, Križevniška cerkev / Trio Arman.

V sredo, 8. avgusta ob 20.30. Križanke, Križevniška cerkev / Edita Rando vá - mezzosopran in Vladimír Strnad - klavir.

V četrtek, 9. avgusta ob 20.30, Slovenska filharmonija / C. Orff: Carmína Burana.

V pondeljek, 13. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Stanovska dvorana / Leipziški godalni kvartet, Mojca Zlobko Vajgl - harfa.

V torek, 14. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Stanovska dvorana / Leipziški godalni kvartet, Johannes Kalpers - tenor, Martin Bruns - bariton in Andreas Frese - klavir.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V soboto, 4. avgusta ob 20.30 / Zaključni koncert ob mednarodnem festivalu operete »Nasvidenje v septembru« z orkestrom gledališča Verdi.

Veliki trg

Danes, 1. avgusta / Tridesetletnica Radija Punto Zero.

V petek, 3., v soboto, 4. in v nedeljo, 5. avgusta / Rock festival: Delirium, Jeffre Tull (cover band), Clive Bunker, New Trolls, O. S. Marco.

V torek, 7. avgusta / Turbolenti.

V sredo, 8. avgusta / Firexpression.

V petek, 10. avgusta / La Melarancia - Muzikal pod zvezdami.

V soboto, 11. avgusta / Formula 3 - posvečeno Luciu Battistiju.

V nedeljo, 12. avgusta / A. M. Buenos

RAZSTAVE

RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

KOPER

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Prešernovih nagrjen-

cev za likovno umetnost, Galerija Elektro, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiseri, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

SAN VITO AL TAGLIAMENTO

Grafike - do 15. avgusta - Cerkev sv. Lovrenca, odprt od četrtek do nedelje od 10.00 do 12.30 in od 16.00 do 20.00.

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Za najavljenje skupine po dogovoru. Info: tel. +38657690197 ali mobi +38641337422 Štefan.

MILJE

MILJE

Muzej Ugo Cara: do 28. avgusta, »Public Art - V Trstu in okolici/narava naturans 12«.

REPEN

Kraška hiša: odprta je fotografksa razstava Mirne Viole »Vsi vabljeni na Kraško ohcet«. Ob tej priliki bo prvič razstavljen tudi poročna noša iz 80. let 19. stoletja Terezije Čok - Županove iz Lonjerja. Razstava je na ogled po urniku Kraške hiše.

Muzej Kraška hiša: je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprt razstava naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

TRŽIČ

Galerija sodobne umetnosti (Trg Cavour 44): do 5. avgusta, od 20.00 do 23.00, sta na ogled razstavi »Albedo: a new perspective in Italian moving images« in Stefano Graziani: »viaggio al centro della terra«.

GORICA

Palača Attems-Petzenstein (Trg De Amicis 2): do 19. avgusta bo na ogled razstava Piranesi: vase, svečniki, sarofagi, svetila in antična okrasila. Odprt od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto. Odprt tudi 15. avgusta. Vsakob do soboto in nedeljo ob 17.00 do zaprtja razstave bodo nudili brezplačne vodene obiske; informacije na tel. 0481-547541 ali tel. 0481-547499 (mailto:0481-547499 (mailto:muzei@provincia.gorizia.it, www.provincia.gorizia.it).

Na goriškem gradu: bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava naslovom »Passaggi«.

PASSARIANO

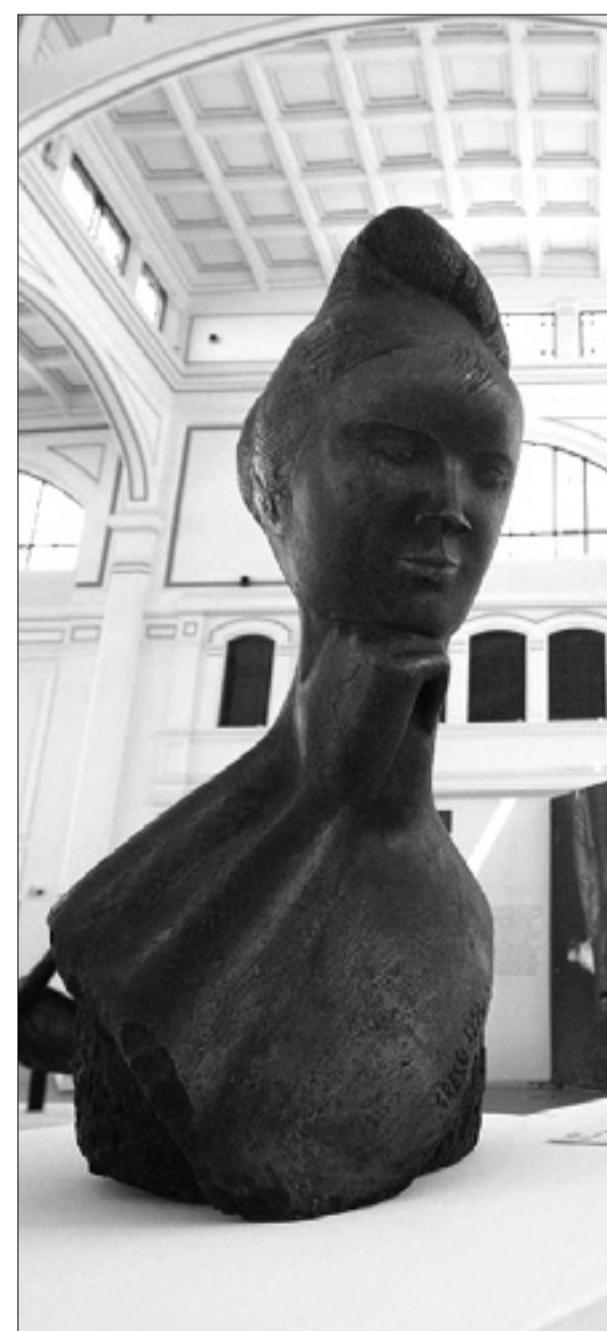
Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

Vila Manin: do 16. septembra razstavlja Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTOCSSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ ga-

lerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKE

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

JADRANJE - Dosežek kariere na EP 420 v Istanbulu

Sivitz Košuta in Farneti osvojila četrto regato finala

Čupina tekmovalca na skupni lestvici napredujeta iz dneva v dan in sta zdaj deveta

ISTANBUL - Z zmago v včerajšnji drugi in skupno četrti regati finalne serije v »zlati« skupini na evropskem prvenstvu v jadralnem razredu 420 sta Čupina »azzurra«, mladinca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti dosegla uspeh kariere na članski ravni, hkrati pa po tem tekmovalnemu dnevu še izboljšala svoj položaj na skupnem vrstnem redu. Poleg zmage v drugi regati sta namreč včeraj dosegla 12. mesto v prvi in 17. mesto v tretji regati, s temi rezultati pa sta se z 11. povzpela na skupno 9. mesto med dvainštidesetimi finalisti zlate skupine (prav toliko jih nastopa še v srebrni skupini). V preostalih dveh tekmovalnih dneh se naša jadralca zelo realno lahko potegujeta najmanj še za kakšno mesto višje, od bronja pa ju trenutno loči 12 točk, kar tudi ni že preveč. Doslej vodilna Španca Pedro Mari in Xim Benjumeda sta s povsem ponesrečenima nastopoma v drugi in tretji regati dneva (30. in 23. mesto) prepustila začasno vodstvo Italijanom Edoardu Mancinelliju Scottiju in Lorenzu De Feliceju, vrstni red pa se dejansko spreminja iz regate v regato.

»Zelo sva se razveselila včerajšnje zmage, hkrati pa sva bila razočarana zaradi poteka zadnje, v kateri sva bila ves čas med vodilno deseterico, nato pa je veter obrnil in sva pristala še na 17. mestu,« je povedal Simon, ki je vsekakor zadovoljen z razmerami na regatnem polju ob azijski obali, čeprav piha v teh dneh manj kot med kvalifikacijami, veter pa se v popoldanskih urah krepi in dosega do 17 vozov hitrosti.

Vrstni red po 5 finalnih regatah: 1. Mancinelli/De Felice (Ita) 21 točk; 2. Lavie/Lugobai (Izr) 27; 3. Pereira/Prieto (Por) 35; 4. Sucari/Renna (Arg) 36; 5. Gerz/Bolduan (Nem) 38; 6. Alemania/Duran (Špa) 40; 7. Stavroy/Papadopoulos (Grč) 41; 8. Mari/Benjumeda (Por) 42; 9. Sivitz Košuta/Farneti (Ita) 47, itd.

Na finalnih regatah sta Čupina jadralca dosegla doslej 21., 2., 12., 1. in 15. mesto

NOGOMET - Danes v Ligi prvakov

Domžale-Dinamo, tekma visokega tveganja

DOMŽALE - Pred današnjo tekmo drugega kroga kvalifikacij za nogometno ligo prvakov med slovenskim in hrvaškim državnim prvkom, moštvo Domžale in zagrebškim Dinamom, je po pričakovanju zanimanje gledalcev zelo veliko, saj so poše že več vstopnice za tekmo, ki se bo v Domžalah začela ob 20.30. Trener domače ekipe Slaviša Stojanovič je bolj ali manj zadržan v napovedih. Ob kopici tež zaradi poškodb in slabega počutja, ki pesti Domžalčane, je le dejal, da bi bil izredno zadovoljen z vsakim izidom brez prejetega zadetka. Nogometni Domžal so si napredovanje v drugi krog kvalifikacij izborili 25. julija, potem ko so v albanski prestolnici na povratni tekmi prvega kro-

ga premagali Tirano z 2:1 - tudi prva tekma se je končala v prid Domžalčanov, bilo je 1:0 -, a ob veselju pri napredovanju jim je gostovanje prineslo tudi precej skrbi, saj se je kar nekaj igralcev zastrupilo

Na tekmo visokega tveganja so se primerno pripravili pristojni uslužbeni javne varnosti, z ljubljanske policjske uprave pa so sporočili, da bo večje število policistov poskrbelo za zagotavljanje varnosti na območju športnega objekta, kjer bo potekala tekma, na območju mesta Domžal ter na relacijah, ob koder bodo pripotovali navijači. Po podatkih policeje si bo tekmo ogledalo okrog 3000 tisoč obiskovalcev, od tega približno 600 organiziranih navijačev obeh ekip.

NOGOMET - SP 2014

Brazilci obljudljajo izjemen dogodek

ZUERICH - Brazilija, edini kandidat za organizacijo nogometnega svetovnega prvenstva leta 2014, ki je v ponedeljek vložila uradno kandidaturo na sedež Mednarodne nogometne zveze v Zuerichu, je ta prestižni športni dogodek danes tudi uradno predstavila. »Predstavljamo 180 milijonov Brazilcev in sto odstotno sem prepričan, da bomo pripravili izjemen dogodek na najvišji možni ravni,« je dejal Romario, zvezdnik nogometnega SP leta 1994. V delegaciji so bili med drugimi tudi predsednik Brazilske nogometne zveze Ricardo Teixeira in slavni pisatelj Paulo Coelho. Po enourni predstavitvi je Teixeira v roki predstavnika Fife izročil 900 strani obsežen dosje, v katerem so v štirih

poglavljih zajeti vsi organizacijski vidiki. Rio de Janeiro z mitskim stadionom Maracana je eno izmed 18 predstavljenih prizorišč, čeprav je pričakovati, da bo tekme gostile med osmimi in 12 mest. Ta bodo izbrana leta 2008, če bo Fifa organizacijo SP zaupala Brazilcem. Kolumbija, edini prejšnji tekme Brazilcev, je odstopila od kandidature že aprila letos.

Brazilija, ki se poteguje tudi za olimpijske igre leta 2016, dolgo ni pripravila nogometnega SP v svoji državi predvsem zaradi slabe tradicije, saj so leta 1950, ko so zadnjici gostili prestižni športni dogodek, izgubili v finalu z Urugvajem, kar je vedno vtisnjeno v nacionalni spomin kot velik poraz in prava tragedija.

ROLKANJE

Člani Mladine so se v Asiagu izkazali

Najnovejše preizkušnje v reber za državni pokal v rolkovanju v Asiagu so se udeležili samo štirje tekmovalci kriške Mladine, vendar so se dobro izkazali. Med mlajšimi mladinci (4 km) sta se Niki Hrovatin in Nicola Iona uvrstila na 4. oziroma 8. mesto. Med veterani master 3 (10 km) je bil Enzo Cossaro prvi, dama Chiara Di Lenardo (7 km) pa je bila četrta. Na društveni lestvici je Mladina zasedla 9. mesto. Mladinini reprezentantje Mateja in David Bogatec ter Ana Košuta zaradi potrebe po regeneraciji pred nastopom na svetovnem prvenstvu v Asiagu niso tekmovali.

Obvestila

OD BOR prireja pod pokroviteljstvom ZSŠDI-ja od 27. avgusta do 1. septembra odbojkarski kamp za otroke osnovnih in nižjih srednjih šol (vsak dan od 8. do 17. ure na Stadionu 1. maj). Do datne informacije in vpisovanje: info@odbor.com ali 3497923007 (v večernih urah).

KOŠARKA - Po štirih uspešnih sezонаh

Sokol ne bo igrал v D ligi

Finančne težave in pomanjkanje igralcev - Morda bodo nastopili v promocijski ligi

V prihodnji sezoni brez derbija Breg - Sokol

Po štirih sezona dokaj uspešnega nastopanja se nabrežinski Sokol odpoveduje igranju v košarkarski D lige. »Vzeti moramo na znanje, da se je končal cikel,« je z občovanjem, vendar realistično ocenil predsednik Damjan Perrot. Razlogi za bolečo odločitev so finančni in organizacijski, je še pojasnil prvi mož nabrežinskega društva. Nastopanje v D ligi ni od muh, za nekatere igralce je težko uskladiti igranje s službenimi obveznostmi, drugi so poškodovani (svoje prispeva tudi pretrda podlaga nabrežinske telovadnice), tretji si želijo spremembe okolja.

»Če bo dovolj igralcev, se bomo vpisali v promocijsko prvenstvo, ki je veliko manj zahteveno,« je še povedal Perrot, trener te ekipe pa bi bil v tem primeru Matej Gruden, poleg nekaj starejših igralcev pa naj bi jo sestavljali še mlajši.

Sokol je po ponovnem odprtju nabrežinske telovadnice prvič nastopal v D ligi v sezoni 2003/2004 in brez težav dosegel obstanek. Že v naslednji sezoni je bila ekipa pod vodstvom trenerja Bobana Popoviča (ki bo v novi sezoni vodil Jadran) na pragu senzacionalnega napredovanja v C2 ligo (izločena je bila v play-offu), lani je pristala na 7., letos pa na 6. mestu.

Z dobrimi nastopi so Marko Hmeljak in tovariši privabljalni v nabrežinsko telovadnico veliko število gledalcev in spet obudili zanimanje za košarko v občini, zdaj pa je zgodbje o uspehu konec.

Udinese proti prvaku, Triestina z Messino

MILAN - V prvem krogu nogometne A lige (v nedeljo, 26. avgusta) se bo Udinese v Milanu pomeril s prvkom Interjem, Triestina pa se bo dan prej v krstnem nastopu v B ligi doma pomerila z Messino. Žreb koledajev je bil včeraj.

Mosley si je premislil

LONDON - Predsednik Mednarodne avtomobilistične zveze (FIA) Max Mosley je napovedal, da bo vložil pritožbo na sklep o pomilostivosti ekipe McLaren-Mercedes, ki je bila obtožena industrijskega vohunjenja na škodo drugega moštva v formuli 1 Ferrari. FIA oziroma njen svet za motošport sta prejšnji teden po zaslijanju ekipo McLaren oprala krvide za domnevno vohunjenje, predsednik krovne avtomobilistične organizacije pa meni, da ima pravico do pojasnila svoje strani zgodbe tudi Ferrari.

Speed ni bil dovolj hiter

HAMBURG - Ekipa formule 1 Toro Rosso je sporočila, da bo namesto Američana Scotta Speeda kot drugi voznik do konca letošnje sezone za volanom njihovega dirkalnika Nemec Sebastian Vettel. Dosedanjih testnih voznik ekipe BMW Sauber bo v novi vlogi nastopil že na dirki za VN Madžarske v Budimpešti ta konec tedna. BMW Sauber je prižgal zeleno luč za odhod mladega in nadarjenega tekmovalca, ki je na letošnji dirki za VN ZDA uspešno zamenjal Poljsaka Roberta Kubica, ki ni smel nastopiti zaradi zdravstvenih posledic po trčenju na dirki v Kanadi. Vettel je takrat na svoji prvi dirki v karieri osvojil točko za osmo mesto, zdaj pa bo dobil priložnost za dokazovanje pri drugi ekipi Red Bulla. V podružnicni »rdečega bika« niso bili najbolj zadovoljni z učinkom svojega ameriškega člana (v 28 dirkah ni osvojil niti točke), medtem ko bo Italijan Vitantonio Liuzzi ostal na mestu prvega voznika tudi na sedmih preostalih dirkah sezone.

Na Touru še dva grešnika

HAMBURG - Nemškega kolesarja Patrika Sinkewitza, ki je bil na Touru pozitiven na dopinškem testu A, je njegov ekipa T-Mobile odpustila, ker je zavrnil testiranje vzorca B. Tiskovni predstavnik ekipe Christian Frommer je dejal, da zavrnitev opravljanja testa vzorca B »pomeni prav toliko, kot da bi bil test pozitiven.« Michael Lehner, odvetnik Sinkewitza, je dejal, da njegov varovanec ne bo zahvalil testa B: »Svetoval pa mu bom, da bo pri tej zadevi bolj aktivno sodeloval.« Izvedelo se je tudi za ime kolesarja, ki je bil na Touru pozitiven med pregledi med dnevom počitka. To je Španec Iban Mayo, član moštva Saunier Duval. Med omenjenim pregledom so krievzeli tudi Slovenc Tadeju Valjavcu.

Slovenski odbojkarji začenjajo priprave na EP

KRANJSKA GORA - Slovenska odbojkarska reprezentanca bo danes v Kranjski Gori začela priprave na septembrsko evropsko prvenstvo, 12. avgusta pa se bo preselila v Šempeter, ki bo vse do EP njenja baza izbrane vrste. Reprezentanti se bodo pozno popoldne zbrali v Kranjski Gori, kjer bodo nastanjeni do 12. avgusta. »Dopolne bomo trenirali na prostem, popoldne v dvorani in v fitnesu,« pravi selektor Iztok Kšela, ki je postal vabilna naslednjim igralcem: - podaljci: Tomislav Šmuc, Rok Flajs, Dejan Vinčić; - blokerji: Dragan Radovič, Davor Čebren, Matej Vidič, Alen Pajenk; - sprejemalci: Matja Pleško, Tine Urnaut, Andrej Flajs, Alen Komel; - ko-rektorji: Mitja Gasparini, Jernej Potocnik, Alen Šket; - libero: Sebastijan Škorc.

**BRUNO
KRIŽMAN**

al Misr

6.

Ob Nilu je v južnem delu velemesta koptski Kairo. Udobno je dosegljiv z metrom, ki je prav užitek v primerjavi s kao-som in onesnaženjem na cestah.

Kopti (ime izhaja iz grškega naziva Egipta) so kristjani. Pravijo, da jih je v Egiptu kakih 15 odstotkov, Morda jih ni toliko, vsekakor pa sta v vseh mestih in vaseh v dolini Nila vidna dva zvonika s križema, ki seveda označujeja prisotnost kristjanov. Koptsko kulturno središče v Kairu je do-kaj bolje urejeno kot nekatera islamska in obisk lahko predstavlja nekajurno kulturno razvedrilo in beg pred vsiljivostjo pro-dajalcev, vodičev, taksistov in ponudnikov vsega mogočega. Pa o Koptih kasneje.

V Kairu, skozi katerega gre več milijonov obiskovalcev klasičnega Egipta, je skrb za njihovo varnost velikanska. Posebno Egipčanski muzej, kjer je ob precejšnjem neurejenosti skoraj vse zanimanje usmerjeno samo v obisk dela posvečenega faraonu Tutankamonu, izgleda kot citadela. Okoli in okoli ograje so za premičnimi železniški ščitniki vojaki s pripravljenimi kaščnikovi. Vse izgleda zelo resno, v resnici pa ni prav tako, le da med obiskovalci ni attentatorjev, ki bi si verjetno nikoli ne iz-brali tako varovanega objekta.

Skrb za varnost obiskovalcev narekuje med drugim prepoved potovanja na oddaljeni jug z avtobusi. Na črnom seznamu sta posebno okolina in mesto El Minia, kar pa je v precejšnjem nasprotju z vide-zom mesta, ki vsaj vzdolž železniške proge ponuja več zvonikov koptskih cerkv na minaretov. Morda je prav večja prisotnost Koptov tista, ki posebno na domači uni-verzi neti islamizem.

Za pot do Luksorja je obvezen vlak, če se seveda ne izbere letala.

Egiptovski vlaki pa so urejeni in tu-di na dolgih razdaljah dokaj točni. Od Kai-ra do 700 km oddaljenega Luksorja si je kompozicija nabrala le 7 minut zamude!

Z vlakom je vsekakor potovalo zelo malo tujcev, ki se najraje premikajo v strnj-nih skupinah z letali ali pa z nočnim spal-nikom.

Domačini so bili večinoma obloženi z nakupi iz prestolnice in opremljeni z (ver-jetno) novimi telefončki, ki so serijsko in prekomerno glasno oddajali svoje signale, ker je moral vsakdo bližnjemu pokazati, da je njegov strojček boljši.

Dolina Nila je bila prava poezija na-rave. Vse je bilo živo zeleno. Največ je bi-

Skromne hišice v Gurni morda skrivajo še nepoznane zaklade

lo sladkornega trsa, ki so ga marsikje masovno podirali. Nikjer pa ni bilo na spre-gled niti enega žitnega polja in nikjer krom-pirja in čebule, ki so jih polne ladje, ko mar-ča in aprila prihajajo v tržaško pristanisce. Ob sladkorinem trsu je bilo največ površine namenjeno detelji podobni rastlini, ki je bi-la vsaj na videz enaka tisti, ki so jo nav-dno mleli pretežno beli oslički. Dateljne palme in bananovci so dopolnjevali idilo, ki pa je v tleh skrivala pesticide in sintetična gnojila.

Novasuanski jez je res spravil v po-gon orjaško hidroelektrarno, ustvaril za se-boj pravo morje, ki sega globoko v Sudan, razširil preko namakalnih kanalov obdel-ovano površino in izničil nevarnost poplav,

masovno uporabo umetnih gnojil.

Ob krompirju, ki ga nikjer nisem opa-zil, je na spisku manjkal tudi bombaž. Ob sudanskem je egipčanski menda najboljši na svetu. Kje pa ga gojijo?

Luksor je v spomeniškem pogledu kraj presežkov. Dolina kraljev, dolina kral-jic, Ramsesov tempelj, tempelj v Karnaku in tempelj v samem središču mesta, ki ga malokdo obišče, ker je skoraj vse vidno iz-za ograje in nato potrebno kupiti običaj-no drage vstopnice.

Ob vseh omenjenih arheoloških parkih si je na levem bregu Nila vredno ogledati manj znane grobnice plemičev, ob va-sici Gurna, ki izgleda nekako idilična, skri-va pa dokaj slabe življenske pogoje za pre-bivalce.

V grobnicah plemičev, ki so zelo ma-lo obiskane, jih pa krasijo zelo lepe posli-

kave, je večkrat na razpolago naravna raz-svetljava, ki tujcem omogoča, da v grobni-cah fotografirajo brez prepovedanega bli-skanja.

Varuh bolj znanih spomenikov ne sprejemajo podkupnin za fotografirjanje in ga niti ne dovoljujejo, pri plemičih pa zmanjšan obisk omogoča bolj zasebno upravljanje. Bliskov sicer ne sme biti, eden od varuhov pa se postavi pred vhod z do-kaj velikim ogledalom in popoldan lahko žarke usmerja naravnost v notranjost. Obiskovalci imajo zato skoraj idealne po-goje za svoje posnetke.

Tehnika pa navadno sproži ugibanja o poteku del v velikih grobnicah najbolj slavnih faraonov, v stranskih hodnikih in sobanah in globoko pod zemljo, kamor ni mogel seči noben sončni sev. Bakel niso uporabljali, ker bi bile sicer vse grobni-

kojene. Kako so osvetjevali prostore kjer so delali? Za klesanje je bila dovolj le me-dla luč, za poslikave pa gotovo ne. Dodatna uganka ob sicer nepojmljivi količini opravljenega dela. Sistem ogledal je bil naj-bolj verjeten pripomoček razsvetljave.

Vasica Gurna, ki gosti nekaj grobnic plemičev, morda skriva nekatere tajnosti. Precej razširjena je domneva, da domačini iz notranjosti svojih domov preko skritih rogov prihajajo vše neodkrite grobnične in iz njih zalagajo trg s starinami neprecen-ljive vrednosti. Na račun prevelike prisotnosti starin na nezakonitih trghih so v Egiptu izdelali tudi film in policija naj bi nad-zorovala premike domačinov.

Sicer pa dolino kraljev obdajajo šte-vilne policijske postojanke, ki v vrhov gre-benov, ki jo obkrožajo, bedijo nad varno-stjo obiskovalcev.

Svojevrsten užitek je v Luksorju ja-dranje po Nilu. Dolina reke je tam še zelo široka in jadranje ob sončnem zatonu je izredno romantično. Tako, da celo pozabiš, da je bilo pred jadranjem potreben dolgo barantanje za sklenitev cene, še prej pa mučno spremljanje prepiranje dveh čolnarjev, od katerih si je vsak hotel pridiobi-ti stranko z zagotovili, da jo je on prej na-govoril, da je njegova barka boljša, da je konkrečna nevarna, da drugi čolnar ne zna upravljati z jadri in se bo barka poto-pila, da bodo potnike požrli krokodili itd. Krokodilov tam seveda ni.

Do Asuana se dolina večne reke občutno zoži in večkrat se puščavski rob spušča do enega od bregov, železniški tir pa teče tik ob vodi. Asuan ponuja manj ar-heoloških spomenikov, ki so bili delno pre-delani in premeščeni pred dograditvijo asuanskega jezu.

Izstopa vsekakor nedokončan obelisk neznanških razsežnosti. Dolg je namreč kar 42 metrov. Na dveh mestih ima očitno umetne zareze, ki pa ne izgledajo preveč globoke. Nevarno pa počez zeva naravna razpoka, ki je klesalca verjetno zelo razočarala, saj je delo pustil nedokončano. Spodnji del ležečega orjaka še ni bil izkle-san, vse ostalo pa je bilo vsaj v grobih oblikah pripravljeno. Arheologi niso nikoli do-gnali, komu in kam je bil obelisk namen-jen. Zamišljamo si monolit z dolžino 42 me-trov in stranicami okoli dveh metrov. To je kakih 160-170 kubičnih metrov s težo krep-ko preko 320 ton. Kdo in kako bi tak ka-men lahko premaknil in kako bi ga nato dvignili?

(Se nadaljuje)

Neznanske razsežnosti nedokončanega obeliska v Asuanu

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Risanka: Pimp

20.30 Deželni TV dnevnik

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Anima Good News

6.10 Nan.: Sottocasa

6.30 Dnevnik, prometne informacije

6.45 Aktualna jutranja oddaja Unomatina (vodita Duilio Giammaria in Veronica Maya), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, vreme, gospodarstvo, vmes

Tg Kino

9.35 Zelena linija - Zeleni meteo

10.35 Tg parlament

10.40 Gremo in kino

10.45 Nan.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)

11.30 Dnevnik in vreme

11.40 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)

13.30 Dnevnik

14.00 Gospodartsvo

14.10 Nad.: Julia (i. Susanne Gartner, Roman Rossa, Isa Jank)

14.50 Nad.: Incantesimo (i. Massimo Bulla, Alessio Di Clemente, Corinne Cléry)

15.20 Nan.: Commesse - Fiorenza (it., '98, r. G. Capitani, i. Veronica Pivetti, Nancy Brilli)

16.50 Tg parlament

17.00 Dnevnik in vreme

17.15 Nan.: Sestre McLeod

18.00 Nan.: Komisar Rex (i. Gedeon Burkhard)

18.50 Kviz: Reazione a catena

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identita' nasconde (vodi Fabrizio Frizzi)

21.20 TV film: Un caso di coscienza 2 (It., '05, i. Sebastiano Somma, Barbara Livi, Mario Opinato)

23.00 Dnevnik

23.05 Aktualno: Overland - S kolesom po sledeh Marca Pola

0.10 Dokumenti

1.05 Nočni dnevnik, vreme

Rai Due

6.00 Tg2 Eat Parade

6.45 Tg2 Medicina 33

6.55 Skoraj ob sedmih

7.00 Variete: Random

10.00 Svet v barvah

10.15 Dnevnik, vreme/Navade/Medicina 33

11.00 Variete: Matinee'

13.00 Dnevnik, Tg2 Navade in družba, 13.50 Tg2 Medicina 33

14.00 Variete: Italija na 2. (vodi Roberta Lanfranchi)

15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui

17.15 Nan.: One Tree Hill (i. Hilarie Burton)

18.05 Tg2 Flash/Šport

18.30 Dnevnik/Meteo 2

19.00 Nan.: Law & Order

19.50 Risanke

20.30 Dnevnik, vreme

21.05 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 (i. Erdogan Atalay, René Steinke)

22.50 Dnevnik

23.00 Dok.: Rojeni v Milanu (vodi Giorgio Faletti)

23.50 TV film: Assemblaggio cruciale (thriller, ZDA, '03, i. Katherine Heigl, Kerr Smith)

1.155 Tg parlament

Rai Tre

6.00 Rai News 24, Morning News, Il caffè' Corradina Minea

8.05 Mi smo zgodovina

9.05 Film: Tom, Dick in Harry (kom., ZDA, '41, i. Ginger Rogers)

10.30 Cominciamo bene

12.00 Tg3 - Šport, vreme

13.00 Nikoli ni prezgodaj

13.10 Nan.: Moonlighting

14.00 Deželne vesti, dnevnik

14.50 Variete: Trebisonda, 16.05 Melevsione

16.30 Šport: Medn. košarkarski turnir

- Bormio: Italija - Avstrija
- 18.00** Dok.: Geo magazine
- 18.10** Tg3 Meteo
- 19.00** Dnevnik, deželne vesti, vreme
- 20.00** Rai Tg Šport
- 20.10** Variete: Blob
- 20.30** Nad.: Un posto al sole
- 21.05** Variete: Circo Massimo Show (vodi Fabrizio Frizzi)
- 23.10** Dnevnik, deželne vesti
- 23.25** Tg3 Primo Piano
- 23.45** Dok.: Portreti - Monica Vitti
- 0.40** Tg3 Night News
- 1.00** Off Hollywood 2007

- Rete 4**
- 6.05** Pregled tiska
- 6.25** Nan.: Pot za Avonleo, 7.10 Velika dolina, 8.40 Pacific Blue
- 9.40** Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubljanska vročica
- 11.30** Dnevnik, promet
- 11.40** Aktualno: Forum
- 13.30** Dnevnik, vreme
- 14.00** TV film: Big Man - Boomerang (pust., It.-Fr.-Danska, '87, i. Bud Spencer, R. Pellegrin)
- 15.00** Tg com/Meteo4
- 16.00** Nad.: Steze
- 16.30** Film: Lucrezia Borgia (zgod., It.-Fr., '53, r. Christian-Jacque, i. Martine Carol, Massimo Serato)
- 18.55** Dnevnik in vreme
- 19.35** Aktualno: Sai xche?
- 20.10** Nad.: Vihar ljubezni
- 21.10** Nan.: Detektiv Monk (i. Tony Shalhoub, Taylor Howard, H. Groener)
- 23.15** Film: The Watcher (thriller, ZDA, '00, i. Keanu Reeves, J. Spader)
- 1.15** Pregled tiska

- Canale 5**
- 6.00** Na prvi strani
- 7.55** Promet, vreme, borza in denar
- 8.00** Jutranji dnevnik Tg5
- 8.35** TV film: Come adottare un milionario (kom., Nem., '01, r. Stefan Lukchy, i. Hans Clarin)
- 9.40** Tg5 Borza Flash/Meteo 5
- 11.00** Nan.: Providence, 12.00 Sodnica Amy (i. Amy Brenneman, Tyne Daly)
- 13.00** Dnevnik TG 5, vreme
- 13.40** Nad.: Beautiful (i. Ashley Jones, Antonio Sabato jr., Patrick Duffy)
- 14.10** Nad.: Centovetrine (i. Glenda Ciama, Anna Safroncik, Alessandro Mario)
- 14.45** Nad.: Vivere (i. Lorenzo Ciompi, Annamaria Malipiero)
- 15.15** Nan.: Carabinieri 5
- 16.20** Nad.: Cuori tra le nuvole (i. Sandra Schreiber, Sonja Gerhardt)
- 16.55** Tg5 minut
- 17.05** Nan.: Quando il passato ritorna (dram., Nem., '04, r. Sharon von Wietersheim, i. Ursula Buschhorn)
- 18.50** Kviz: 1 contro 100
- 20.00** Dnevnik, vreme
- 20.30** Variete: Moderna kultura
- 21.20** TV film: Catastrofe a catena - Category 6: Day of Destruction (dram., ZDA, '04, r. Dick Lowry, i. Nancy McKeon, Randy Quaid, Brian Dennehy)
- 23.00** Tg com - Meteo 5
- 0.20** Nan.: Invasion (i. Eddie Cibrian, Tyler Labine)
- 1.20** Nočni dnevnik Tg5
- 1.50** Moderna kultura

- Italia 1**
- 6.15** Odprtji studio
- 6.30** Nan.: Arnold (i. Gary Coleman), 7.05 Kleopatra 2525
- 8.00** Variete za najmlajše
- 9.55** Nan.: Willy, princ Bel Air (i. Will Smith)
- 10.25** Nan.: Hercules, 11.25 Xena (i. Lucy Lawless)
- 12.25** Odprtji studio, 13.00 Šport
- 13.40** Šport: SlamBall
- 13.40** Risanke: Dragon Ball
- 15.00** Nan.: Beverly Hills, 90210, 15.55 Blue Water High (i. Gabrielle Solloway), 16.25 15/Love
- 16.50** Risanke
- 18.00** Nan.: Čarownica Sabrina
- 18.30** Odprtji studio, vreme
- 19.05** Nan.: Love Bugs 3
- 19.35** Nan.: Will & Grace (i. Debra Messing, Eric McCormack, Alan Dale)
- 20.10** Nan.: Renegade (i. Lorenzo Lamas, Branscombe Richmond)
- 21.00** Film: Un tipo imprevedibile - Happy Gilmore (kom., ZDA, '96, r. Dennis Dugan, i. Adam Sandler)

- Rai Tre**
- 6.00** Rai News 24, Morning News, Il caffè' Corradina Minea
- 8.05** Mi smo zgodovina
- 9.05** Film: Tom, Dick in Harry (kom., ZDA, '41, i. Ginger Rogers)
- 10.30** Cominciamo bene
- 12.00** Tg3 - Šport, vreme
- 13.00** Nikoli ni prezgodaj
- 13.10** Nan.: Moonlighting
- 14.00** Deželne vesti, dnevnik
- 14.50** Variete: Trebisonda, 16.05 Melevsione
- 16.30** Šport: Medn. košarkarski turnir

- 23.00** Film: Assatanata (kom., ZDA, '01, i. Steve Zahn)
- 1.10** Odprtji studio
- 1.55** Slamball

- Tele 4**
- 13.45** 16.40, 19.30, 20.30, 23.02 Dogodki in odmevi
- 9.35** Nad.: Quo vadis? (i. Klaus Maria Brandauer, Max von Sydow)
- 11.00** Nad.: Marina
- 11.30** Glasbena oddaja
- 13.10** Nan.: Don Matteo 2
- 14.05** Risanke
- 15.05** Dokumentarec o naravi
- 16.05** Nan.: Don Matteo 2
- 17.00** Risanke
- 19.00** Doma pri avtorju
- 19.55** Športna oddaja
- 21.00** Aktualna odd.: Stoa'
- 22.35** Glasbena oddaja
- 23.45** Rubrika o potovanjih
- 0.05** Komедija v narečju: L' ultima casa de Scala Santa

- La 7**
- 6.00** 12.30, 20.00, 1.10 Dnevnik
- 9.20** Aktualno: 2 minuti za knjige
- 9.30** Dok.: Unsolved History
- 10.25** Nan.: Mai dire si, 11.30 Angelski dotik, 13.00 Matlock
- 14.00** Film: Piccoli detective (thriller, ZDA, '99, i. Susanne Sommers)
- 16.00** Nan.: Due South - Victorijina skrivnost (i. Paul Gross, Melina Kanaredes, Denis Forest)
- 18.00** Nan.: Star Trek Voyager, 19.00 Murder call
- 20.30** Osem in pol
- 21.30** La7 Doc: Starodavni Rim
- 23.30** Nan.: The L World - L' ennu (i. Leisha Hailey), 0.30 Twisted

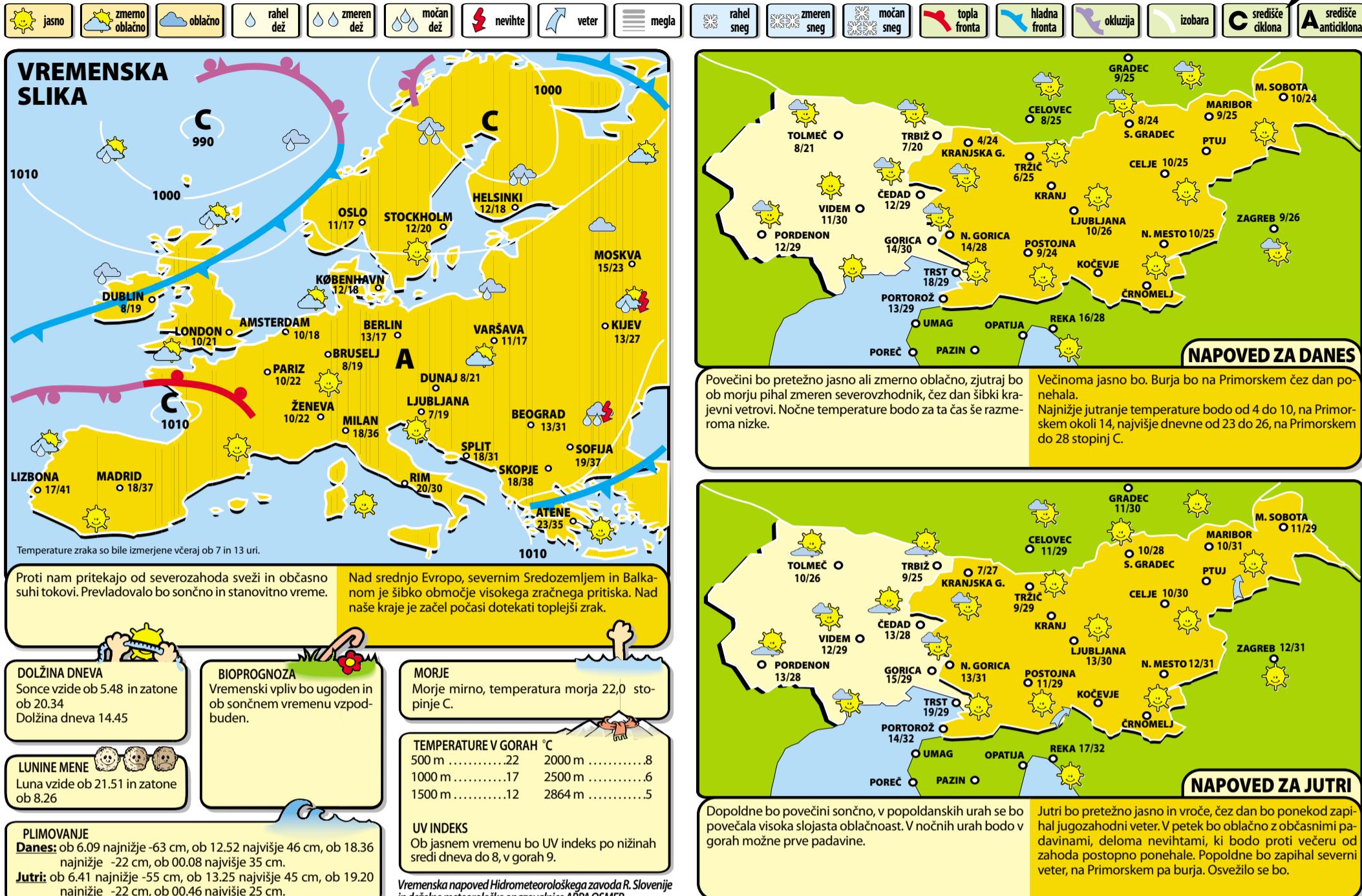
- Slovenija 1**
- 6.10** Kultura, Odmevi
- 7.00** Nan.: 40 zelenih slonov - Velikanovi kanarčki
- 7.20** Ris.: Marko, mavrična ribica
- 7.45** Bisergora: Kaj je moje
- 8.00** Hotel Obmorček
- 8.10** Izobraž. odd. za otroke: Tomažev svet - Med dvema ognjem
- 8.20** Zlatko Zakladnik: Muzej gozdarstva
- 8.45** Nan.: Novi jutri (VB)
- 9.10** Kljukčeve dogodivščine: Kljukec tabori
- 9.50** Šport špas: Senčur
- 10.20** Ris.: Grdi raček Tine
- 10.45** Taborniki in skavti: Gozdna šola
- 11.00** Sprehodi v naravo
- 11.15** Dok.: Živeti čas
- 12.00** Ljudje in zemlja
- 13.00** Poročila, vreme, šport
- 13.25** Odpeti pesniki
- 13.35** Film: Zgubica postane slaven
- 15.00** Poročila, promet
- 15.10** Hidak-Mostovi
- 15.45** Ris. nan.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
- 16.05** Kviz: Male sive celice
- 17.00** Novice. Slovenska kronika. Šport. Vreme
- 17.40** Dok.: Noordung - Herman Potocnik, pionir vesoljskih potovanj
- 18.30** Žrebanje Lota
- 18.40** Risanke
- 18.55** Vreme, dnevnik
- 19.35** Vreme. Šport
- 19.55** Sedmi pečat - Film: Skoraj popoln zločin (thriller, ZDA, '00, i. Kiefer Sutherland, Rebecca De Mornay)
- 21.25** Kratki film AGRFT: Obljetnica (Marko Nabersnik)
- 22.00** Odmevi, vreme, šport
- 22.55** Brez reza: Alenka Puhar
- 23.15** Dok.: Priče - vojni snemalci v Nemčiji 1945
- 0.15** Dok.: Herman Potocnik
- 1.05** Dnevnik

- Italia 1**
- 6.15** Odprtji studio
- 6.30** Nan.: Arnold (i. Gary Coleman), 7.05 Kleopatra 2525
- 8.00** Variete za najmlajše
- 9.55** Nan.: Willy, princ Bel Air (i. Will Smith)
- 10.25** Nan.: Hercules, 11.25 Xena (i. Lucy Lawless)
- 12.25** Odprtji studio, 13.00 Šport
- 13.40** Šport: SlamBall
- 13.40** Risanke: Dragon Ball
- 15.00** Nan.: Beverly Hills, 90210, 15.55 Blue Water High (i. Gabrielle Solloway), 16.25 15/Love
- 16.50** Risanke
- 18.00** Nan.: Čarownica Sabrina
- 18.30** Odprtji studio, vreme
- 19.05** Nan.: Love Bugs 3
- 19.35** Nan.: Will & Grace (i. Debra Messing, Eric McCormack, Alan Dale)
- 20.10** Nan.: Renegade (i. Lorenzo Lamas, Branscombe Richmond)
- 21.00** Film: Un tipo imprevedibile - Happy Gilmore (kom., ZDA, '96, i. Dennis Dugan, i. Adam Sandler)

- Slovenija 2**
- 6.30** Zabavni infokanal
- 7.00** Infokanal
- 9.00** 14.25 TV prodaja
- 9.30** Zabavni infokanal
- 11.00** Otroški infokanal
- 13.00** Zabavni infokanal
- 14.55** Pod evropskim nebom
- 15.20** Lestvica na drugem
- 16.05** Dok. nan.: Dogodki, ki so vznemili svet (VB)
- 17.00** Mostovi - hidak
- 17.30** Z gkavo na zabavo
- 18.00** Poročila
- 18.10** Dedičnina Evrope - Film: Lepi

- striček - Bel ami (dram., Belg.-Fr., '05, i. Sagmore Stevenin, Claire Boerotra)
- 20.00** Šport
- 22.05** TV priredba predstave drame SNG Ljubljana: Profesor Klepec (Ferdo Kozak)
- 0.10** Slovenska jazz scena: Vokal Xtravaganza - Perpetuum jazzile in The Real Six Pack
- 1.10** Dnevnik zamejske TV
- 1.35** Zabavni infokanal

- Koper**
- 14.00** Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
- 14.20** Euronews
- 14.30** Arhivski posnetki
- 15.15** Dok. oddaja
- 15.45** Folkest
- 16.40** Q - trendovska oddaja
- 17.25** Srečanje z... (vodi Rebeka Legović)
- 18.00** Program v slovenskem jeziku: Primorski mozaik
- 18.35** Vreme
- 18.40** Primorska kronika
- 19.00** TV dnevnik, šport
- 19.25** Odmev
- 19.55** Potopis
- 20.25** Dok.: City Folk
- 20.55** Nautilus
- 21.25** Pogovorimo se o...
- 22.05** Vsedanes - TV dnevnik
- 22.20** Globus
- 22.50** 25. Mednarodni pokal v plesih Mesto Palmanova
- 23.40** Istra in...
- 0.10** Vsedanes - TV dnevnik
- 0.25** Program v slovenskem jeziku: Primorska koncertino; 20.00 Arsov art atelje;
- 0.45**

VREME - Zaradi požarov

Na Kanarskih otokih evakuirali 11.000 ljudi

MADRID - Na Kanarskih otokih so oblasti zaradi požarov evakuirale 11.000 ljudi, ognjeni zublji pa so najbolj prizadeli otoka Gran Canaria in Tenerife. Pri gašenju požara na Gran Canarii se je danes huje poškodoval vojak, poročajo tujte tiskovne agencije. V bližini mesta Čepelare na jugu Bolgarije danes že sedmi dan divja gozdni požar, potem ko so temperature že padle pod 30 stopinj Celzija.

Na Kanarskih otokih so morali za-

radi požarov, ki so izbruhnili v petek, evakuirati že približno 11.000 ljudi, je današnje sporocilo oblasti povzela francoska tiskovna agencija AFP. Pri gašenju požara na otoku Gran Canaria, ki so ga označili za najhujšega v zgodovini tega otoka, se je danes huje poškodoval en vojak, je sporočila španska ministrica za okolje Cristina Narbona. Stanje je najhujše na zahodnem delu otoka, kjer so ognjeni zublji poškodovali 60 hiš. Prizadeti otok je Narbona pa že obiskala.

Približno 600 manjših mest in vasi je zaradi daljše suše omejilo porabo vode, so sporocili z bolgarskega ministrstva za regionalni razvoj in Sofiji, meteorologi pa napovedujejo, da bodo temperature v sredo še dodatno padle, prvič po več tednih pričakujejo tudi dež in nevih, še poroča dpa.

Na Gran Canarii in otoku Tenerife so ognjeni zublji po poročanju AFP uničili 24.000 hektarjev površine. Požar naj bi bil na obeh otokih podtaknjen, še poroča dpa.

RIM - Režiser, ki je bil star 94 let, je umrl v ponedeljek

Michelangelo Antonioni, velikan italijanskega filma

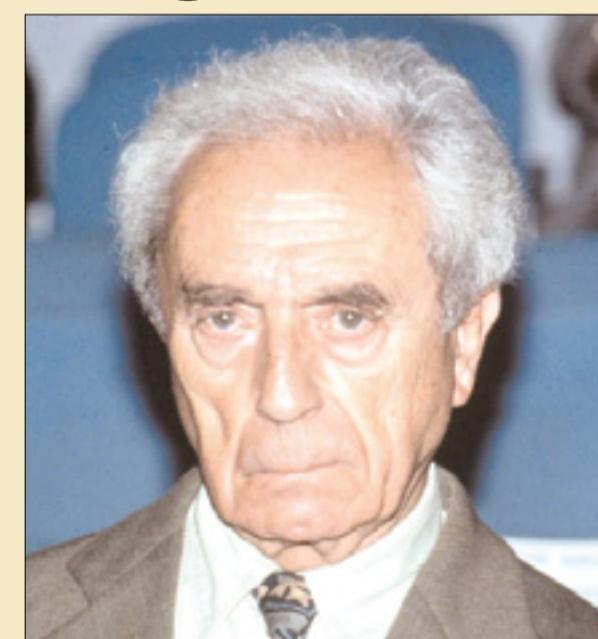
RIM - Umrl je režiser Michelangelo Antonioni, eden zadnjih velikanov italijanskega filma. Preminil je v ponedeljek zvečer na svojem domu v Rimu, star 94 let. Antonioni je v zgodnjem obdobju ustvarjanja pripadal italijanskemu neorealizmu. Mednarodni sloves si je pridobil s filmi, kot so Povečava (1966), Avantura (1960), Noč (1961), Mrk (1972), Točka Zabriskie (1970). Ironija je hotela, da je umrl na isti dan kot njegov slavni švedski kolega Ingmar Bergman. Oba sta zapustila neizbrisni pečat v svetovni kinematografiji. Ob njegovi smrtni postelji je bila 41 let mlajša soproga Enrica Fico. Režiserjeve posmrtnе ostanke bodo pokopali v četrtek v njegovem rojstnem mestu Ferrara.

Antonioni je posnel okoli dvajset filmov. Pogosta tema njegovih filmov je bila nekomunikativnost, življenjska bol in nemogoča ljubezen. Prejel je najvišja priznanja v filmskem svetu. Za Rdečo puščavo leta 1964 je v Benetkah prejel zlatega leva, leta 1967 za Povečavo zlato palmo v Cannesu, tam pa leta 1982 tudi posebno nagrado žirije za film »Identificazione di una donna« (Identifikacija ženske). Oskarja za filmski opus so mu v Hollywoodu podelili leta 1995, dve leti kasneje (1997) pa je v Benetkah prejel še zlatega leva za življenjsko delo.

Rodil se je 29. septembra leta 1912 v Ferrari v meščanski družini. Študiral je ekonomijo na univerzi v Bologni. Kariero je začel kot filmski kritik v lokalnem časopisu, nato pa se odpravil v Rim. V Rimu se je izobraževal v Eksperimentalnem filmskem centru in sodeloval z revijo Cinema; oba sta štela za središči odpora proti fašizmu. Leta 1942 je bil v Parizu asistent Marcela Carneja pri snemanju Vecernih obiskovalcev. Bil je tudi scenarist pri filmu Vrnitev pilota Roberta Rossellinija. Leta 1943 je posnel svoj prvi dokumentarac Ljudje ob Padu (Gente del Po), prvi celovečerni film Kronika ljubezni je sledila leta 1950.

Antonionijev slog se je izoblikoval v trilogiji Avantura (L'Avventura, 1960), Noč (La notte, 1961) in Mrk (L'Eclisse, 1962), v katerih je bila glavna igralka Monica Vitti, dolga leta njegova muza in živiljenjska spremljevalka. Avantura velja za začetek introspektivnega filma. Antonioni se je namereč odločil, da bo spregovoril o težavnostih v medčloveških odnosih in krhkosti čustev. Mednarodno potrditev je doživel s filmom Povečava (Blow up), ki jo je posnel v Veliki Britaniji in zanje prejel nominacijo za oskarja. Film pripoveduje o modnem fotografu, odigral ga je David Hemmings, ki na svojih posnetkih odkrije, da je bil morda priča zločinu v enem od londonskih parkov. V filmu je nastopila tudi Vanessa Redgrave kot ena od njegovih modelov.

Leta 1969 so ga pritegnile Združene države Amerike, kjer je posnel Točko Zabriskie (Zabriskie Point), dramo o mladinci, ki ukraje letalo in z dekletom zbeži v puščavo Death Valley v Kaliforniji. Glasbo za film so prispevali Pink Floyd, Rolling Stonesi in druge rockovske skupine. Leta 1975 je posnel še film Potnik (The Passenger) z Jackom Nicholsonom. Nicholson je izročil tudi živiljenjskega oskarja in ob tej priložnosti o njegovem delu dejal: »V praznih, tihih kotičkih sveta je našel metafore, ki razsvetljujejo mirne kotičke v naših srcih ter v njih najdejo tudi čudno in strašljivo lepoto: strogo, elegantno, enigmatično, preganjalno.«

Pri občinstvu njegovi filmi kljub močni estetiki sicer niso naleteli na zelo širok sprejem, ker jih je doživljalo kot težko razumljive. Antonioni je bil po možganski kapi, ki ga je zadele leta 1985, delno paraliziran. Zadnja leta, že precej bolan, se je zatekel v svet barv in ustvarjal kolaže ter mobile, ki jih je razstavljal v Rimu oktobra lani.

Antonioni je leta 1994 presenetil še s filmom Onkraj oblakov (Beyond the Clouds), v katerem so nastopili John Malkovich, Jeremy Irons, Irene Jacob in Fanny Ardant. V njem je spletel tri zgodbe, ki jih je naslonil na svojo knjigo novel »Bowling na Tiberi« (Quel Bowling sul Tevere). Leta 2004 je režiral še del filma Eros.

Ob režiserjevi smrti je rimski župan Walter Veltroni izjavil: »Z Antonionijem ni odšel le eden največjih režiserjev, temveč tudi mojster modernosti.« In kaj je režiser povedal sam o sebi? »Če ne bi režiser, bi postal arhitekt, morebiti slikar. Z drugimi besedami, mislim, da sem človek, ki stvari rajši prikazuje, kot pa se o njih izreka.« Na vprašanje, za koga dela filme, pa je odvrnil, da jih ustvarja za »idealnega gledalca, to je sam režiser«, prav tako ne bi mogel delati česar kolikoli, kar nasprotuje njegovemu okusu, zato da bi zadovoljil občinstvo. In to katero občinstvo? - italijansko, ameriško, japonsko in takoj naprej - vsako od njih je drugačno, je menil režiser. (STA)